

Vlaamse overheid

Bijdrage Vlaamse administratie
aan het regeerprogramma
van de aantredende Vlaamse Regering

Deel 2

Rapport over de budgettaire ruimte in de volgende legislatuur

Juni 2009

Inhoudstafel

1	Inleiding.....	3
2	De geconsolideerde middelen	7
2.1	De Vlaamse ministeries.....	7
2.1.1	Algemeen overzicht van de middelen 2009–2014.....	7
2.1.2	Gedeelde en samengevoegde belastingen.....	8
2.1.2.1	Parameters	8
2.1.2.2	Projectie van de middelen, voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet.....	10
2.1.3	Dotaties vanwege de Federale Overheid.....	12
2.1.4	Gewestbelastingen	12
2.1.5	Toegewezen ontvangsten	14
2.1.6	Eigen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten.....	14
2.1.7	Kredietverleningen en deelnemingen.....	14
2.1.8	Lambermont.....	15
2.1.9	Sensitiviteitsanalyse.....	16
2.1.10	ESR gecorrigeerde ontvangsten.....	17
2.2	De te consolideren instellingen.....	18
2.3	Overzicht	21
3	De geconsolideerde uitgaven	22
3.1	Beleidskredieten	23
3.1.1	Beleidskredieten ministeries	23
3.1.2	Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's, VOI's, IVA's met rp, EVA's).....	23
3.1.3	Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen	24
3.2	Betaalkredieten	25
3.2.1	Betaalkredieten ministeries.....	25
3.2.2	Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's, VOI's, IVA's met rp, EVA's).....	25
3.2.3	Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen.....	26

3.3	Evolutie van de beleids- en betaalkredieten	26
3.4	Evolutie van de beleids- en betaalkredieten binnen het FFEU	27
3.5	Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein.....	28
3.5.1	<i>Beleidskredieten per beleidsdomein</i>	<i>28</i>
3.5.2	<i>Bespreking per beleidsdomein.....</i>	<i>31</i>
3.5.3	<i>Betaalkredieten per beleidsdomein</i>	<i>46</i>
3.6	Budgettaire weerslag PPS – alternatieve financiering	48
3.7	Collectieve Arbeidsovereenkomsten (CAO's)	49
4	Overzicht van de evolutie van de Vlaamse schuld	50
5	De meerjarenbegroting in het kader van de normering:	
	2009–2014	52
5.1	Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid	52
5.2	De norm.....	53
Bijlage I – Overzicht van de evolutie van de beleidskredieten per beleidsdomein: BGC II 2009 vs. HERZ 2009 en HERZ 2009 vs. MJBG 2010–2014.....		56
Bijlage II – Overzicht evolutie van de beleidskredieten per beleidsdomein ten gevolge indexatie.....		67
Bijlage III – Raming onderbenutting 2009–2014.....		72
Bijlage IV – Monitoring van de uitvoering van de begroting 2009 van de geconsolideerde Vlaamse overheid door het ambtelijk comité – april 2009		75

HOOFDSTUK I

INLEIDING

De stelselmatig verdere uitdieping van de huidige financieel-economische crisis geeft aanleiding tot een noodzakelijke en fundamentele bijstelling van de meerjarenbegroting, zoals eind vorig jaar in het Vlaams Parlement neergelegd door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting.

Voorliggend document tracht aan deze noodzaak tegemoet te komen, hierbij in de bijgestelde ontvangsten- en uitgavenramingen vanaf 2009¹ rekening houdend met de recent door het Federaal Planbureau beschikbaar gestelde macro-economische vooruitzichten in de periode 2009-2014. Deze laatste ramingen gaan uit van een achteruitgang van het Belgisch BBP in 2009 ten belope van -3,8%, gevolgd door een nulgroei in 2010. Het is pas vanaf 2011 dat er een zeker herstel kan worden verwacht, waarbij het nog tot en met 2012 zal duren tot wanneer het reël BBP op het niveau van 2008 zal terugkeren.

Deze sombere economische vooruitzichten zullen dan ook de volgende Vlaamse regering ertoe nopen om, bij het vooropstellen van het principe van een zo snel mogelijke terugkeer naar een duurzaam begrotingsevenwicht, eventuele besparingen met recurrent effect op het ESR-vorderingensaldo door te voeren. Deze eventueel doorgevoerde recurrente besparingen in de periode 2009-2011 bieden tegelijk ook de mogelijkheid om bijkomende beleidsruimte voor nieuwe initiatieven te creëren, die gelet op de vele toekomstige uitdagingen tevens als essentieel worden beschouwd.

Als gevolg van de bijgestelde macro-economische vooruitzichten springen aan de ontvangstenzijde van de begroting vooral de sterk terugvallende ramingen van de samengevoegde en gedeelde belastingen en gewestbelastingen in het oog. Meer bepaald noopt de financieel-economische crisis tot een bijstelling van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het jaar 2009 met 1,7 miljard euro (ten opzichte van de eind vorig jaar in het Vlaams Parlement neergelegde meerjarenbegroting). Over de periode 2009herz. - 2014 bedraagt de bedoelde bijstelling 11,4 miljard euro. Voor de gewestbelastingen bedragen de bijstellingen respectievelijk 587 miljoen euro en 3,7 miljard euro.

De financiële investeringen, die werden verricht bij KBC (3,5 miljard euro), Dexia (0,5 miljard euro) en Ethias (0,5 miljard euro), zullen logischerwijze ook een rendement opleveren, waarmee in voorliggende meerjarenbegroting wordt rekening gehouden.

¹ Naast de herziening van de meerjarenbegroting in de periode 2010-2014, wordt ook voor het begrotingsjaar 2009 een herziening van de door het Vlaams parlement goedgekeurde 2de begrotingscontrole doorgevoerd. Deze herziene begroting 2009 is een eigen oefening die vanuit het departement Financiën en Begroting is opgesteld.

Voor wat betreft de uitgavenzijde van de begroting, wordt in voorliggend document voortgebouwd op de definitie van constant beleid, zoals toegepast in de meerjarenbegroting die eind vorig jaar in het Vlaams Parlement is neergelegd. Constant beleid wordt hierbij geïnterpreteerd als het verder honoreren van de in de vorige legislatuur gekende kostendrijvers bij ongewijzigd beleid in meerjarig perspectief, aangevuld met de in de vorige legislatuur voorziene budgettaire engagementen die verder uitwerking hebben in de komende legislatuur. Voorbeelden hiervan zijn;

- De kost van indexatie;
- De vastgestelde kost van reeds afgesloten CAO's;
- De expliciet door de vorige Vlaamse regering aanvaarde investeringsprojecten.

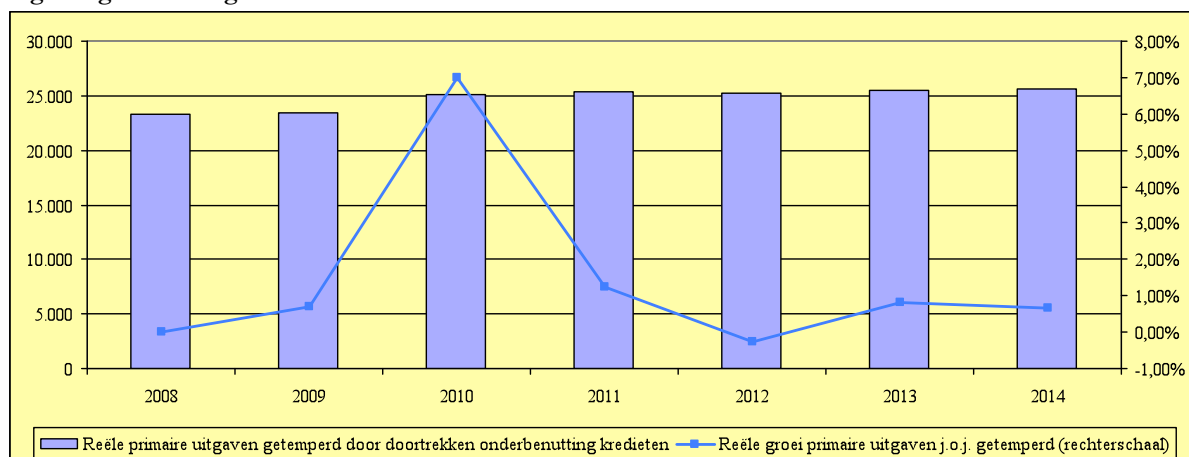
Constant beleid betekent in deze optiek ook dat reeds genomen besparingsbeslissingen ook effectief worden uitgevoerd. Het detail van alle wijzingen van de voorziene beleidskredieten per beleidsdomein (bijkomende uitgaven en besparingen) wordt weergegeven in bijlage I.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de meerjarenbegroting die eind vorig jaar in het Vlaams parlement is neergelegd, situeren zich vooreerst op het vlak van een bijstelling van de toegepaste indexatieparameters vanaf begrotingsjaar 2009 en dit op basis van de meest recente ramingen van het Federaal Planbureau.

Gelet op het feit dat gebruik wordt gemaakt van de meest recent beschikbare macro-economische parameters op het vlak van de evolutie van het BBP, wordt niet voorzien in een conjunctuurprovisie. Daarnaast wordt er op basis van overleg tussen het departement Financiën en Begroting met de resp. beleidsdomeinen een verdere verfijning van de in vorige legislatuur toegepaste kostendrijvers doorgevoerd. Tegelijk wordt ook in een verdere actualisatie van de in de vorige legislatuur voorziene budgettaire engagementen voorzien. Tevens worden er ook nog budgettaire aandachtspunten opgenomen die uit het overleg tussen het departement Financiën en Begroting met de resp. beleidsdomeinen naar voor zijn gekomen. Deze budgettaire aandachtspunten trachten enerzijds aan te geven welke gevolgen de huidige toepassing van constant beleid op de beleidsuitvoering van een beleidsdomein kunnen hebben en anderzijds welke de mogelijks voorkomende budgettaire problemen zijn, die omwille van hun onzekerheid voorlopig niet cijfermatig zijn vertaald in voorliggende meerjarenbegroting.

In onderstaande grafiek I.1 wordt een overzicht geboden van de reële groei van de primaire uitgaven t.o.v. de begrotingsuitvoering 2008 naar aanleiding van de herziene begroting 2009 en de bijgestelde meerjarenbegroting 2010-2014. Op basis van voorliggende grafiek kan vastgesteld worden dat er in 2010 een zeer sterke groei van de reële primaire uitgaven wordt voorzien. Vanaf 2011 valt de groei van de reëel voorziene primaire uitgaven bij constant beleid terug op circa 1%.

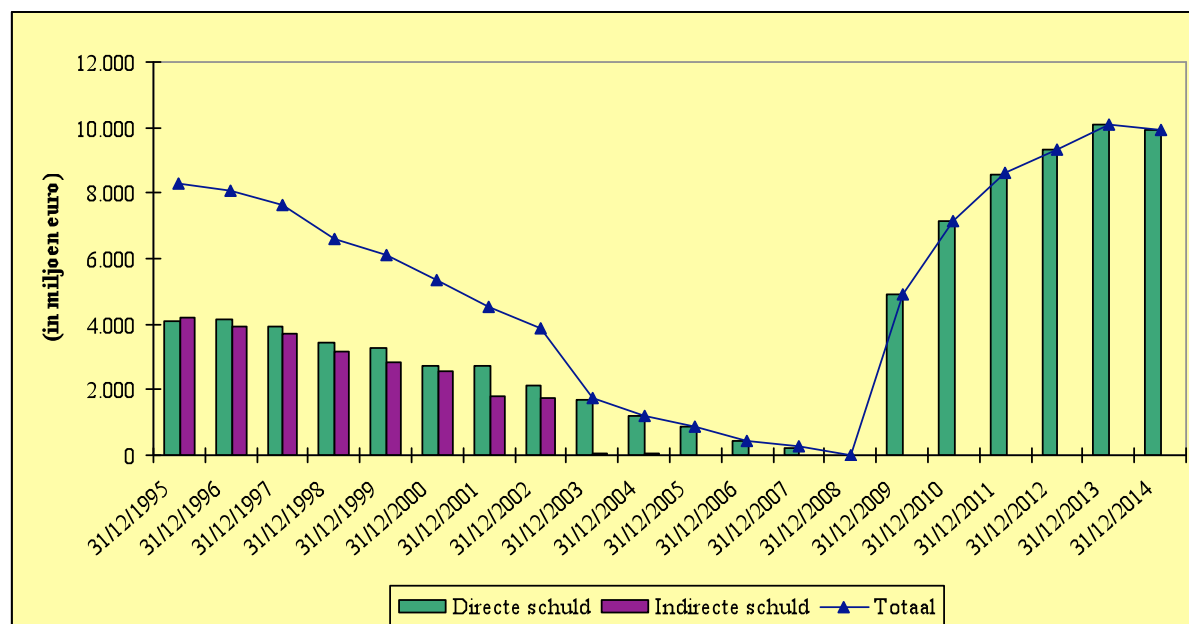
Grafiek I.1 : Evolutie van de reële groei van de geconsolideerde primaire uitgaven t.o.v. begrotingsuitvoering 2008

Gelet op enerzijds de budgettaire inspanningen die de vorige Vlaamse regering heeft geleverd om de gevolgen van de financieel-economische crisis zoveel mogelijk in te dijken, wat voornamelijk tot uiting is gekomen bij de investering in het Tier-1-kapitaal van KBC t.b.v. 3,5 miljard euro die via de uitgifte van Vlaamse overheidsobligaties is gefinancierd en anderzijds gelet op de verwachte begrotingstekorten in 2009 t.e.m. 2014 zal de Vlaamse schuld terug oplopen tot 9,9 miljard euro in 2014.

Eventuele recurrente en eenmalige begrotingsinspanningen (al dan niet met effect op het ESR-vorderingensaldo) in 2009 en in volgende jaren kunnen ook voor beperktere en sneller weggewerkte netto te financieren tekorten zorgen, wat tegelijk ook een positief effect heeft op de hier ingeschatte evolutie van de Vlaamse schuld en de evolutie van de te voorziene rentelasten. De te voorziene rentelasten hebben tevens een negatief effect op het behaalde ESR-vorderingensaldo.

Grafiek I.2 : Evolutie van de Vlaamse schuld – niet-geconsolideerd (in miljoen euro)

Op basis van voorliggende oefening kan vastgesteld worden dat de bruto beleidsruimte tegen 2014 met 3,3 miljard euro t.o.v. de door het Vlaams Parlement goedgekeurde 2de begrotingscontrole 2009 toeneemt.

In de periode 2009herz. – 2014, ofwel gecumuleerd, neemt de bruto-beleidsruimte in totaliteit toe met 3,6 miljard euro.

Deze bruto beleidsruimte wordt in voorliggende meerjarenbegroting enerzijds aangewend voor de bijkomende kost van indexatie ten belope van 1,4 miljard euro in 2014 en 3,4 miljard euro gecumuleerd en anderzijds voor het budgettair honoreren van bijkomende uitgaven bij constant beleid (exclusief indexatie) ten belope van 2,2 miljard euro in 2014 en 8,5 miljard euro gecumuleerd.

De bruto-beleidsruimte en de aanwending ervan bij constant beleid in ogenschouw nemende, is er een netto-beleidsruimte bij constant beleid van -353 miljoen euro in 2014 en -8,3 miljard euro gecumuleerd.

Tabel I.1: Overgang van bruto- naar netto- beleidsruimte (in miljoen euro)

		HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014	CUMUL HERZ 2009 tem 2014
Reeds beschikbare beleidsruimte BGC II 2009	+	185	185	185	185	185	185	1.112
Evolutie geconsolideerde ontvangsten (excl. indexatie)	+	-1.943	-1.743	-1.055	-380	262	890	-3.968
Voorziene bijkomende onderbenutting	+	908	398	412	700	718	735	3.870
Indexatie-effect (ontvangsten)	+	-538	-169	191	581	1.020	1.487	2.572
Bruto-beleidsruimte t.o.v. BGC II 2009		-1.388	-1.329	-267	1.086	2.185	3.297	3.586
Indexatie-effect (uitgaven)	-	-166	34	330	704	1.049	1.418	3.369
Budgettair honoreren van bijkomende uitgaven bij constant beleid (exclusief indexatie)	-	-145	1.116	1.504	1.782	2.039	2.232	8.528
Te voorziene normrealisatie	-	0	18	0	0	0	0	18
Netto-beleidsruimte t.o.v. BGC II 2009	=	-1.078	-2.497	-2.101	-1.399	-903	-353	-8.330

Ten opzichte van de eind vorig jaar in het Vlaams Parlement neergelegde meerjarenbegroting betekent dit een achteruitgang van de netto-beleidsruimte met 1,9 miljard euro in het begrotingsjaar 2014 en 10,9 miljard euro gecumuleerd.

Als globale conclusie van voorliggende berekening van de netto-beleidsruimte bij constant beleid kan worden vastgesteld dat, indien de volgende Vlaamse regering er in het begin van de legislatuur in slaagt om een recurrenente besparing van 1 miljard euro, ofwel +4%, van de voorziene uitgaven bij constant beleid door te voeren, er in 2014 een vrije beleidsruimte van 650 miljoen euro (zijnde -353 miljoen euro + 1 miljard euro) (excl. een nog bijkomend in te calculeren vermindering van de rentelast) ter beschikking kan worden gesteld.

Er dient tot slot op gewezen te worden dat voorliggende meerjarenbegroting vertrekt van het uitgangspunt dat er geen bijkomende begrotingsinspanningen meer worden geleverd door de Vlaamse overheid in de periode 2009-2014 en er bijgevolg wordt uitgegaan van het principe van het realiseren van een begrotingsevenwicht op het vlak van het ESR-vorderingensaldo².

² Dit met uitzondering van een te realiseren begrotingsnorm van 18 miljoen euro in het begrotingsjaar 2010

HOOFDSTUK II

DE GECONSOLIDEERDE MIDDELEN

2.1. De Vlaamse ministeries

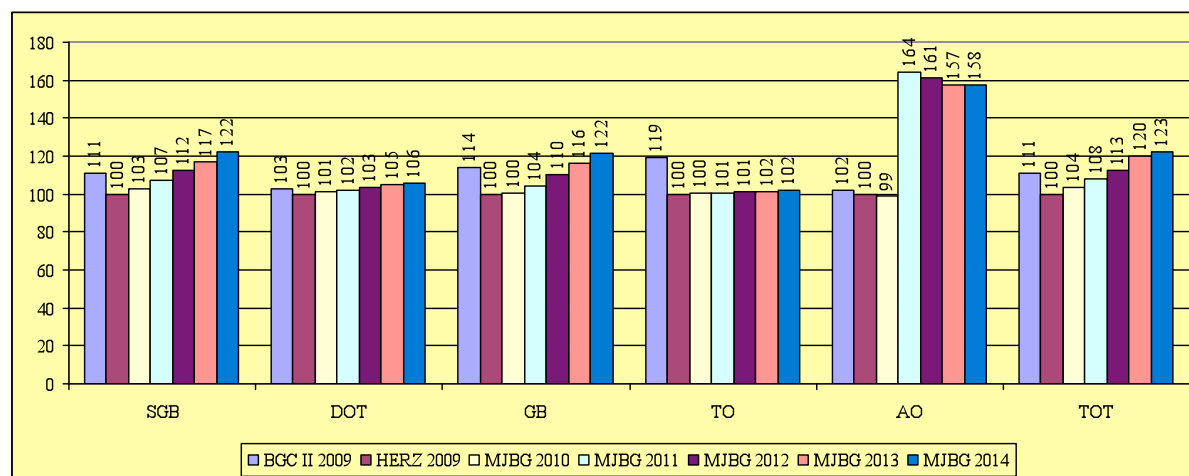
2.1.1. Algemeen overzicht van de middelen 2009-2014

Onderstaande tabel bevat een algemeen overzicht van de geraamde middelen van de Vlaamse ministeries over de periode 2009-2014. Voor het jaar 2009 worden enerzijds de cijfers getoond van het door het Vlaams Parlement goedgekeurde decreet houdende middelenbegroting, en anderzijds de cijfers die betrekking hebben op de actualisatie van de verwachte ontvangsten voor het bedoelde begrotingsjaar. Het eerstgenoemde wordt weergegeven in kolom 'BGC II 2009'; het laatstgenoemde in kolom 'HERZ 2009'. Voor de begrotingsjaren 2010 tot en met 2014 worden de cijfers in rekening gebracht zoals ze in meerjarig perspectief in constant beleid worden voorzien. De daaropvolgende grafiek toont door middel van indices de verwachte evolutie van de belangrijkste middelencategorieën. Hierbij worden de herziene middelen voor 2009 als basis gebruikt.

Tabel M.1: Totale middelen MVG naar hun aard - absolute bedragen (in duizend euro)

	BGC II 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Samengevoegde en gedeelde belastingen	17.992.561	16.232.958	16.679.339	17.431.571	18.218.500	19.019.476	19.861.346
Specifieke dotaties	848.057	823.718	833.872	843.029	852.332	862.375	872.589
Gewestelijke belastingen (inclusief kijk- en luistergeld)	4.693.547	4.106.362	4.126.098	4.278.178	4.526.662	4.779.485	4.993.856
Toegewezen ontvangsten	119.212	99.773	100.230	100.304	100.775	101.281	101.813
Andere ontvangsten	162.171	158.601	156.828	260.660	255.230	249.291	250.318
Kredietverleningen en deelnemingen	270	16.270	300.270	200.270	200.270	700.270	200.270
Totaal	23.815.818	21.437.682	22.196.637	23.114.012	24.153.769	25.712.178	26.280.192

Grafiek M.1: Evolutie van de totale middelen naar categorie (indices met basis HERZ 2009 = 100)

2.1.2. Gedeelde en samengevoegde belastingen

2.1.2.1. Parameters

De parameters, die gebruikt werden om de middelen 2009-2014 te berekenen, worden weergegeven in tabel M.2. Voor de economische groei en de inflatie met betrekking tot de begrotingsjaren 2009 en volgende wordt er een beroep gedaan op de voorspellingen die het Federaal Planbureau op 20 mei 2009 publiceerde. Door gebruik te maken van recente voorspellingen wordt de impact van de financieel-economische crisis op de ontvangsten van de Vlaamse ministeries volledig in kaart gebracht.

Op het gebied van de *economische groei* gaat de voorliggende meerjarenbegroting voor de periode 2009-2014 uit van een inkrimping van de economie in 2009 ten belope van -3,8%. In 2010 wordt er een nulgroei verwacht. De jaren nadien zal de economie zich hernemen en wordt er opnieuw uitgegaan van een courante economische groei.

Met betrekking tot de *inflatie* werd er voor 2009 rekening gehouden met een beperkte inflatie (CPI) van 0,3%. Vanaf 2010 zal de inflatie opnieuw aantrekken tot 1,6 à 1,7%. Deze inflatieverwachtingen komen bijgevolg in de plaats van de prognoses die door de Hoge Raad van Financiën in haar referentietraject vooropgesteld werden (1,5%).

Voor de personenbelasting wordt er uitgegaan van een constante *fiscale capaciteit*.

Voor de verdeelsleutel van de *leerlingen* worden voor het begrotingsjaar 2009 de resultaten van de recentste telling door het Rekenhof geïntroduceerd. Deze verhouding wordt ook aangehouden voor de periode 2010 – 2014.

De berekening van de *denataliteitscoëfficiënt* en het aantal *inwoners* van ieder gewest is gebaseerd op de bevolkingsvooruitzichten 2007 – 2060 van het INR.

Tabel M.2: Parameterverzicht 2007 – 2014

Begrotingsjaar	2008 bij BGC II 2009	2008 bij HERZ 2009	2009 bij BGC II 2009	2009 bij HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Parameters									
Inflatie Groei	4,70% 1,60%	4,49% 1,10%	2,70% 1,20%	0,30% -3,80%	1,70% 0,00%	1,60% 2,40%	1,60% 2,40%	1,70% 2,20%	1,70% 2,20%
Personenbelasting									
Aanslagjaar	2007	2007	2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vlaams Gewest	20.400.785	20.400.785	20.400.785	20.400.785	20.400.785	20.400.785	20.400.785	20.400.785	20.400.785
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	8.987.930	8.987.930	8.987.930	8.987.930	8.987.930	8.987.930	8.987.930	8.987.930	8.987.930
Brussels H. Gewest	2.710.044	2.710.044	2.710.044	2.710.044	2.710.044	2.710.044	2.710.044	2.710.044	2.710.044
Duitstaligen	140.378	140.378	140.378	140.378	140.378	140.378	140.378	140.378	140.378
Fiscale capaciteit									
Vlaams Gewest	63,28%	63,28%	63,28%	63,28%	63,28%	63,28%	63,28%	63,28%	63,28%
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	27,88%	27,88%	27,88%	27,88%	27,88%	27,88%	27,88%	27,88%	27,88%
Brussels H. Gewest	8,41%	8,41%	8,41%	8,41%	8,41%	8,41%	8,41%	8,41%	8,41%
Duitstaligen	0,44%	0,44%	0,44%	0,44%	0,44%	0,44%	0,44%	0,44%	0,44%
Verdeelsleutel onderwijs									
Toestand	15/01/2008	15/01/2008	15/01/2009	15/01/2009	15/01/2010	15/01/2011	15/01/2012	15/01/2013	15/01/2014
Vlaamse Gemeenschap	56,93%	56,91%	56,93%	56,91%	56,91%	56,91%	56,91%	56,91%	56,91%
Franstalige Gemeenschap	43,07%	43,09%	43,07%	43,09%	43,09%	43,09%	43,09%	43,09%	43,09%
Inwoners									
Referentietijdstip	01/01/2007	01/01/2007	01/01/2008	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	01/01/2010	01/01/2011	01/01/2012
Vlaanderen	6.117.440	6.117.440	6.117.440	6.153.716	6.191.638	6.230.774	6.270.418	6.310.317	6.350.044
Wallonië (excl. Duitst.)	3.362.204	3.362.204	3.362.204	3.383.194	3.405.453	3.428.728	3.452.685	3.477.240	3.502.235
Brussel	1.031.215	1.031.215	1.031.215	1.044.144	1.057.849	1.072.063	1.086.358	1.100.610	1.114.561
Duitstaligen	73.675	73.675	73.675	74.369	75.089	75.831	76.571	77.306	78.038
Min 18 jarigen (excl. Duitst.)									
Referentietijdstip	30/06/2007	30/06/2007	30/06/2008	30/06/2008	30/06/2009	30/06/2010	30/06/2011	30/06/2012	30/06/2013
Teldatum	31/08/2008	01/02/2009	31/08/2008	01/02/2010	01/02/2011	01/02/2012	01/02/2013	01/02/2014	01/02/2015
Nederlandstalig	1.217.038	1.217.585	1.219.465	1.220.215	1.221.750	1.223.759	1.227.448	1.233.770	1.241.740
Franstalig	733.381	733.766	733.104	733.679	734.063	735.012	737.843	742.658	748.398
Brussel	228.324	228.603	232.276	232.613	237.014	241.505	246.052	250.643	255.179
Denataliteitscoëfficiënt	102,2534%	102,3080%	102,5124%	102,5882%	102,9388%	103,3467%	103,9275%	104,6897%	105,5309%

2.1.2.2. Projectie van de middelen voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet

De berekening van de middelen, zoals weergegeven in tabel M.3, is de cijfermatige vertaling van de parameters uit tabel M.2 (zie punt 2.1.2.1).

Voor het begrotingsjaar 2009 worden naast de cijfers van het door het Vlaams Parlement goedgekeurde decreet houdende middelenbegroting, ook de cijfers getoond die betrekking hebben op de actualisatie van de verwachte ontvangsten voor het bedoelde begrotingsjaar. De begrotingsjaren 2010-2014 geven de ontvangsten weer zoals ze door de Federale Overheid onder de geciteerde parameters naar de Vlaamse Overheid zouden doorgestort worden.

De middelenberekening voor de begrotingsjaren 2005 en volgende houdt rekening met datgene dat bepaald is in de artikelen 33, §2bis en 47, §2bis van de bijzondere financieringswet. Krachtens deze artikelen – 33, §2bis voor de berekening van de samengevoegde belastingen en 47, §2bis voor de berekening van het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen – worden, indien het rekenkundige gemiddelde van de jaarlijkse reële economische groei tijdens de periode 1993 tot en met 2004 lager is dan 2,0%, de samengevoegde belastingen respectievelijk het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 opnieuw berekend, doch op basis van een uniforme reële groei van 2,0% tijdens de begrotingsjaren 1993 tot en met 2005. Aangezien de berekening van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het huidige jaar gebaseerd is op de resultaten van het voorgaande jaar, beïnvloeden de artikelen 33, §2bis en 47, §2bis van de bijzondere financieringswet eveneens de ramingen voor de begrotingsjaren 2006 en volgende.

Tabel M.3: Projectie van de middelen, voortvloeiend uit de bijzondere financieringswet (in duizend euro)

	BGC II 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Samengevoegde en gedeelde belastingen							
Gewest - PB zonder Lambermont	8.572.559	7.903.529	8.037.889	8.362.491	8.700.202	9.042.764	9.398.813
Gewest - PB-afrek Lambermont	-2.739.034	-2.563.561	-2.607.142	-2.695.036	-2.786.100	-2.879.135	-2.975.458
Gewest - PB extra middelen voor extra bevoegdheden	75.081	69.197	70.369	73.213	76.173	79.175	82.295
Totaal Gewest na Lambermont : samengevoegde belastingen	5.908.607	5.409.165	5.501.116	5.740.669	5.990.275	6.242.804	6.505.650
Gemeenschap - PB zonder Lambermont	3.941.751	3.634.124	3.695.904	3.845.159	4.000.442	4.157.956	4.321.671
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	6.725.879	6.557.736	6.692.009	6.826.021	6.974.212	7.144.792	7.324.639
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	1.190.446	748.658	790.310	1.019.721	1.253.571	1.473.924	1.709.386
Totaal Gemeenschap na Lambermont : gedeelde belastingen	11.858.075	10.940.518	11.178.223	11.690.902	12.228.225	12.776.672	13.355.696
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (eenmalig)	225.878	-116.725					
Algemeen totaal samengevoegde en gedeelde belastingen	17.992.560	16.232.958	16.679.339	17.431.571	18.218.500	19.019.475	19.861.346
Dotaties vanwege Federale Overheid							
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.560	261.560	261.560	261.560	261.560	261.560
Buitenlandse studenten	34.770	33.836	33.929	34.472	35.023	35.619	36.224
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	551.727	528.322	538.383	546.997	555.749	565.196	574.805
Totaal dotaties vanwege federale overheid	848.056	823.718	833.871	843.028	852.332	862.375	872.589

2.1.3. Dotaties vanwege de Federale Overheid

Onder specifieke dotaties worden deze dotaties opgenomen die door de Federale Overheid aan de Vlaamse Gemeenschap overgemaakt worden. Het betreft hier drie dotaties: de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, de dotatie voor de buitenlandse studenten en de dotatie voor de tewerkstellingsprogramma's. De twee laatstgenoemde dotaties werden herzien in het kader van het Sint-Elooisakkoord.

Door het Sint-Elooisakkoord werd de dotatie voor de tewerkstellingsprogramma's gevoelig verhoogd in drie schijven (2000, 2001 en 2002). Nadien werd dit krediet voor de begrotingsjaren 2002 en 2003 nogmaals verhoogd met telkens 500 miljoen BEF of 12.394.676,24 euro. De verdeling van deze extra kredieten blijft behouden zoals ze was in 1999. Deze dotatie wordt niet geïndexeerd, noch aangepast aan de economische groei.

De dotatie voor de buitenlandse studenten werd door het Sint-Elooisakkoord aangepast aan het reële aantal studenten. Vanaf 2001 moet deze dotatie enkel aangepast worden aan de inflatie. Dit gebeurde dan ook voor de jaren tot en met 2014. De in deze meerjarenoefening geraamde dotatie houdt rekening met het bedrag dat de Federale Overheid naar de Vlaamse Gemeenschap zal doorstorten.

De derde dotatie betreft de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld. Als gevolg van het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld immers een gewestbelasting. Hierdoor viel een groot deel van de inkomsten voor de Gemeenschappen weg. De genoemde dotatie tracht dit inkomstenverlies te compenseren. Ook hier houdt de in deze meerjarenoefening geraamde dotatie rekening met het bedrag dat de Federale Overheid naar de Vlaamse Gemeenschap zou doorstorten. De dotatie wordt jaarlijks geïnfleteerd.

2.1.4. Gewestbelastingen

Voor de gewestbelastingen was 2002 een scharnierjaar. Door het Lambermontakkoord werden een aantal nieuwe gewestbelastingen ingevoerd, die uiteraard een effect hebben op de inkomsten uit eigen belastingen. De tabel M.4 toont de ramingen voor de periode 2009-2014.

De gewestbelastingen werden geraamd op basis van de evolutie van de realisaties uit het verleden. Hierbij werd er van uitgegaan dat de explosieve groei van de gewestbelastingen in de voorbije jaren zich niet in dezelfde mate zal doorzetten in de periode 2009-2014. Voor de periode 2010-2014 wordt de groei met andere woorden niet louter mathematisch geëxtrapoleerd, maar enigszins getemperd.

Voor de registratierechten, de hypotheekrechten, de schenkingsrechten en de successierechten worden bovendien ook de effecten van de financieel-economische crisis en van de cyclische beweging van de economische conjunctuur in rekening gebracht. Specifiek voor de successierechten wordt er vanaf 2013 rekening gehouden met een verhoogde ontvangst als gevolg van de werking van de Spaarrichtlijn.

Tabel M.4: Gewestbelastingen 2009 – 2014 (in duizend euro)

	BGC II 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	0	0	0
Onroerende voorheffing	84.954	79.315	80.991	82.703	84.450	86.235	88.057
Belasting op de spelen en weddenschappen	20.904	22.655	22.997	23.344	23.696	24.054	24.417
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	34.680	34.147	34.830	35.526	36.237	36.961	37.701
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	0	0	0	0	0	0	0
Registratierechten	1.869.733	1.402.345	1.426.185	1.480.650	1.587.828	1.696.860	1.760.255
Hypotheekrechten	145.770	133.848	136.123	141.322	151.551	161.958	168.009
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	931.142	931.142	960.984	991.781	1.023.566	1.056.370	1.090.225
Belasting op de inverkeersstelling	237.164	214.267	217.909	226.231	234.871	243.646	252.748
Eurovignet	75.724	114.763	95.729	96.705	97.690	98.686	99.692
Schenkingrechten	270.990	171.710	174.629	181.298	194.422	207.772	215.534
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.022.486	1.002.170	975.721	1.018.618	1.092.351	1.166.943	1.257.218
Totaal	4.693.547	4.106.362	4.126.098	4.278.178	4.526.662	4.779.485	4.993.856

2.1.5. Toegewezen ontvangsten

De toegewezen ontvangsten voor de komende begrotingsjaren worden op het niveau van het laatst goedgekeurde begrotingsdecreet gehouden (begrotingsopmaak 2009) behalve voor die begrotingsfondsen waarvan met zekerheid kan worden gesteld dat de ontvangsten in de periode 2009-2014 een afwijkend verloop zullen kennen. Tot deze laatste categorie behoren o.m.:

- de inschrijvingsgelden voor het deeltijds kunstonderwijs (programma FF);
- de ontvangsten in het kader van de terugbetaling van premies uit de huisvestingssector (programma NE).

2.1.6. Eigen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten

De andere niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten (exclusief de kredietverleningen en deelnemingen) werden voor de begrotingsjaren 2009-2014 aangepast om ze in overeenstemming te brengen met de vermoedelijke realisaties in het betrokken begrotingsjaar.

Deze ontvangstencategorie bevat vanaf 2011 ook de terugbetaling door KBC van de kapitaalsinjectie van 2009. Er wordt van uitgegaan dat KBC een scenario prefereert waarbij gereserveerde winsten worden aangewend voor de terugbetaling van de certificaten die het Vlaams Gewest aanhoudt. Tenzij KBC opbrengsten van eigen desinvesteringen zou gebruiken voor deze terugbetaling, verloopt deze terugbetaling wellicht geleidelijk. Geraamd wordt dat KBC in staat moet zijn om op deze wijze minstens 300 miljoen euro per jaar af te lossen (inbegrepen de ESR aanrekenbare meerwaarde van 100 miljoen euro).

Bovendien wordt er uitgegaan van relatief bescheiden dividenden van Dexia en Ethias, zijnde respectievelijk 11,5 miljoen euro vanaf 2010 en 7 miljoen euro in 2011 en 2012, waarbij verder de desinvestering in Ethias zou plaats vinden in 2013.

2.1.7. Kredietverleningen en deelnemingen

Ook de opbrengsten uit kredietverleningen en deelnemingen werden voor de begrotingsjaren 2009 en volgende aangepast om ze in overeenstemming te brengen met de vermoedelijke realisaties in het betrokken begrotingsjaar.

In 2010 wordt de terugbetaling verwacht van de kapitalisering van de waarborgvennootschap Gigarant (300 miljoen euro). Deze ontvangstencategorie houdt vanaf 2011 ook rekening met de terugbetaling door KBC van de kapitaalsinjectie die in 2009 plaatsvond (300 miljoen euro per jaar waarvan 200 miljoen euro als terugstorting van kapitaal wordt beschouwd en 100 miljoen euro als ESR aanrekenbare meerwaarde). Tot slot zal de uitwinning van de Ethias-participatie vermoedelijk in 2013 plaatsvinden (500 miljoen euro).

2.1.8. Lambermont

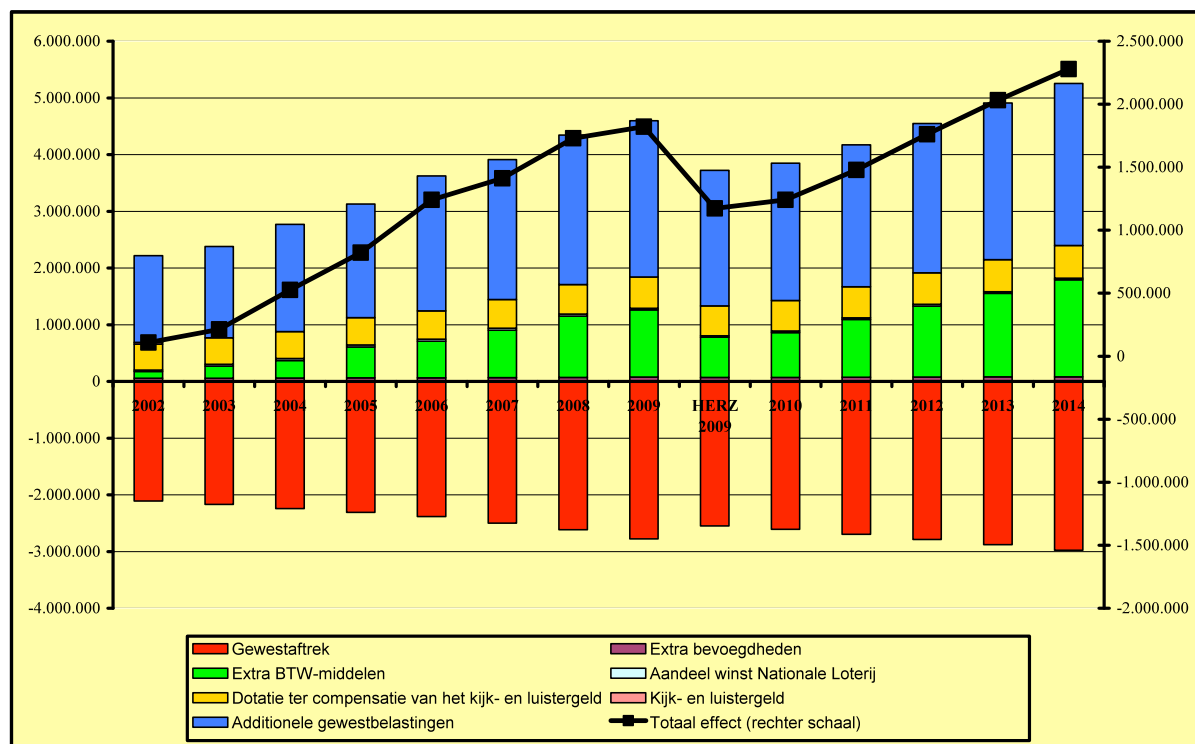
Onderstaande tabel en grafiek geven een samenvatting van de budgettaire implicaties van het Lambermontakkoord tot 2014.

Tabel M.5: Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

Omschrijving maatregel	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005	BGC 2006	BGC 2007	BGC 2008
Gewestafrek	-2.108.768	-2.168.705	-2.243.530	-2.307.778	-2.383.694	-2.499.946	-2.615.881
Extra bevoegdheden	56.172	57.661	59.814	61.941	63.958	68.204	71.571
Extra BTW-middelen	118.259	211.633	309.585	545.753	646.283	833.545	1.080.494
Aandeel winst Nationale Loterij	27.243	34.021	34.013	34.100	34.137	36.550	36.000
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	455.286	466.503	474.745	483.668	499.838	504.972	520.373
Kijk- en luistergeld	33.188	523	200	0	0	0	0
Additionele gewestbelastingen	1.527.437	1.610.487	1.891.045	2.003.472	2.379.961	2.469.238	2.637.506
Totaal effect tov begrotingsjaar 2001	108.817	212.122	525.872	821.156	1.240.483	1.412.563	1.730.062
Cumulatief effect	108.817	320.939	846.811	1.667.967	2.908.450	4.321.014	6.051.076

Omschrijving maatregel	BGC II 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Gewestafrek	-2.776.330	-2.548.738	-2.607.142	-2.695.036	-2.786.100	-2.879.135	-2.975.458
Extra bevoegdheden	76.033	68.696	70.369	73.213	76.173	79.175	82.295
Extra BTW-middelen	1.186.040	710.515	790.310	1.019.721	1.253.571	1.473.924	1.709.386
Aandeel winst Nationale Loterij	27.244	27.244	28.606	29.093	29.587	30.090	30.602
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	551.727	527.262	538.383	546.997	555.749	565.196	574.805
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	0	0	0
Additionele gewestbelastingen	2.756.304	2.387.392	2.421.004	2.504.879	2.632.440	2.762.656	2.857.577
Totaal effect tov begrotingsjaar 2001	1.821.017	1.172.371	1.241.530	1.478.868	1.761.420	2.031.907	2.279.206
Cumulatief effect	7.872.093	7.223.447	8.464.978	9.943.845	11.705.265	13.737.172	16.016.377

Grafiek M.2: Budgettaire jaarlijkse effecten van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

2.1.9. Sensitiviteitsanalyse

2.1.9.1. Samengevoegde en gedeelde belastingen

In deze paragraaf wordt nagegaan in welke mate de samengevoegde en gedeelde belastingen reageren op een wijziging van de relevante parameters.

Onderzoek toont aan dat wijzigingen van parameters in plus een even groot effect op de samengevoegde en gedeelde belastingen hebben dan wijzigingen in min. Enkel de richting van de aanpassing verschilt logischerwijze. Onderstaande tabel geeft een schematisch overzicht van het verrichte onderzoek. Elke onderzochte wijziging had een grootte van 0,1 procentpunt.

Tabel M.6: Sensitiviteit van de samengevoegde en gedeelde belastingen (in duizend euro)

Parameter	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CPI 2009	16.285	16.597	17.329	18.110	18.906	19.743
BBP 2009	17.643	18.070	18.925	19.835	20.668	21.544
FC 2009	18.501	0	0	0	0	0
FC 2009 e.v.	18.501	18.954	20.090	21.319	22.408	23.548
LLN 2009	11.881	0	0	0	0	0
LLN 2009 e.v.	11.881	12.007	12.152	12.254	12.554	12.870
-18j 2009	7.107	0	0	0	0	0
-18j 2009 e.v.	7.107	7.253	7.576	7.917	8.233	8.561

Een wijziging van de inflatie met 0,1 procentpunt in 2009 heeft in 2009 op de samengevoegde en gedeelde belastingen een effect van 16,3 miljoen euro. De jaren nadien neemt dit effect toe van 16,6 miljoen euro in 2010 tot 19,7 miljoen euro in 2014. Een wijziging van de economische groei met 0,1 procentpunt in 2009 heeft in 2009 op de samengevoegde en gedeelde belastingen een effect van 17,6 miljoen euro. De jaren nadien evolueert dit effect van 18,0 miljoen euro in 2010 tot 21,5 miljoen euro in 2014.

Een aanpassing van de fiscale capaciteit van de gewesten, van de leerlingenverhouding en van de min 18-jarigen leidt naar een aanpassing van de samengevoegde en gedeelde belastingen in 2009 van respectievelijk 18,5 miljoen euro, 11,9 miljoen euro en 7,1 miljoen euro. In tegenstelling tot de inflatie en de economische groei hebben deze parameters enkel een invloed op het begrotingsjaar waarin ze gewijzigd worden.

2.1.9.2. Federale dotaties

Onder federale dotaties wordt verstaan de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, de dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor de buitenlandse studenten en de trekkingsrechten voor tewerkstellingsprogramma's.

Onderstaande tabel geeft opnieuw een overzicht van de sensitiviteit van deze drie dotaties ten opzichte van een wijziging in parameters. Hieruit blijkt dat enkel de inflatie een invloed heeft op de grootte van de dotaties. Concreet zijn alleen de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld en de dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor de buitenlandse studenten inflatiegevoelig.

Tabel M.7: Sensitiviteit van de federale dotaties (in duizend euro)

Parameter	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CPI 2009	561	571	580	589	599	609
Andere	0	0	0	0	0	0

2.1.10. ESR gecorrigeerde ontvangsten

Om de overgang te maken van totale begrote ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten dienen op het eerstgenoemde bedrag een aantal correcties te worden aangebracht. De onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel M.8: ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse ministeries (in duizend euro)

	BGC II 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Ontvangsten	23.815.818	21.437.682	22.196.637	23.114.012	24.153.769	25.712.178	26.280.192
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR code 8)	-270	-16.270	-300.270	-200.270	-200.270	-700.270	-200.270
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring (ESR code 463 / 464 en 663 / 664)	-206	-206	-210	-214	-217	-221	-225
Correctie aanrekening ontvangsten	27.199	-45.834	19.763	31.166	31.712	29.296	34.704
ESR gecorrigeerde ontvangsten Vlaamse ministeries	23.842.541	21.375.372	21.915.920	22.944.695	23.984.995	25.040.982	26.114.400

Vooreerst worden ontvangsten, begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR code 8), geneutraliseerd. Een volgende correctie heeft te maken met de consolidatie van de Vlaamse ministeries met haar instellingen. Dotaties die de ministeries ontvangen van dergelijke instellingen zijn geen eigen ontvangsten, maar interne transfers en dienen bijgevolg verwijderd uit de totale ontvangsten.

De laatste correctie houdt verband met de aanrekening van de ontvangsten. Concreet wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse Overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohierungen door de Federale Overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat ⁽³⁾.

2.2. De te consolideren instellingen

Om tot de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen te komen, moet de redenering uiteengezet in paragraaf 2.1.10 ook op deze instellingen worden toegepast. De onderstaande tabel geeft een overzicht van hun eigen ontvangsten. Hierbij werden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel M.9: ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen (in duizend euro)

	BGCII 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
MINA	152.601	141.601	141.545	143.038	144.557	146.102	146.992
VIF	55.239	55.239	56.068	57.021	57.990	58.976	59.979
Loodswezen	84.974	81.974	88.798	92.971	97.341	101.916	103.649
Andere instellingen met DAB-vorm	21.332	21.332	21.569	21.842	22.119	22.401	22.688
VDAB	112.357	112.357	114.042	115.981	117.953	119.958	121.997
NV Waterwegen en Zeekanaal	61.960	61.960	59.144	56.298	57.255	58.229	59.218
VRT	181.918	181.918	185.556	189.267	193.053	196.914	200.852
Kind & Gezin	118.932	118.932	120.663	122.655	124.680	126.740	128.835
VAPH	22.519	22.519	22.406	22.702	22.992	22.865	23.173
VVM - De Lijn	201.570	201.570	206.112	211.174	216.363	221.684	227.140
Andere instellingen met VOI-vorm	216.106	216.106	228.061	230.677	233.901	237.181	240.517
ESR gecorrigeerde ontvangsten te consolideren instellingen	1.229.508	1.215.508	1.243.964	1.263.626	1.288.205	1.312.965	1.335.039

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* evolueren van 141,6 miljoen euro in 2009 naar 147,0 miljoen euro in 2014. Deze ESR gecorrigeerde ontvangsten zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. De milieuheffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

De ontvangsten uit de afvalstoffenheffing worden voor 2009 naar beneden herzien tot slechts 37 miljoen euro (bij begrotingsopmaak 2009 nog geraamd op 48 miljoen euro). Deze sterk dalende ontvangsten kunnen verklaard worden door enerzijds de verminderde aanvoer van te verwijderen afvalstoffen omwille van de economische crisis en anderzijds het belangrijk sturend effect van de verhoogde heffing voor het storten van brandbaar afval waardoor er meer verbrand dan gestort wordt. Voor de periode 2010-2014 wordt verwacht dat deze ontvangst blijvend rond 37 miljoen euro zal schommelen.

Voor de ontvangsten uit de oppervlaktewaterheffing en de grondwaterheffing wordt uitgegaan van een jaarlijkse toename gelijk aan de index. In 2014 worden deze ontvangsten respectievelijk op 68,7 miljoen euro en 25,3 miljoen euro geraamd. Voor de ontvangsten uit de vroegere mestheffingen aangevuld met de administratieve geldboetes wordt uitgegaan van een licht dalende evolutie van 6,2 miljoen euro in 2009 naar 5 miljoen euro in 2014. Tot slot worden de dividenden van de Vlaamse Milieuholding op 5,8 miljoen euro geraamd in 2014 en verwacht het Minafonds nog ontvangsten in het kader van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval (3,0 miljoen euro), en in het kader van de toepassing van het Jachtdecreet (2,0 miljoen euro).

³ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007 - 2011, juli 2007, blz. 89-90.

Het merendeel van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het **VIF** wordt verklaard door de opbrengsten van nevenbedrijven langs autosnelwegen (20 miljoen euro in 2009). Verder haalt het VIF zijn ontvangsten uit retributies met betrekking tot het gebruik van openbare domeinen (8,2 miljoen euro), uit opbrengsten van watervangen vanwege de havenbedrijven (2,8 miljoen euro), uit schaderegelingen voortvloeiend uit het beheer van openbare domeinen (11,1 miljoen euro), uit de verkoop van roerende (2,9 miljoen euro) en onroerende goederen (7,9 miljoen euro) en uit de financiering door Europese instellingen van mobiliteitsuitgaven (1,1 miljoen euro). De diverse ontvangsten bedragen 1,2 miljoen euro. In de meerjarenbegroting nemen deze bedragen toe met de evolutie van de gezondheidsindex. Dit betekent een toename met 1,5% in 2010 en 1,7% vanaf 2011.

Het **Loodswegen** staat in voor het beloodsen van zeeschepen van en naar de Vlaamse havens. De ESR gecorrigeerde ontvangsten bestaan in hoofdzaak uit loodsgelden. De ontvangsten uit loodsgelden werden bij de begrotingsopmaak 2009 geraamd op 79,6 miljoen euro. Verder genereert het Loodswegen nog 5,4 miljoen euro aan diverse ontvangsten. Op 13 maart 2009 heeft de Vlaamse Regering beslist om de loodsgelden tijdelijk te verlagen, teneinde de effecten van de economische crisis voor de maritieme sector te verlichten. Het effect hiervan op 2009 wordt geraamd op een minderontvangst van 3 miljoen euro. Vanaf 2010 worden de ontvangsten van de loodsgelden terug op het niveau van begrotingsopmaak 2009 gezet. Daarnaast worden de eigen ontvangsten geïndexeerd met de gezondheidsindex, alsook verhoogd met 3% in de jaren 2010, 2011, 2012 en 2013. Deze extra verhoging van de loodsgelden is nodig om de extra kosten ingevolge het bareboat charter beloodsingsmiddelen mee te financieren.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de **VDAB** werden voor het begrotingsjaar 2009 geraamd op 112,4 miljoen euro. Dit bedrag is hoofdzakelijk samengesteld uit verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (71,3 miljoen euro voortkomende uit eigen of uitbestede opleidingen ten behoeve van bedrijven of uit gezamenlijke projecten met derden zoals werkwinkels), inkomensoverdrachten vanuit Europese maatregelen (29,5 miljoen euro) en inkomensoverdrachten van de federale overheid voor het federale inschakelingsplan (10,5 miljoen euro). Voor de begrotingsjaren 2010 – 2014 volgen de ESR gecorrigeerde ontvangsten de verwachte evolutie van de gezondheidsindex. Voor het begrotingsjaar 2014 betekent dit uiteindelijk een bedrag aan ESR gecorrigeerde ontvangsten van 122 miljoen euro, zijnde een stijging t.o.v. 2009 met 9,6 miljoen euro.

De **NV Waterwegen en Zeekanaal** haalt zijn ESR gecorrigeerde ontvangsten voornamelijk uit scheepvaartrechten, cijsrechten, retributies en inkomsten uit watervangen. Ze vertegenwoordigen samen een bedrag van 21,5 miljoen euro. De ontvangsten uit de recuperatie van belastingen en heffingen worden voor 2009 geraamd op 31,0 miljoen euro. Daarnaast zijn er 2 miljoen euro diverse ontvangsten. Deze bedragen worden in de meerjarenbegroting jaarlijks geïndexeerd met de gezondheidsindex. Tenslotte ontvangt de NV Waterwegen en Zeekanaal in 2009 een investeringsbijdrage van de NV BAM ten belope van 7,4 miljoen euro. In 2010 wordt deze ontvangst 3,8 miljoen euro. Vanaf 2011 worden hiervoor geen ontvangsten meer ingeschreven.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de **VRT** worden in 2009 op 181,9 miljoen euro begroot. Deze ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit de verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (143,7 miljoen euro uit sponsoring, radioreclame en andere overeenkomsten met derden) en uit de recuperatie van de belasting op de toegevoegde waarde (28,5 miljoen euro). De verkoop van niet-duurzame goederen en diensten aan het buitenland is goed voor 7,4 miljoen euro. Tenslotte bedragen de diverse ontvangsten 2,3 miljoen euro. In meerjarig perspectief wordt er uitgegaan van een jaarlijkse groei van de ESR gecorrigeerde ontvangsten met 2%.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van **Kind & Gezin** stijgen tussen 2009 en 2014 met 9,9 miljoen euro van 118,9 miljoen euro tot een bedrag van 128,8 miljoen euro. Deze stijging kan volledig verklaard worden door de jaarlijkse stijging van de ouderbijdragen als gevolg van de toepassing van de index. De ouderbijdragen kunnen worden opgesplitst in ouderbijdragen voor kinderdagverblijven (44 miljoen euro in 2009) en ouderbijdragen voor diensten voor opvanggezinnen (71 miljoen euro in 2009). Verder ontvangt Kind en Gezin ruim 2 miljoen euro in het kader van sociale Maribel.

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* stijgen tussen 2009 en 2014 met 654 duizend euro van 22,5 miljoen euro tot 23,2 miljoen euro. Deze lichte stijging is het resultaat van enerzijds een cumulatief negatief effect van 584 duizend euro als gevolg van dalende terugvorderingen in de residentiële sector, en anderzijds een cumulatief positief effect van 1,2 miljoen euro als gevolg van de toepassing van de index op het overige deel van de eigen ontvangsten van het VAPH (overwegend terugvorderingen binnen het domein van de individuerichte prestaties).

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VVM - De Lijn* bedragen 201,6 miljoen euro in 2009. Het merendeel ervan betreft opbrengsten uit de verkoop van tickets en abonnementen aan bedrijven en privé-gebruikers (151,9 miljoen euro). Deze ontvangsten nemen in de meerjarenbegroting jaarlijks toe met de evolutie van de gezondheidsindex plus 1% volumetoename. De overige ontvangsten resulteren uit de recuperatie van belastingen en heffingen (49,7 miljoen euro). Deze ontvangsten worden, net als de corresponderende uitgaven, in de meerjarenbegroting aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. Globaal stijgen de eigen ontvangsten van de VVM – De Lijn in 2010 met 2,3% en vanaf 2011 met 2,5%.

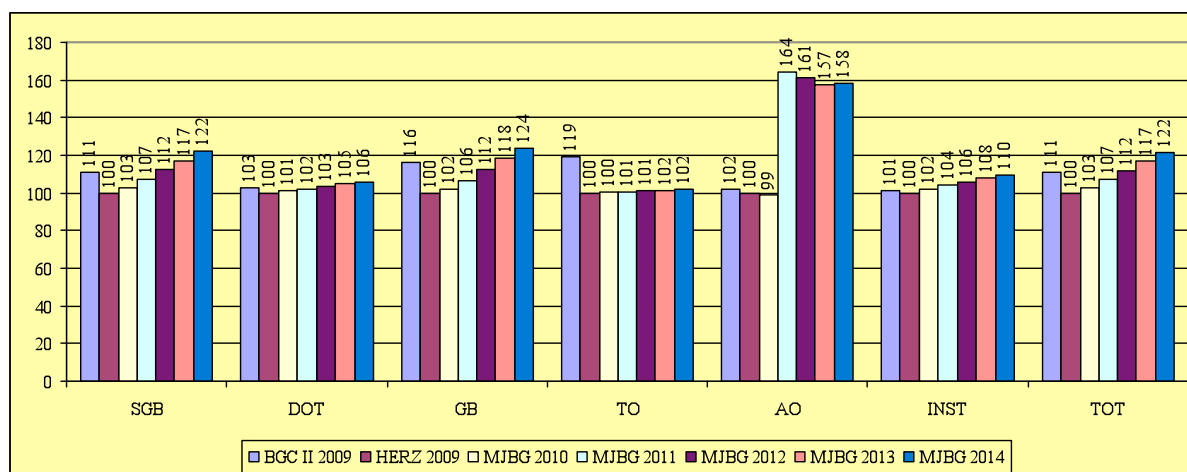
2.3. Overzicht

Als de resultaten van de Vlaamse ministeries (paragraaf 2.1) en van de te consolideren instellingen (paragraaf 2.2) worden samengevoegd, levert dit het volgende resultaat op aan ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse Overheid. Grafiek M.3 toont door middel van indices de verwachte evolutie van de belangrijkste middelen categorieën op ESR geconsolideerde basis. Hierbij worden de herziene middelen voor 2009 als basis gebruikt.

Tabel M.10: ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse Overheid (in duizend euro)

	BGC II 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Vlaamse ministeries	23.842.541	21.375.372	21.915.920	22.944.695	23.984.995	25.040.982	26.114.400
Te consolideren instellingen	1.229.508	1.215.508	1.243.964	1.263.626	1.288.205	1.312.965	1.335.039
Totaal	25.072.049	22.590.879	23.159.884	24.208.320	25.273.200	26.353.947	27.449.439

Grafiek M.3: Evolutie van de ESR geconsolideerde middelen (indices met basis HERZ 2009 = 100)

HOOFDSTUK III

DE GECONSOLIDEERDE UITGAVEN

In het eerste luik van dit uitgavenhoofdstuk wordt de definitie en het globale resultaat van voorliggende meerjarenbegroting op het vlak van geconsolideerde beleids- en betaalkredieten weergegeven. Hierbij is er ook de nodige aandacht voor het analyseren van de voorziene evolutie van de impliciete schuld (zie infra 3.1 – 3.3).

Naast bovenvermelde beleids- en betaalkredieten-evolutie wordt tevens een analyse gemaakt van de binnen het FFEU voorziene projecten 2010-2014 en de voorziene betaalkredieten voor de projecten voor de jaren 2001 t.e.m. 2009 en de projecten voor de jaren 2010 t.e.m. 2014 (zie infra punt 3.4).

Voor een overzicht van het voorziene effect op de beleidskredieten per beleidsdomein van bovenstaande interpretatie van constant beleid, kan worden verwezen naar punt 3.5. Hierbij wordt eerst een inzicht verschaft in de evolutie van de cijfers per beleidsdomein. Vervolgens wordt er een verklaring gegeven voor deze evolutie en tot slot worden de beleidskredieten vergeleken met de betaalkredieten. In bijlage I wordt in een verder detail van deze evolutie van de beleidskredieten voorzien. In bijlage II wordt een globaal overzicht van de kost van indexatie weergegeven.

Omwille van de algemene bekommernis van het Vlaams Parlement inzake de betaalbaarheid van de engagementen inzake PPS en alternatieve financiering, wordt er in punt 3.6 een overzicht geboden van de in voorliggende meerjarenbegroting voor PPS en alternatieve financiering voorziene beleids- en betaalkredieten (zijnde beschikbaarheidsvergoedingen).

Tot slot wordt er een overzicht meegegeven van looptijd van reeds afgesloten CAO's (voor de bijkomende kostprijs in 2010-2011 zie punt 3.5.2.). Aangezien er verder nog niet kan worden vooruitgelopen op de kostprijs van nog te onderhandelen CAO's, zijn deze dan ook nog niet verrekend op de vrije beleidsruimte (zie infra 3.7).

3.1. De beleidskredieten

Voor de berekening van de beleidskredieten dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries (excl. DAB's) enerzijds en bij de te consolideren instellingen anderzijds

Vooreerst wordt er ingegaan op de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries.

3.1.1. Beleidskredieten ministeries

Bij de beleidskredieten van de ministeries vertrekt men vanuit de som van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voorgaande jaren en de gesplitste vastleggingskredieten. Deze kredieten worden aangevuld met de voorziene ontvangsten in begrotingsfondsen.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, die overwegend ook in de berekening van betaalkredieten dienen doorgevoerd te worden.

- Ten eerste wordt de som van bovenstaande kredieten gezuiverd voor de kredieten die voorzien zijn voor participaties en deelnemingen (ESR 8), en voor aflossingen (ESR 9). Deze kredieten dienen namelijk niet te worden meegenomen in de berekening van het ESR-vorderingsaldo van de Vlaamse Gemeenschap.

- Ten tweede wordt een correctie doorgevoerd voor de kredieten die bestemd zijn voor de te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap⁴. Het beleid dat met deze kredieten kan gevoerd worden, wordt verder meegenomen bij de te consolideren instellingen (zie infra).

- Ten derde dient er opgemerkt te worden dat er in de begroting van de ministeries ook vastleggingsmachtigingen (met resp. vereffeningskredieten) kunnen opgenomen worden, die niet voor een te consolideren instelling bestemd zijn (vb ESF-agentschap). In voorkomend geval wordt het vereffeningskrediet vervangen door de machtiging. De verbintenissenmachtiging van het VWF wordt evenwel niet in rekening gebracht, omdat deze machtiging niet volledig in ESR-uitgaven voor het ministerie RWO zal omgezet worden.

- Ten vierde wordt het in de begroting 2009 ingeschreven provisioneel gesplitst vastleggingskrediet t.b.v. resp. 100 miljoen euro ter compensatie van geannuleerde openstaande verplichtingen, gecorrigeerd op de voorziene beleidskredieten. Dit omwille van het feit dat eventuele vastleggingen die hieruit ressorteren, gecompenseerd worden door verlaging van nog openstaande verplichtingen. Deze provisie wordt niet meer voorzien in de periode 2010-2014.

- Tenslotte wordt de in vorige legislatuur doorgevoerde correctie van de beleidskredieten naar aanleiding van het inschrijven van een conjunctuurprovisie vanaf nu niet meer doorgevoerd, omwille van het niet meer voorzien van deze conjunctuurprovisie vanaf de herziening van het budget 2009 enerzijds en om de tracerings van het verschil tussen de voorziene beleids- en betaalkredieten niet te bemoeilijken anderzijds.

3.1.2. Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's, VOI's, IVA's met rp, EVA's)

Voor de berekening van de beleidskredieten van de te consolideren instellingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de te consolideren instellingen die in hun begroting een opsplitsing maken tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten en de andere instellingen met enkel een begroting in ordonnanceringskredieten.

⁴ Voor het Pensioenfonds, het pensioenfonds van de VRT en het Zorgfonds worden de kredieten die jaarlijks zijn voorzien bij de ministeries niet gecorrigeerd en bijgevolg meegerekend als beleidskredieten van de ministeries. De in rekening te brengen reserve-evolutie van deze instellingen wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de beleidskredieten (ministeries + te consolideren instellingen).

Bij de instellingen met een opsplitsing in de begroting tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten, wordt het vastleggingskrediet (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi) genomen.

De ingeschreven vastleggingskredieten bevatten in ieder geval ook de machtigingen en gesplitste dotatieartikelen die zijn ingeschreven in de begrotingen van de ministeries.

Voor de overige te consolideren instellingen wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingskredieten gelijk zijn aan de ingeschreven ordonnanceringskredieten (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi).

Deze vastleggingskredieten worden evenwel nog verder gecorrigeerd voor het geval er een machtiging of een gesplitst dotatieartikel is ingeschreven in de begrotingen van de ministeries. In dit geval wordt het verschil tussen de in de begroting van de ministeries ingeschreven machtiging en het in de begroting van de ministeries ingeschreven vereffeningskrediet gecorrigeerd op de totaal ingeschreven kredieten van de instelling.

Wat betreft de VOI A FFEU wordt er vanuit gegaan dat de beleidskredieten die hier worden ingeschreven het gevolg zijn van de recuperatie van vroeger gestemde en nog te stemmen beleidskredieten.

Voor de bepaling van het verschil tussen de betaal- en beleidskredieten laten we het FFEU buiten beschouwing, omdat er bij de recuperatie van beleidskredieten ook steeds evenveel betaalkredieten moeten kunnen gerecupereerd worden binnen de begroting van een bepaald jaar. Dit zorgt ervoor dat er bij het ontstaan van beleidskredieten voor het FFEU, er tevens evenveel betaalkredieten voorzien worden om aan de verbintenissen te voldoen. Voor de vergelijking van de beleids- en betaalkredieten wordt het FFEU bijgevolg buiten beschouwing gelaten.

3.1.3. Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen

In onderstaande tabel U.1 wordt een overzicht gegeven van de totale beleidskredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen voor de jaren 2009 t.e.m. 2014. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

Tabel U.1: Totale beleidskredieten 2009-2014 (in duizend euro).

		BGC II 2009	HERZ. 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Totaal Beleidskredieten	+	25.096.579	24.666.506	26.134.156	26.658.933	27.225.984	27.767.410	28.410.238
Reserve-evolutie(*) Pensioenfonds	+	-6.943	-5.947	-6.200	-6.463	-6.738	-7.024	-7.323
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	+	0	4.500	8.500	10.200	12.700	16.300	19.500
Reserve-evolutie Zorgfonds	+	1.025	5.604	5.042	4.993	6.622	6.909	6.113
Correctie gelopen intresten	+	7.595	112.114	74.557	52.857	47.041	30.602	4.185
TOTAAL	=	25.098.256	24.782.777	26.216.055	26.720.520	27.285.609	27.814.197	28.432.713

(*) Teneinde de link met de berekening van het vorderingensaldo zo juist mogelijk te houden, wordt reserveopbouw, resp. reserveafbouw, beschouwd als zijnde minder beleidskrediet, resp. meer beleidskrediet.

3.2. Betaalkredieten

Voor de berekening van de betaalkredieten, wordt eveneens een opsplitsing gemaakt tussen betaalkredieten bij de ministeries (excl. DAB's) en betaalkredieten bij de te consolideren instellingen.

3.2.1. Betaalkredieten ministeries

Bij de betaalkredieten vertrekt men van de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, de bijkredieten voorgaande jaren, de variabele kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, zoals in de berekening van het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid. Zo wordt er gecorrigeerd voor uitgaven m.b.t. participaties en deelnemingen (ESR-8), schuldaflissing (ESR-9) en kredieten bestemd voor te consolideren instellingen⁵.

Vergelijkbaar met de berekening van het ESR-vorderingensaldo wordt er geen correctie doorgevoerd voor de ingeschreven intrestkredieten⁶.

3.2.2. Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's, VOI's, IVA's met *rp*, EVA's)

Voor de bepaling van de betaalkredieten van de te consolideren instellingen wordt er vertrokken van de voorziene betaalkredieten in de respectievelijke begrotingen van de instellingen.

Hierop worden correcties doorgevoerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflissing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi.

Zoals hierboven gesteld zijn de betaalkredieten die voorzien zijn bij de VOI A FFEU, gerecupereerde betaalkredieten van voorgaande, huidige en toekomstige begrotingsjaren. In een zelfde redenering als bij de beleidskredieten wordt het FFEU ook hier buiten beschouwing gelaten.

In het kader van de begrotingsnormering dient er mee rekening gehouden dat de werking van het FFEU, zorgt voor een spreiding van de betaalverplichting doorheen de tijd. Op het moment dat er effectief aan betaalverplichtingen wordt voldaan, wordt tevens het ESR-vorderingensaldo belast.

In onderstaande tabel U.2 wordt een overzicht gegeven van de in de jaren 2009 t.e.m. 2014 voorziene betaalkredieten binnen het FFEU.

Tabel U.2: Voorziene betaalkredieten binnen het FFEU (inclusief voorziene dotaties aan te consolideren instellingen) (in duizend euro).

		BGC II 2009	HERZ. 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Projecten 2001-2009	+	146.500	146.500	140.000	127.500	90.000	52.500	21.534
Projecten 2010-2014	+	0	0	0	12.500	50.000	87.500	112.500
TOTAAL	+	146.500	146.500	140.000	140.000	140.000	140.000	134.034

⁵ Net zoals bij de berekening van de beleidskredieten wordt de eventueel in rekening te brengen reserve-evolutie van het Pensioenfonds, het pensioenfonds van de VRT en het Zorgfonds als een correctielijn in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten ingevoegd (ministeries + te consolideren instellingen).

⁶ De correctie m.b.t. de **gelopen** intresten wordt als een correctielijn ingevoegd in de algemene tabel m.b.t. de betaalkredieten.

3.2.3. Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen

In onderstaande tabel U.3 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen voor de jaren 2009 t.e.m. 2014. Hierbij worden tevens correctielijnen m.b.t. de gelopen intresten en reserve-evoluties bij het Pensioenfonds, Pensioenfonds VRT en het Zorgfonds ingevoegd.

Tabel U.3: Totale betaalkredieten 2009-2014 (in duizend euro).

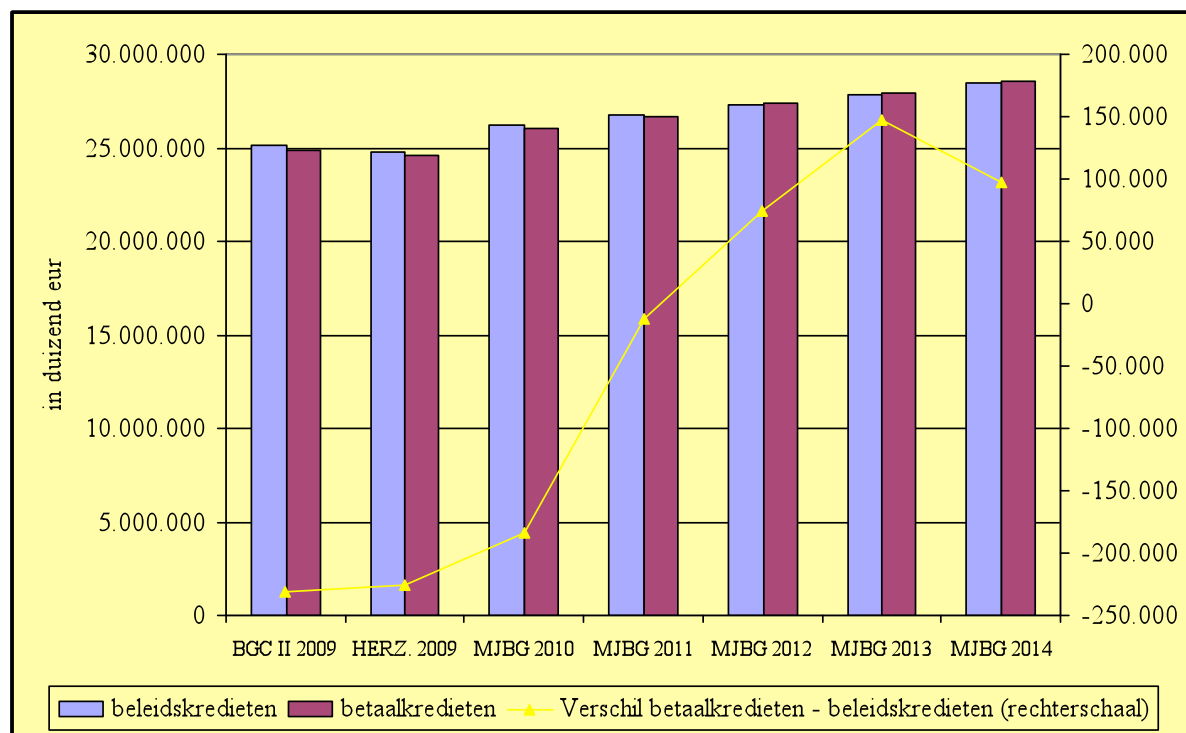
		BGC II 2009	HERZ. 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Totaal Betaalkredieten	+	24.865.769	24.441.490	25.951.015	26.646.553	27.299.850	27.915.300	28.507.493
Reserve-evolutie(*) Pensioenfonds	+	-6.943	-5.947	-6.200	-6.463	-6.738	-7.024	-7.323
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	+	0	4.500	8.500	10.200	12.700	16.300	19.500
Reserve-evolutie Zorgfonds	+	1.025	5.604	5.042	4.993	6.622	6.909	6.113
Correctie gelopen intresten	+	7.595	112.114	74.557	52.857	47.041	30.602	4.185
TOTAAL	=	24.867.446	24.557.761	26.032.914	26.708.140	27.359.475	27.962.087	28.529.968

(*) Teneinde de link met de berekening van het vorderingensaldo zo groot mogelijk te houden, wordt reserveopbouw, resp. reserveafbouw, beschouwd als zijnde minder betaalkrediet, resp. meer betaalkrediet.

3.3. Evolutie van de beleids- en betaalkredieten

Grafiek U.1 geeft de evolutie van de beleids- en betaalkredieten weer over de periode 2009 -2014.

Grafiek U.1: Evolutie van de beleids- en betaalkredieten 2009-2014 (in duizend euro)

3.4. Evolutie van de beleids- en betaalkredieten binnen het FFEU

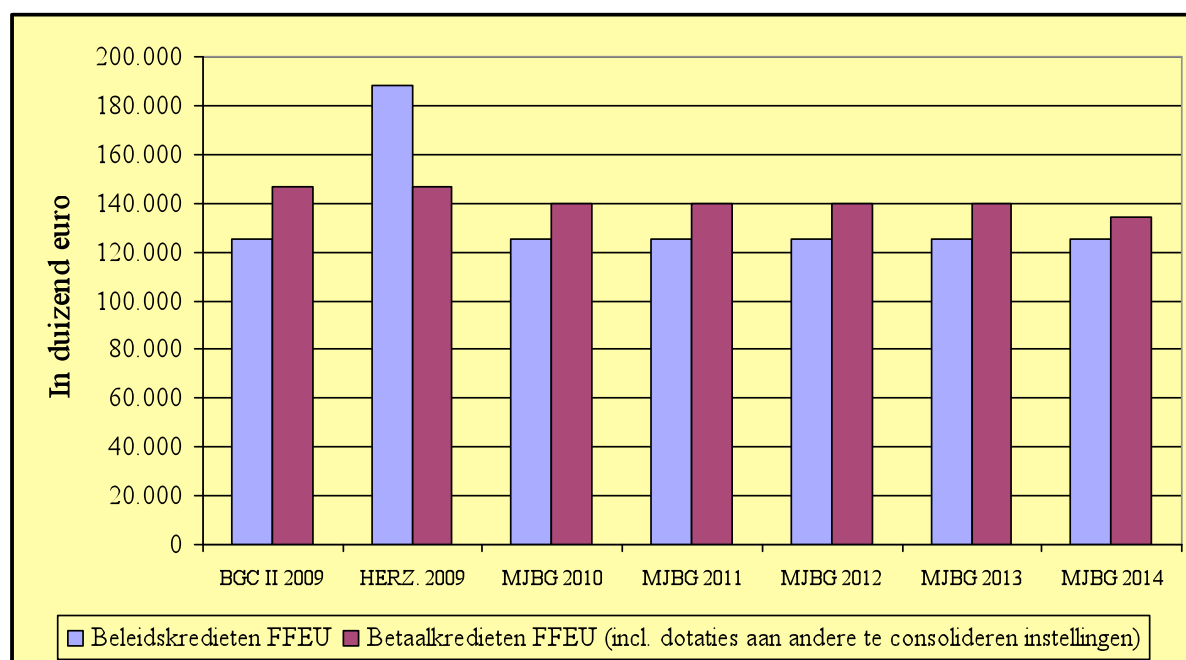
Grafiek U.2 geeft de evolutie weer van de voorziene beleids- en betaalkredieten binnen het FFEU in de periode 2009-2014.

In het herzien budget 2009 wordt voor de beleidskredieten reeds de effectieve dotatie aan het FFEU op basis van de afroaming van de niet-aangewende beleids- en betaalkredieten binnen de begroting van de ministeries (excl. DAB's) in 2008 weergegeven. Concreet is er eind 2008 voor 188 miljoen euro aan bijkomende middelen voor het FFEU voorzien voor de projecten 2009.

Naar de toekomst toe voorzien we verder in een jaarlijkse afroaming van gemiddeld 125 miljoen euro aan niet-aangewende beleids- en betaalkredieten binnen de begroting van de ministeries (excl. DAB's), die voor nieuwe projecten in de periode 2010-2014 kunnen worden aangewend.

Op basis van de verschillenanalyse tussen betaal- en beleidskredieten kan vastgesteld worden dat vanaf begrotingsjaar 2010 steeds een hoger betaalkrediet is ingeschreven, dan het in hetzelfde jaar voorziene beleidskrediet.

Grafiek U.2 Evolutie van de beleids- en betaalkredieten binnen het FFEU (in duizend euro)

3.5. Beleids- en betaalcredieten per beleidsdomein

3.5.1. Beleidscredieten per beleidsdomein

Onderstaande tabel U.4 geeft een overzicht van de geconsolideerde beleidscredieten per beleidsdomein in de periode herz. 2009-2014 op basis van constant beleid t.o.v. BGC II 2009 in nominale waarden.

Gelet op het feit dat de begroting 2009 rekening houdt met voorziene vooruitbetalingen in 2008 ten belope van 685 miljoen euro, worden de beleidscredieten 2009 voor de opmaak van deze tabel gecorrigeerd.

Tabel U.4: Geconsolideerde beleidscredieten 2009 (gecorrigeerd) - 2014 per beleidsdomein – in absolute bedragen (in duizend euro)

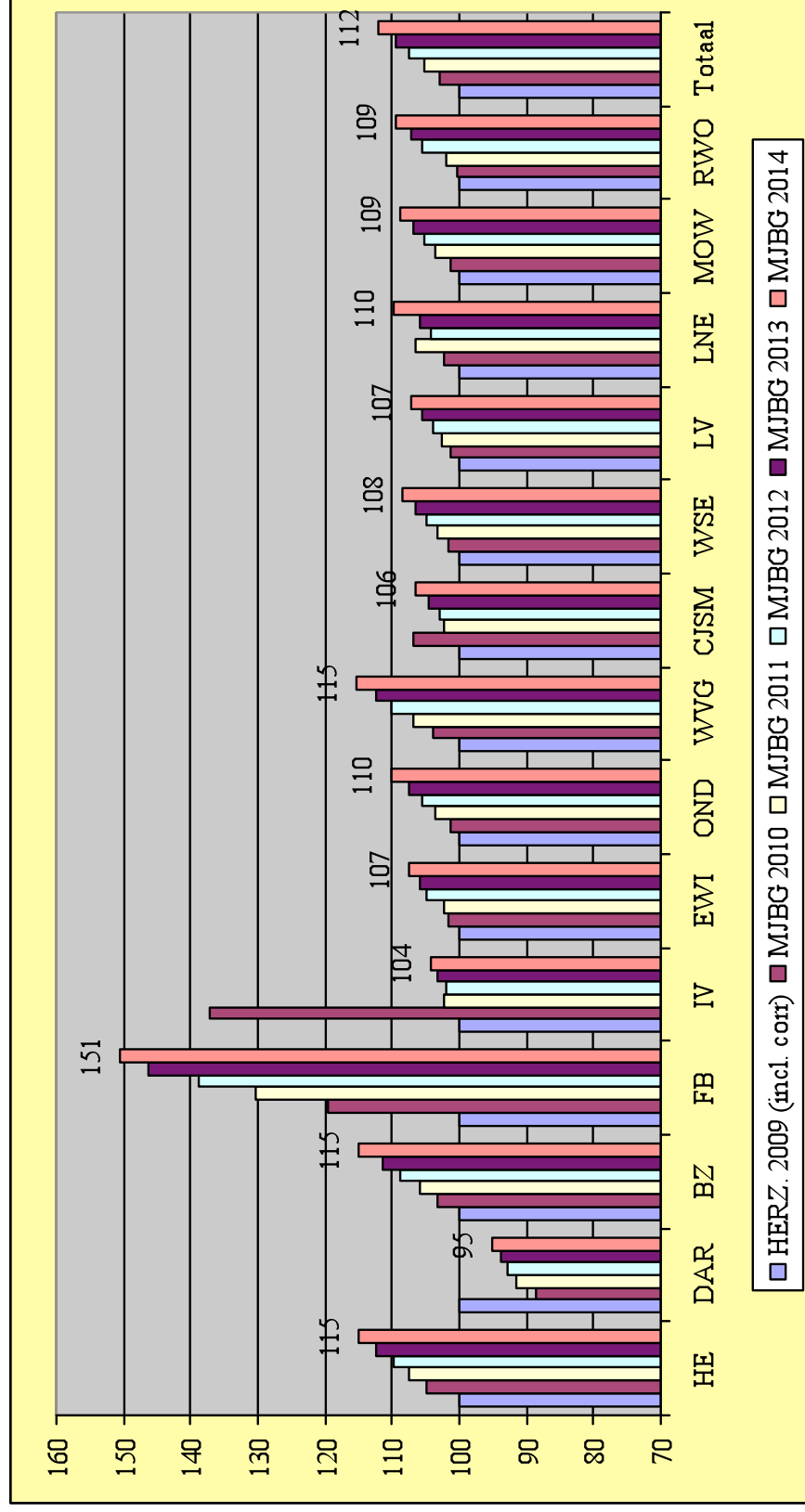
	BGC II 2009	HERZ. 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Hogere Entiteiten	123.745	124.555	130.677	133.843	136.769	139.842	143.058
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	151.574	151.739	134.190	138.652	140.709	142.307	144.375
Bestuurszaken (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.b.v. 127 mio €)	2.581.613	2.584.020	2.665.140	2.737.920	2.812.032	2.878.382	2.972.781
Financiën en Begroting	1.555.039	977.631	1.167.809	1.274.568	1.355.957	1.429.262	1.472.434
Internationaal Vlaanderen	187.091	187.495	257.240	192.075	191.304	193.419	195.647
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.100.305	1.093.722	1.112.207	1.120.285	1.145.468	1.156.863	1.175.579
Onderwijs en Vorming (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.b.v. 356 mio €)	9.588.522	9.717.205	9.859.496	10.077.740	10.267.919	10.445.072	10.686.469
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.139.633	3.186.297	3.309.479	3.407.102	3.503.900	3.585.040	3.672.695
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.216.677	1.235.463	1.320.250	1.263.394	1.272.693	1.292.958	1.314.055
Werk en Sociale Economie	1.425.815	1.434.274	1.456.777	1.479.915	1.505.558	1.530.040	1.555.989
Landbouw en Visserij	159.237	159.192	161.348	163.241	165.425	167.865	170.415
Leefmilieu, Natuur en Energie (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.b.v. 203 mio €)	884.872	884.780	904.244	941.298	921.574	938.070	972.279
Mobiliteit en Openbare Werken	2.972.893	2.923.526	2.961.467	3.024.561	3.075.779	3.127.440	3.177.353
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	694.576	691.620	693.832	704.337	730.898	740.851	757.109
TOTAAL (incl. correcties vooruitbetalingen)	25.781.592	25.351.519	26.134.156	26.658.933	27.225.984	27.767.410	28.410.238
Terugdraaien in 2009 van doorgevoerde correcties voor vooruitbetaling in 2008	-685.013	-685.013					
TOTAAL (excl. correcties vooruitbetalingen)	25.096.579	24.666.506	26.134.156	26.658.933	27.225.984	27.767.410	28.410.238

Om een inzicht te krijgen in de verschillen in de voorziene groei van de beleidskredieten per beleidsdomein bij constant beleid wordt in onderstaande grafiek U.3 een overzicht geboden op basis van indices t.o.v. 2009.

Gelet op het feit dat de begroting 2009 rekening houdt met voorziene vooruitbetalingen in 2008 ten belope van 685 miljoen euro, worden de beleidskredieten 2009 voor de opmaak van deze grafiek gecorrigeerd.

De forse toename van het beleid bij het beleidsdomein Financiën en Begroting is grotendeels het gevolg van de te voorziene rentebetalingen bij het doortrekken van constant beleid.

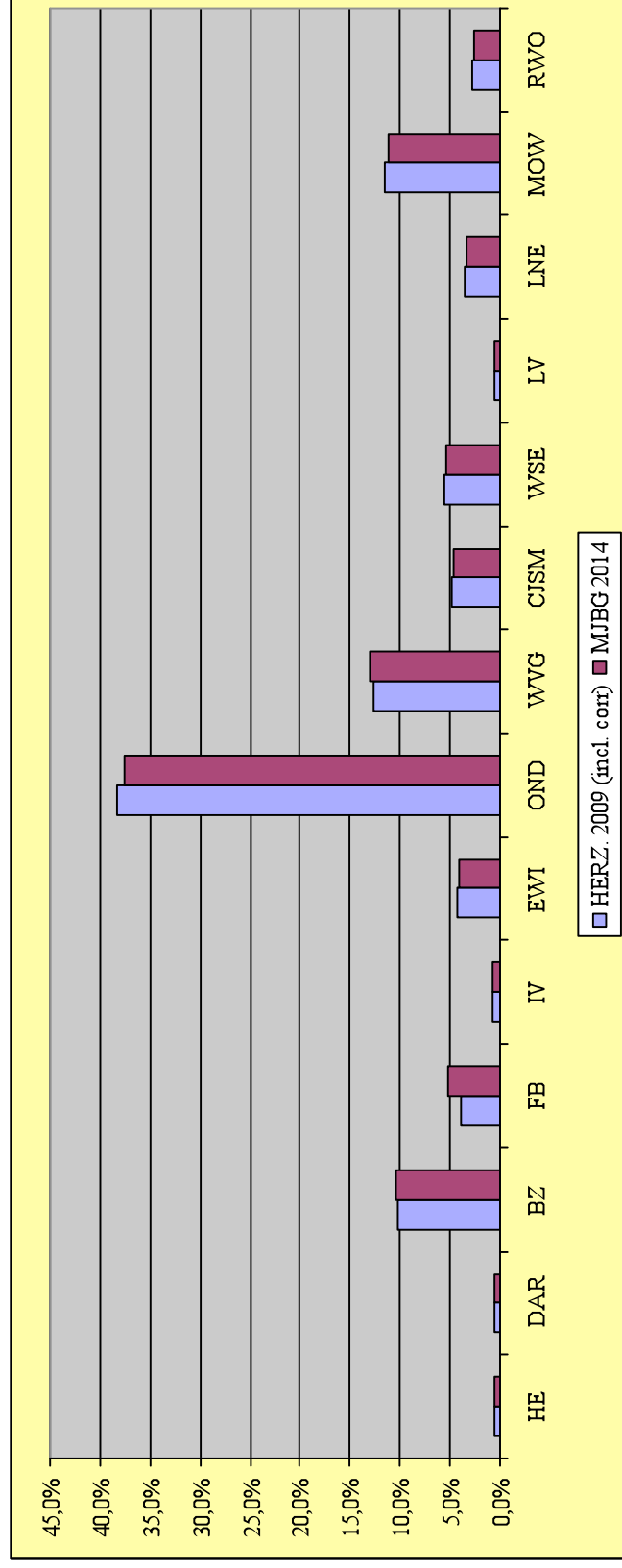
Grafiek U.3: Geconsolideerde beleidskredieten 2009 (gecorrigeerd) – 2014 per beleidsdomein – indices met basis 2009 = 100

Om verder inzicht te krijgen op het resultaat van deze verschillende groei op de verhouding van het aandeel van elk beleidsdomein in het totaal van de beleidskredieten, wordt in onderstaande grafiek U.4 het aandeel van elk beleidsdomein in de jaren 2009 en 2014 weergegeven.

Gelet op het feit dat de begroting 2009 rekening houdt met voorziene vooruitbetalingen in 2008 ten belope van 685 miljoen euro, worden de beleidskredieten 2009 voor de opmaak van deze grafiek gecorrigeerd.

Grafiek U.4: Geconsolideerde beleidskredieten 2009 (gecorrigeerd) - 2014 per beleidsdomein – aandeel (in %)

3.5.2. Bespreking per beleidsdomein

Hierna wordt per beleidsdomein een algemeen overzicht geboden van de belangrijkste kostendrijvers en de belangrijkste budgettaire engagements naar volgende legislatuur toe en hun impact op de beleidskredieten per beleidsdomein ten opzichte van de ingediende en herziene begroting 2009. In bijlage I wordt in een doorgedreven detail ingegaan op de evolutie van de beleidskredieten per beleidsdomein. Enerzijds wordt het effect van de herziene begroting 2009 t.o.v. de 2de begrotingscontrole weergegeven. Anderzijds wordt het effect van de evolutie van de kredieten in de meerjarenbegroting 2010-2014 ten opzichte van het herziene budget weergegeven.

Voor de globale impact van de voorziene indexatie op de evolutie van de beleidskredieten ten opzichte van 2009 wordt verwezen naar bijlage II.

Tevens worden er eventueel ook budgettaire aandachtspunten opgenomen die uit het overleg tussen het departement Financiën en Begroting met de resp. beleidsdomeinen naar voor zijn gekomen. Deze budgettaire aandachtspunten trachten enerzijds aan te geven welke gevolgen de huidige toepassing van constant beleid op de beleidsuitvoering van een beleidsdomein kunnen hebben en anderzijds trachten deze aandachtspunten mogelijks voorkomende budgettaire problemen aan te geven, die omwille van hun onzekerheid voorlopig niet cijfermatig zijn vertaald in voorliggende meerjarenbegroting.

3.5.2.1. Hogere entiteiten

In de periode 2009-2014 neemt de dotatie aan het Vlaams Parlement stelselmatig toe van 82,6 miljoen euro tot 94,3 miljoen euro. Daarnaast worden, naar aanleiding van het aantreden van een nieuwe Vlaamse regering, de benodigde kabinetskredieten ter beschikking gesteld uitgaand van een Vlaamse regering met 10 ministers.

3.5.2.2. Diensten Algemeen Regeringsbeleid

Vanaf 2010 dienen er enkel nog de benodigde betaalmiddelen ter beschikking te worden gesteld voor de renovatie van de Kazerne Dossin en de bouw van het Vlaams Communicatiehuis te Brussel, waarvoor in 2009 de nodige vastleggingskredieten werden voorzien.

Budgettaire aandachtspunten

Bij de Vlaamse Infolijn kende het aantal contacten in het eerste kwartaal van 2009 reeds een stijging van 14% tegenover vorig jaar. Deze stijging volgt reeds op een sterk gestegen trend in de voorgaande jaren, die sinds 2005 met eenzelfde – verhoogde en geïndexeerde – financiering wordt gedragen. De bijkomende responsabilisering van de beleidsdomeinen in 2008 heeft ook mee de financiering van de infolijn in deze legislatuur ondersteund.

Gelet op deze fors stijgende trend qua oproepen, wordt gesteld dat er een toekomstig capaciteitsprobleem is bij de Vlaamse Infolijn. Er is een bepaald efficiëntieplafond bereikt.

Men voorziet een stijging tot 650.000 oproepen tegen 2014 voor “1700”, wat neerkomt op een geraamde meerkost van circa 1,28 miljoen euro in 2014.

Gelet op het voorgaande, is het toekennen van enkel en alleen een geïndexeerde dotatie onvoldoende als groeiparameter voor de Vlaamse Infolijn. Beter zou een relatie tussen volumegroei en kostprijs zijn. Een verdere responsabilisering van de andere beleidsdomeinen wordt niet als een sluitende oplossing voor dit probleem erkend, gelet op het feit dat de werking van 1700 ook de bereikbaarheid van de Vlaamse overheid heeft versterkt. Dit geeft namelijk aanleiding tot meer vragen, waardoor geen evenredige daling van het personeel bij de beleidsdomeinen kan worden bewerkstelligd.

3.5.2.3. Bestuurszaken

De middelen voor het Gemeentefonds, Stedenfonds en Provinciefonds nemen, op basis van de respectievelijke decreten, jaarlijks met 3,5% toe. Tegen 2014 zal hierdoor het krediet voor deze drie fondsen in totaal met 394,6 miljoen euro zijn toegenomen.

De compensatie voor de afschaffing van de Elia-taks en de subsidies in het kader van het fiscaal pact met de lokale overheden zijn vanaf 2010 opnieuw voorzien. De compensatie van 2009 was namelijk vooruitgeschoven naar 2008.

De subsidies i.v.m. het fiscaal pact met de lokale overheden worden vanaf 2011 afgebouwd als compensatie voor de toenemende kostprijs van de compensatie aan de gemeenten voor de afschaffing van de onroerende voorheffing op vervangingsinvesteringen inzake materieel en outillage. Deze compensatie is voorzien binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting.

Voor de organisatie van de verkiezingen voor het Vlaams Parlement in 2009 en 2014 wordt telkens 2 miljoen euro uitgetrokken.

Voor de organisatie van de lokale verkiezingen in 2012 wordt in totaal 12,9 miljoen euro voorzien, gespreid in 2011 en 2012.

Voor de financiering van de verwachte meerkost van de nieuwe Verzekering Gewaarborgd Wonen, wordt vanaf 2009 voorzien in een gedeeltelijke verdeling van de provisie Inburgering ten belope van 2,4 miljoen euro.

Het budget voor de pensioenbijdragen in uitvoering van artikel 12bis van de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden stijgt van 6,9 miljoen euro in 2009 naar 11,1 miljoen euro in 2014.

Voor de inhuring van het nieuw te bouwen Vlaams Administratief Centrum te Leuven vanaf 15 juli 2010 moet in 2010 - bovenop de voorziene huurbudgetten in 2009 – 4,8 miljoen euro uitgetrokken worden, waarvan 4,3 miljoen euro voor eenmalige inrichtingskosten en verhuiskosten. De jaarlijkse meerkost op kruissnelheid bedraagt vanaf 2011 circa 3,5 miljoen euro (exclusief de eenmalige kost in 2011 van 0,5 miljoen euro voor de wederinstaatstelling van de te verlaten panden).

Daarnaast wordt voor de inhuring van bijkomende oppervlakte in het Ellipsgebouw te Brussel in 2009 en 2010 respectievelijk een bedrag van 5,1 miljoen euro en 4,5 miljoen euro aan extra middelen voorzien ten opzichte van de goedgekeurde begroting 2009. Hierbij inbegrepen zijn de eenmalige kosten voor inrichting en verhuis. Vanaf 2011 vallen de jaarlijks extra te voorziene middelen terug naar 0,6 miljoen euro. Bijkomend wordt over de periode 2010-2014 rekening gehouden met een recurrente compensatie binnen de betrokken entiteiten van circa 4,5 miljoen euro.

3.5.2.4. Financiën en Begroting

De Vlaamse Regering wenst vanaf 1 januari 2010 over te gaan tot de overname in eigen beheer van de inning van de verkeersbelastingen (de belasting op de inverkeersstelling, de verkeersbelasting en het eurovignet). Voor het voorbereidingstraject werd in de begroting 2009 reeds een bijkomend personeelskrediet voorzien van 1,5 miljoen euro. Voor het jaar 2010 wordt een bijkomend krediet voorzien (voor investeringen en personeels- en werkingsgerelateerde kosten) van 16,3 miljoen euro.

In het kader van de organisatie van de Vlaamse verkiezingen in 2009 en 2014 wordt voor deze jaren in een aanvullend provisioneel krediet voorzien van 3,5 miljoen euro voor het financieren van de bijkomende kosten bij een kabinetswissel.

Ingevolge de afloop van het Limburgplan wordt het provisioneel vastleggingskrediet vanaf 2010 verminderd met 25 miljoen euro.

Voor de verdere uitvoering van het sectoraal akkoord 2005-2007 inzake N-2 en inhoudelijke loopbanen en opstap eindejaarstoelage wordt in 2010 een bijkomende provisie voorzien van 2 miljoen euro. Daarnaast wordt in 2010 voor de gefaseerde uitvoering van het sectoraal akkoord 2008-2009 inzake de opstap maaltijdcheques en de salarisverhoging van 2% een provisie voorzien van 2,4 miljoen euro.

Vanaf 2009 wordt - in het kader van een bedrijfsvriendelijke fiscaliteit - gestart met de afbouw van de onroerende voorheffing op materieel en outillage met een één op één compensatie door het Vlaamse Gewest aan gemeenten en provincies. Deze gemeentelijke en provinciale belasting op toestellen, machines en andere installaties in nijverheids-, handels- of ambachtelijke bedrijven zal geleidelijk aan verdwijnen, al naargelang het ritme van de vervangingsinvesteringen. Voor deze maatregel wordt vanaf 2009 een krediet beschikbaar gesteld van 15 miljoen euro, jaarlijks aangroeiend met 15 miljoen euro tot 75 miljoen euro in 2013.

Verder wordt er vanaf 2009 een krediet voorzien van 1 miljoen euro, jaarlijks aangroeiend met 1 miljoen tot 10 miljoen euro, voor de één op één compensatie aan gemeenten en provincies voor de gedeelde inkomsten ingevolge de vermindering van de onroerende voorheffing voor lage energie- en zeer lage energiewoningen.

De financiële investeringen, die werden verricht bij KBC (3,5 miljard euro), Dexia (0,5 miljard euro) en Ethias (0,5 miljard euro), zullen logischerwijze ook een rendement opleveren. Doordat zowel banken als verzekeringsinstellingen aan de Vlaamse en federale overheid belangrijke waarborgpremies dienen te betalen en de verwateringen van hun aandelen, de winstgevendheid ervan drukt, wordt uitgegaan van relatief bescheiden dividenden van Dexia (bestemd voor het Toekomstfonds) en Ethias, zijnde resp. 11,5 vanaf 2010 en 7 miljoen euro in 2011 en 2012, waarbij verder de desinvestering in Ethias zou plaatsvinden in 2013 (wat een niet ESR-aanrekenbare ontvangst van 500 miljoen euro inhoudt).

Voor KBC wordt ervan uitgegaan, dat zij een scenario prefereren, waarbij gereserveerde winsten worden aangewend voor de terugbetaling van de certificaten, die het Vlaams Gewest aanhoudt. Tenzij KBC opbrengst van eigen desinvesteringen zou gebruiken voor deze terugbetaling, verloopt deze terugbetaling wellicht geleidelijk. Geraamd wordt dat KBC in staat moet zijn, minstens 300 miljoen euro op die manier af te lossen per jaar (met inbegrip van een ESR-aanrekenbare meerwaarde van 50 %, ofwel 100 miljoen euro).

Met betrekking tot de NV Gigarant wordt vertrokken van de veronderstelling dat eind 2010 het geïnvesteerde bedrag zal worden terugbetaald, wat een niet-ESR-aanrekenbare ontvangst van 300 miljoen euro inhoudt. Verder wordt er ook vanuit gegaan dat de betaalde waarborgvergoedingen zullen volstaan voor eventuele uitwinning te financieren. (zie budgettaire aandachtspunten).

De directe budgettaire impact op de evolutie van de te voorziene beleidskredieten van de verschillende maatregelen om de financiële en economische crisis te bestrijden komen in meerjarig perspectief voornamelijk neer op een gezamenlijke stijging van de verschuldigde rente ten opzichte van de herziene begroting 2009 (waar geen rentebetaling meer wordt voorzien) ten beloop van 144 miljoen euro in 2010 tot en met 2012, stijgend tot 145 miljoen euro in 2013 en 2014.

Het betreft hier voornamelijk de verschuldigde rente ingevolge de uitgifte van Vlaamse overheidsobligaties via een EMTN-programma die in een eerste fase 2,5 miljard euro opleverde, en in een tweede fase 1,5 miljard euro zal opleveren. Hiermee wordt enerzijds 3,5 miljard euro toegekend aan KBC als investering in het Tier-1-kapitaal en anderzijds 300 miljoen euro toegekend aan de NV Gigarant teneinde deze NV toe te laten om tot 1,5 miljard euro aan waarborgen te verstrekken aan grote ondernemingen. De stijging van de rentekost vanaf 2013 wordt verklaard door de herfinanciering van de kortst lopende uitgifte van het EMTN-programma aan licht hogere intresttarieven.

Ingevolge van de voorziene netto te financieren tekorten in de periode 2009herz. – 2014, lopen de te voorziene rentelasten op van 38 miljoen euro in 2010 tot 280 miljoen euro in 2014.

Budgettaire aandachtspunten

In voorliggende meerjarenbegroting wordt vertrokken van het uitgangspunt dat, ondanks de voorziene extra waarborgverleningen door de Vlaamse overheid (verhoging waarborgmachtiging NV Waarborgbeheer van 180 miljoen euro in 2007 tot 300 miljoen euro in de begroting 2009 en een éénmalige waarborgmachtiging van 1,5 miljard euro voor NV Gigarant), er geen structurele verhogingen van te voorziene uitwinningen zullen benodigd zijn. Dit is in de veronderstelling dat de verhoging van de verstrekte waarborgen eerder benodigd zijn om de gevolgen van de huidig vastgestelde kredietschaarste voor ondernemingen te ondervangen, eerder dan dat meer verstrekte waarborgen worden verleend aan ondernemingen met een hoger risicoprofiel.

3.5.2.5. Internationaal Vlaanderen

Voor de renovatie van de Koningin Elisabethzaal, wordt in 2010 een eenmalig budget van 57,2 miljoen euro voorzien.

Met het oog op de voorbereidingen van het Belgische voorzitterschap in de tweede helft van 2010, wordt voor het jaar 2010 uitgegaan van een toename van de desbetreffende provisie in 2010 met 11 miljoen euro tot 14 miljoen euro. Ook in 2011 wordt nog in een provisie van 3 miljoen euro voorzien, gelet op het 18-maandelijks team-voorzitterschap met Spanje en Hongarije (2009-2011). In totaliteit wordt voor het Belgische EU-voorzitterschap (2009 – 2011) een krediet voorzien van 20 miljoen euro.

3.5.2.6. Economie, Wetenschappen en Innovatie

Naast indexatie zijn er binnen het beleidsdomein Economie, Wetenschappen en Innovatie geen noemenswaardige kostendrijvers of budgettaire engagementen voorzien.

Budgettaire aandachtspunten

De aandacht dient te worden gevestigd op de betaalkredieten van het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid (FFEB). Dit Fonds had in 2008 een overschot op haar betaalkredieten van 107 miljoen euro, onder meer door de economische crisis die een negatief effect heeft op het uitbetalingsritme van de ecologiepremie en de strategische steun. Om de negatieve effecten van de economische crisis te verzachten heeft de Vlaamse Regering de steunmodaliteiten versoepeld. Daarnaast heeft de Vlaamse Regering beslist om de crisismaatregel voor het bedrijfsleven, materieel en outillage, ook aan te rekenen op het FFEB. Al deze effecten werden verwerkt in de herziening van de betaalbehoeften van het FFEB. Voor 2009 resulteerde dit in een negatieve bijstelling van de betaalkredieten met 30 miljoen euro t.o.v. begrotingsopmaak. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat het effect van de economische crisis en van de versoepeling van de steunmodaliteiten, moeilijk kan worden ingeschat. De berekende betaalkredieten gaan dus gepaard met een hoge graad van onzekerheid.

3.5.2.7. Onderwijs en Vorming

De loonkredieten van het onderwijspersoneel van het leerplichtonderwijs zullen als gevolg van de verwachte leerlingenevolutie in het basis- en secundair onderwijs tegen 2014 met ongeveer 14,8 miljoen euro stijgen ten opzichte van 2009. In het begrotingsjaar 2011 wordt er als gevolg van de verwachte daling van de leerlingenaantallen in het gewoon secundair onderwijs nog een beperkte daling van de loonkredieten ten opzichte van 2009 verwacht. Verder wordt ook verwacht dat het aantal personeelsleden dat zich in het TBS-stelsel zal bevinden tegen 2014 zal afnemen, wat zal leiden tot een besparing van circa 27 miljoen euro in vergelijking met begrotingsjaar 2009.

Voor de loonkredieten van het onderwijspersoneel in de basiseducatie en het volwassenenonderwijs wordt een jaarlijkse stijging van het leestijdenpakket met 0,8% in rekening gebracht. Dit komt neer op een jaarlijkse toename van de loonkredieten van de basiseducatie en het volwassenenonderwijs met 2,2 miljoen euro.

In het deeltijds kunstonderwijs zullen de loonkredieten, als gevolg van de verwachte leerlingenevolutie, tegen 2014 met 10,4 miljoen euro toenemen.

Naast de leerlingenevolutie wordt er voor de loonkredieten ook rekening gehouden met een jaarlijkse weddedrift (vergrijzing) van + 0,129%. Voor de volledige loonsector zullen de loonkredieten tegen 2014, als gevolg van deze weddedrift, met 40 miljoen euro toenemen. Dit stemt overeen met een jaarlijkse kost van 8 miljoen euro.

Tenslotte zullen de loonkredieten, in het kader van de uitvoering van CAO VIII en CAO II van het hoger onderwijs, in 2010 met 37,7 miljoen euro en vanaf 2011 met 84,5 miljoen euro toenemen ten opzichte van 2009. Deze toename is voornamelijk het gevolg van de tegen 2011 voor alle personeelsleden voorziene verhoging van het vakantiegeld tot 92% van het geïndexeerde referentiemaandsalaris. Uit de toegepaste herberekening blijkt dat de kostprijs van deze verhoging van het vakantiegeld hoger uitvalt dan oorspronkelijk geraamd bij het afsluiten van deze CAO's.

De kredieten voor de werkingsmiddelen in het basis- en secundair onderwijs zullen over de periode 2010 t.e.m. 2014 stijgen met 2,6 miljoen euro als gevolg van de leerlingenevolutie.

Bovendien zullen de kredieten vanaf 2010 met 355,8 miljoen euro toenemen ten opzichte van 2009 als gevolg van het vooruitschuiven van een deel van de voorziene uitgaven in 2009 naar 2008.

Voor de werkingsuitkeringen in het hoger onderwijs wordt verwacht dat voor 2011 het aantal opgenomen studiepunten bij de universiteiten, de academische en de professionele bachelors met ten minste 2% zijn gestegen ten opzichte van de referentiepunten. Hierdoor zullen de middelen voor het variabel onderwijsdeel van de academische en de professionele bachelors en het variabele onderwijsdeel van de universiteiten met 2% toenemen, wat neerkomt op een stijging met 17,8 miljoen euro vanaf 2011. Aangezien bij de universiteiten de verhouding van 55%/45% tussen de middelen voor onderwijs en de middelen voor onderzoek gewaarborgd dient te blijven, zullen ook de middelen voor het onderzoek bij de universiteiten vanaf 2011 met 5,4 miljoen euro toenemen. In 2014 wordt een vergelijkbare toename met 2% verwacht. Vanaf 2014 zullen de werkingsuitkeringen van het hoger onderwijs bijgevolg bijkomend met 25 miljoen euro toenemen.

Tegen 2013 zal de uitstapregeling voor het Gemeenschapsonderwijs volledig uitgedoofd zijn. Bovendien zullen ook de personeelsleden in overtal bij het Gemeenschapsonderwijs sterk afgenomen zijn. Dit zal jaarlijks een besparing opleveren, die vanaf 2013 2,8 miljoen euro bedraagt in vergelijking met 2009.

De afgelopen schooljaren werd er een forse uitbreiding van het systeem van de schooltoelagen in het kleuter-, lager, (deeltijds) secundair en hoger onderwijs doorgevoerd. De inkomensgrenzen voor het bekomen van een schooltoelage zijn hierbij opgetrokken zodat één vierde van de gezinnen in aanmerking komt. Als gevolg van deze uitbreiding dient er vanaf het begrotingsjaar 2010 nog eens bijkomend 4,5 miljoen euro in de begroting ingeschreven te worden.

Budgettaire aandachtspunten

Op 1/10/2007 werd het traditionele deeltijdse TBS 55+ stelsel in het hoger onderwijs opnieuw opgestart als gevolg van een reglementaire onduidelijkheid over de wel of niet verlenging van de schorsing van dit TBS-stelsel. In voorliggende meerjarenbegroting wordt, conform de afspraken bij de tweede begrotingscontrole 2008, slechts een meerkost van 1,261 miljoen euro meegenomen voor dit TBS-stelsel. Uit de door het beleidsdomein Onderwijs aangeleverde cijfers blijkt dat de werkelijke verwachte meerkost van het TBS Hoger onderwijs, voornamelijk gedreven door dit deeltijdse TBS 55+ stelsel, in 2014 t.o.v. begrotingsjaar 2009 rond de 20 miljoen euro zal schommelen.

Eind september 2010 loopt het bonusstelsel TBS in het leerplichtonderwijs en het volwassenenonderwijs in principe af. Rekening houdende met de bij deze uitdoving samenhangende verhoging van de wachtgeldten, zou dit leiden tot volgende budgettaire besparingen (in miljoen euro):

MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
6	36,4	55,6	58,2	41,5

Echter, gelet op de bij de voorliggende meerjarenbegroting gehanteerde notie van constant beleid, worden de budgettaire middelen voor een eventuele verlenging uit voorzichtigheidsoverwegingen budgettair voorzien. Dit houdt op zich geen enkel engagement in naar een eventuele mogelijke verlenging van het stelsel.

In functie van het leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs organiseert De Lijn bijkomende ritten om tegemoet te komen aan de klachten in verband met de onaanvaardbare ritduur in het buitengewoon onderwijs. Wanneer De Lijn echter overgaat tot het opstarten van bijkomende ritten dient door het beleidsdomein Onderwijs en Vorming ook bijkomende busbegeleiding voorzien te worden.

In uitvoering van de sectorale sociale programmatie voor de jaren 1999 en 2000 van de sector "onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap wordt voorzien in de volledige tenlastelegging op de werkgever van de vervoerskosten voor het openbaar vervoer naar en van het werk en in de toekenning van een fietsvergoeding voor het woon-werkverkeer. Gelet op een jaarlijkse stijging van het aantal fietsers met 1% en een jaarlijkse stijging van het aantal aangevraagde openbaar vervoerabonnementen met 5% en rekening houdende met een jaarlijkse stijging van de kostprijs van de abonnementen van 3,75%, verwacht het beleidsdomein Onderwijs tegen 2014 een meerkost van 7 miljoen euro in vergelijking met de in de meerjarenbegroting voorziene kredieten.

In voorliggende meerjarenbegroting zijn er naast de voorziene indexbedragen en in navolging van de notie constant beleid, noch voor de busbegeleiding in het buitengewoon onderwijs, noch voor de openbaar vervoerskosten en de fietsvergoedingen bijkomende kredieten voorzien in de periode 2010-2014.

Tot slot wordt ook opgemerkt dat de beschikbaarheidsvergoedingen voor de inhaaloperatie in de scholenbouw in voorliggende meerjarenbegroting op de refertekredieten voor schoolinfrastructuur worden gecompenseerd.

3.5.2.8. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Naar aanleiding van de verwachte weddedrift (vergrijzing) van het personeel binnen de gesubsidieerde welzijnsinstellingen, wordt er in de periode 2009-2014 een cumulatieve toename van de benodigde beleidskredieten van 42,4 miljoen euro verwacht. Wat het VIPA betreft wordt vanaf 2010 de machtiging met betrekking tot de klassieke procedure opgetrokken met 24,1 miljoen euro tot 75 miljoen euro. Verder wordt de dotatie aangaande de alternatieve financiering in 2010, 2011 en 2012 opgetrokken met respectievelijk 29,5 miljoen euro, 43,2 miljoen euro en 52,2 miljoen euro ten opzichte van de dotatie in 2009.

De dotatie aan het zorgfonds wordt jaarlijks verhoogd met 3,6 miljoen euro plus index. Op deze manier stijgt de dotatie tussen 2009 en 2014 met circa 32 miljoen euro. In 2009 wordt er een bijkomende intering op het reservefonds verwacht van 3,2 miljoen euro ingevolge de bijkomende (eenmalige) uitgave betreffende de kwijtschelding van de administratieve geldboetes en van 1,4 miljoen euro als gevolg van de verwachte afname van de inkomsten vanuit de administratieve geldboetes. De verwachte opname uit het reservefonds schommelt tussen 2010 en 2014 tussen 5 miljoen euro en 6,9 miljoen euro, om in 2014 op 6,1 miljoen euro te eindigen.

Aan de dotatie van het Fonds Jongerenwelzijn wordt jaarlijks 1 miljoen euro toegekend ten behoeve van pleeggezinnen, internaten en preventieve sociale actie.

Als gevolg van de toepassing van een groeipad van 2,5% op het urencontingent van de diensten voor gezinszorg stijgen de hiermee verbonden beleidskredieten met gemiddeld 10,9 miljoen euro per jaar. In 2014 bedraagt de stijging ten opzichte van 2009 54,3 miljoen euro.

Voor de serviceflats wordt vanaf 2010 in een opstap van 2,2 miljoen euro voorzien.

Tot slot vinden er, in uitvoering van het huidige intersectoraal akkoord met de social profit (VIA-III), nog twee voorziene opstappen plaats binnen de welzijnssector. De opstap in 2010 bedraagt 24,9 miljoen euro. Vanaf 2011 wordt er ten opzichte van 2009 voor 35,9 miljoen euro aan extra middelen voorzien.

Budgettaire aandachtspunten

In de huidige meerjarenbegroting wordt er geen rekening gehouden met de stijgende zorgvraag. Aangaande de sectoren waar er een afgebakend zorgaanbod gedefinieerd is zou het aldus WVG wenselijk zijn om in de toekomst over te stappen van een systeem van enveloppesubsidiëring naar een systeem zoals van toepassing in de onderwijssector.

Ook wat de sectoren zonder afgebakend zorgaanbod betreft zou het wenselijk zijn meer rekening te houden met de nood aan aanbodsuitbreiding als gevolg van bijvoorbeeld demografische evoluties (vb. vaccinaties, palliatieve netwerken,...), zeker indien dit uitdrukkelijk in een Besluit van de Vlaamse Regering wordt voorgeschreven (vb. diensten voor gezinszorg).

In voorliggende oefening worden enkel de ontvangsten en uitgaven binnen het Zorgfonds als volledig autonoom evoluerende externe opbrengsten- en kostendrijver meegenomen.

Meer specifiek voor wat het VAPH betreft, houdt voorliggende meerjarenbegroting geen rekening met de kost van de effecten van het VIA I-akkoord. In de voorliggende meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat alle bijkomende effecten van het uitbreidingsbeleid ingecalculeerd dienden te worden bij dit uitbreidingsbeleid of dienden te worden opgelost op het moment dat het VAPH extra kredieten toegewezen kreeg.

Voor wat betreft de Kind en Gezin wordt in voorliggende meerjarenbegroting geen extra dotatie voorzien ter correctie van het gegeven dat de stijging van de ouderbijdragen de stijging van de uitgaven in de kinderopvang niet volgt.

Tevens wordt er geen rekening gehouden met de stijgende kost van het sociaal statuut van de onthaalouders als gevolg van het stijgend aantal prestatiedagen. Deze stijgende prestatiedagen zijn onder andere het gevolg van het streven van de onthaalouders naar een optimalere bezetting in functie van een degelijk inkomen en een maximale opbouw van sociale rechten. Bij de invoering van het sociaal statuut werd de dotatie van Kind en Gezin verhoogd met het benodigde bedrag ter financiering van dit systeem. Een van de parameters bij de bepaling van dit bedrag was het aantal opvangprestaties. In de voorliggende meerjarenbegroting wordt er bijgevolg van uitgegaan dat deze stijgende kost van in het begin werd ingecalculeerd.

In de voorliggende meerjarenbegroting worden aanzienlijke anciënniteitseffecten meegenomen. Volgens WVG worden deze effecten echter nog onderschat. De sector heeft immers een vrij jong personeelsbestand. Zolang er nieuw uitbreidingsbeleid is, zullen er tevens nieuwe jonge mensen bijkomen die voor een zekere tijd ieder jaar meer zullen kosten. Men wenst het personeel verder ook zo lang mogelijk in dienst te houden wat automatisch een bijkomende druk op de anciënniteit met zich meebrengt. Zolang de weddedrift echter niet beter gemonitord wordt, is het moeilijk exacte prognoses te maken naar de toekomst toe. WVG beschikt evenwel niet over de nodige gegevens en gezien WVG het zorgaanbod subsidieert en niet zelf organiseert is het geen evidentie de anciënniteit onder controle te houden.

Wat het VIPA betreft, stijgen in voorliggende meerjarenbegroting de betaalkredieten betreffende de klassieke en alternatieve financiering van 150 miljoen euro (exclusief index) tot meer dan 165 miljoen euro

(inclusief index). Om aan deze afspraken inzake betaalkredieten tegemoet te komen, werd de machtiging betreffende de klassieke financiering vanaf 2010 opgetrokken met 24,1 miljoen euro tot 75 miljoen euro (exclusief index). WVG acht het wenselijk bij stopzetting van het systeem van alternatieve financiering het niveau van de machtiging betreffende de klassieke financiering op te trekken tot op het niveau van voor de introductie van de alternatieve financiering, meer bepaald tot 100 miljoen euro (exclusief index). Dit zou op langere termijn leiden tot een jaarlijks noodzakelijk betaalkrediet van 175 miljoen euro (exclusief index) voor het geheel van klassieke en alternatieve financiering.

3.5.2.9. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Voor de uitvoering van het huidige intersectoraal akkoord met de social profit (VIA-III) wordt in 2010 bijkomend 8,9 miljoen euro ingeschreven. Vanaf 2011 betekent dit op kruissnelheid ten opzichte van 2009 een bijkomend budget van 12,7 miljoen euro dat dient voorzien te worden.

De vastleggingsmachtiging van het Fonds voor Culturele Infrastructuur (FoCI) wordt voor de realisatie van het project Waalse Krook in 2010 netto eenmalig met 21 miljoen euro verhoogd (+25 miljoen euro investeringssubsidie – 4 miljoen euro compensatie binnen de begroting van FoCI). In 2011-2014 is er ten opzichte van de machtiging 2009 enkel nog het negatieve effect van de compensatie van 4 miljoen euro. De overige 5 miljoen euro compensatie gebeurt in 2009 voor de helft op Onderwijs en voor de helft op het IWT.

Voor de renovatie van het KMSKA wordt in 2010 een eenmalig beleidskrediet van 44 miljoen euro uitgetrokken. Daarnaast valt het eenmalig krediet in 2009 voor de renovatie van het oud postgebouw te Oostende weg vanaf 2010.

Voor het Kunstendecreet wordt er 7 miljoen euro extra ingeschreven vanaf 2010 ten opzichte van de voorziene kredieten in 2009.

Voor de uitvoering van het Vlaams Sportinfrastructuurplan wordt op kruissnelheid vanaf 2011 een bedrag van 8,5 miljoen euro uitgetrokken. Dit geeft op zich aanleiding tot een toename van de voorziene beleidskredieten met 7,7 miljoen euro op kruissnelheid ten opzichte van 2009.

De voorziene uitgaven van de VRT, inclusief indexatie, nemen in de periode 2009 – 2014 toe met 20,3 miljoen euro. Deze toename is het resultaat van een tegengestelde beweging. Enerzijds wordt ze verklaard door een verwachte toename van de eigen ontvangsten en van de dotatie, anderzijds houdt de evolutie rekening met de binnen de huidige beheersovereenkomst voorziene besparingen.

De dotatie aan de VRT houdt rekening met enkele fundamentele aspecten. Naast de basis financieringsenveloppe ontvangt de VRT ook een bijkomende compensatie voor de toenemende kosten van de vergrijzing van het personeelsbestand, voor de eventuele begrenzing van de inkomsten uit radioreclame en televisiesponsoring (knipperlichtprocedure) en voor de statutaire personeelskosten van het Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor. De VRT wordt bovendien gecompenseerd voor de bijkomende kosten die de verzelfstandiging van het zenderpark met zich meegebracht hebben. Tot slot ontvangt de VRT een dotatie van het IWT voor innovatieprojecten.

Met betrekking tot het Pensioenfonds van de VRT wordt de voorziene extra inspanning van 10 miljoen euro, zoals gestart in 2008, ook aangehouden na het aflopen van de huidige beheersovereenkomst in 2011. Samen met de dotatie die vanuit het VFLD betaald wordt (9,606 miljoen euro) bedraagt de totale jaarlijkse dotatie aan het Pensioenfonds van de VRT 33,712 miljoen euro

Budgettaire aandachtspunten

In het kader van het opstellen van de nieuwe beheersovereenkomst voor de VRT dient onderzocht te worden of bij het behoud van het systeem van enveloppefinanciering, de voorziene evolutie van de basisdotatie aan de VRT op basis van de evolutie van de gezondheidsindex vanaf 2012, dient aangevuld te worden met een bijkomende reële groei, gelet op de evolutie van personeelskosten.

3.5.2.10. Werk en Sociale Economie

In uitvoering van het intersectoraal akkoord met de social profit (VIA-III) wordt vanaf 2010 in een bijkomend krediet voorzien van 4,2 miljoen euro. Vanaf 2011 wordt er nog een bijkomende opstap van 1,1 miljoen euro in rekening gebracht .

Inzake de beschutte werkplaatsen wordt het jaarlijks groeipad van 886 duizend euro doorgetrokken tot 2014. Over de periode 2009-2014 komt dit neer op een totale stijging met 4,4 miljoen euro. Ook voor de aanmoedigingspremies in de openbare sector wordt uitgegaan van een jaarlijkse stijging (2%) van het aantal aanvragen, wat overeenstemt met een toename van het kredieten in 2014 met 1,5 miljoen euro in vergelijking met begrotingsjaar 2009.

Wat de VDAB betreft wordt vanaf 2010 in een dotatieverhoging voorzien ingevolge het groeipad met betrekking tot Personen met een Arbeidshandicap (VOP-premie) ten belope van 1,4 miljoen euro. Bovendien worden vanaf 2010 ook de kredieten die bij begrotingsopmaak 2009 in het kader van “Herstel het vertrouwen” eenmalig voorzien werden voor de sectorconvenants (10 miljoen euro) en de kapitaalsparticipatie in het kringloofonds (7 miljoen euro) terug toegevoegd aan de dotatie van de VDAB. Naar aanleiding van de verhoging van de bijdrage aan de Pool der Parastatalen van 27% tot 29,5% vanaf 1 januari 2009 wordt vanaf begrotingsjaar 2009 ook 1,25 miljoen euro bijkomend voorzien binnen de dotatie van de VDAB.

Voor de werkingssubsidie aan Syntra Vlaanderen wordt ingevolge de gehanteerde outputfinanciering, en dus rekening houdende met de leerlingenevolutie in de leertijd en de gecertificeerde en niet-gecertificeerde opleidingen, een groeipad voorzien. In de periode 2009-2014 komt dit neer op een stelselmatige toename in de voorziene kredieten tot 11,1 miljoen euro bijkomende kredieten in 2014.

budgettaire aandachtspunten

De gevolgen van de economische crisis laten zich binnen het beleidsdomein WSE zowel in positieve als negatieve budgettaire zin voelen. Zo zal de economische werkloosheid bij de beschutte werkplaatsen toenemen, wat zorgt voor minder uitgaven/subsidies. Deze mindere uitgave wordt reeds (deels) gecompenseerd door een verhoogde subsidiëring van de monitoren binnen deze beschutte werkplaatsen. Bovendien werd op 13 mei 2009 door de sociale partners een akkoord bereikt over een CAO voor de beschutte werkplaatsen voor de periode 2009-2010 waarbij ook aan de Vlaamse Regering een tussenkomst gevraagd wordt in de kostprijs. De afgesloten CAO voorziet in een aanvullende vergoeding bij economische werkloosheid en een uitbreiding van de gelijkstelling van economische werkloosheid voor de berekening van de eindejaarspremie.

Daarnaast heeft de Vlaamse Regering beslist om 15 miljoen euro extra te voorzien voor een versterkte overbruggingspremie tot eind 2010 voor werknemers van bedrijven in de privé-sector in herstructurering of in moeilijkheden. Deze verhoging van de voorziene uitgaven wordt in 2009 deels gecompenseerd op de 50+-premies en de opstartende tenders binnen de VDAB. In 2010 wordt er wel een budgettaire probleem verwacht omwille van de overlapping van de budgettaire kost van de groei bij de 50+-premies (omwille van de hogere subsidiebedragen) én budgettaire kost van de tijdelijke verhoging van de overbruggingspremies.

Los van de economische crisis wordt er sowieso verwacht dat de uitgaven voor de aanmoedigingspremies in de social-profit en de privé-sector toenemen (o.a. door de toenemende vraag naar tijdskrediet). Voor

deze toename wordt evenwel geen extra budget voorzien in de meerjarenbegroting. Er wordt anderzijds wel op gewezen dat er voor de social profit-sector nog marge beschikbaar is t.o.v. het in de vorige legislatuur uitgetekende budgettaire pad.

Het Herplaatsingsfonds maakt sinds de overdracht deel uit van de VDAB. Het betreft een open endfinanciering waarvoor omwille van de historische onderbenutting voldoende kredieten beschikbaar zijn, zelfs bij de huidige crisis. Het faillissement van een groot bedrijf (cfr. Sabena), eventueel als gevolg van de mondiale financiële crisis, zou echter wel tot een budgettair tekort voor deze maatregel kunnen leiden.

Globaal gezien kan er toch van worden uitgegaan dat de minder- en meeruitgaven als gevolg van de economische crisis elkaar zullen uitvlakken en dat er dus geen bijkomende kredieten benodigd zijn binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

3.5.2.11. Landbouw en Visserij

Naast indexatie zijn er binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij geen noemenswaardige extra kostendrijvers of budgettaire engagementen voorzien.

Budgettaire aandachtspunten

Volgens het beleidsdomein L&V is de vastleggingsmachtiging van het VLIF structureel ontoereikend (t.b.v. +/- 20 miljoen euro). Momenteel werkt de sector met een open-end regeling (gelet op de vele spelers) terwijl het budget niet mee evolueert met het aantal aanvragen. Daarnaast moet er ook rekening gehouden worden met nieuwe Europese regelgevingen (huidige Europese programmaperiodes lopen tot 2013) en een aantal problematieken die op het VLIF afkomen zoals een verhoogde vestigingssteun en het feit dat er vanaf 2013-2015 geen EU-cofinanciering meer mogelijk is op rentesubsidies. Dit kan aanzienlijke bijkomende gevolgen hebben voor het benodigde budget binnen de toekomstige VLIF-begroting.

3.5.2.12. Leefmilieu, Natuur en Energie

Binnen de Mina-begroting wordt verwacht dat de werkingstoelage aan de drinkwater-maatschappijen in de periode 2009herz - 2014 zal toenemen met 229 miljoen euro. Dit is enerzijds grotendeels het gevolg van het vooruitschuiven van de voorziene uitgaven voor 2009 naar 2008 ten belope van 203 miljoen euro. Daarnaast is deze toename het gevolg van de verwachte toename van de Aquafin-factuur o.a. naar aanleiding van de uitvoering van het Prismaplan.

Budgettaire aandachtspunten

Bij het Minafonds wordt vanaf 2009 rekening gehouden met een sterk dalende trend van de ontvangsten m.b.t. de afvalstoffenheffingen (OVAM). Deze sterk dalende trend kan verklaard worden door 1) de verminderde aanvoer van te verwijderen afvalstoffen omwille van de economische crisis en 2) het belangrijk sturend effect van de verhoogde heffing voor het storten van brandbaar afval waardoor er meer verbrand dan gestort wordt. Deze verwachte daling in ontvangsten wordt niet gecompenseerd op de beleidsmogelijkheden van het Minafonds.

Vanuit LNE wordt gesteld dat het gaat over regulerende milieuheffingen waarbij de te ontvangen bedragen geen beleidsdoelstelling vormen, maar wel het bekomen van een gedragswijziging bij de vervuiler.

In de meerjarenbegroting wordt geen rekening gehouden met de extra kosten die de aankoop van Kyoto-eenheden met zich zal meebrengen in de periode 2009-2012 (de afrekening van de eerste handelsperiode is voorzien in 2012). Gelet op de huidige economische crisis en de bijgevolg lagere uitstoot van CO₂ is het niet duidelijk of (en eventueel hoeveel) CO₂-rechten zullen moeten aangekocht worden. Momenteel is het zo ook niet duidelijk wat er uiteindelijk zal gebeuren met de CO₂-rechten die PMV zal verwerven via intekening op CO₂-fondsen. LNE schat zeer ruwweg dat Vlaanderen nog 10 miljoen ton Kyoto-eenheden dient aan te kopen tegen eind 2012. Als zeer ruwe richtprijs wordt binnen LNE gedacht aan een bedrag van 10euro/ton. De budgetbehoefte wordt aldus grosso modo geraamd op 100 miljoen euro ten laatste tegen 2012 te voorzien.

3.5.2.13. Mobiliteit en Openbare Werken

De bij de begrotingsopmaak 2009 voorziene middelen van Lijninvest voor het realiseren van de bouw van nieuwe stelplaatsen en de huur van rollende materieel, zullen in 2009 worden aangewend door de VVM-De Lijn voor de aankoop van nieuwe bussen. Dit werd beslist door de Vlaamse Regering (VR 2009 0603) om de voertuigindustrie, die sterk getroffen is door de economische crisis, te ondersteunen. Vanaf 2010 worden deze middelen opnieuw voorzien voor hun oorspronkelijk doel en evolueren zij volgens het afgesproken meerjarig traject. Dit betekent dat met het oog op het realiseren van de bouw van nieuwe stelplaatsen in 2010 de beschikbare middelen binnen Lijninvest met 3,8 miljoen euro worden verhoogd en in 2011 met 4,7 miljoen euro zodat vanaf 2011 8,5 miljoen euro extra beschikbaar is ten opzichte van BGC II 2009. Voor de huur van rollend materieel wordt tegen 2011 14,4 miljoen euro extra voorzien ten opzichte van BGC II 2009. Voor de realisatie van de afgezonderde BAM-mobiliteitsprojecten wordt 15 miljoen extra voorzien, via een opstap van 10 miljoen euro in 2010 en 5 miljoen euro in 2011. Met uitzondering van de extra kredieten voor de afgezonderde BAM-mobiliteitsprojecten worden al deze opstappen gedragen binnen de beleidsruimte die de afgelopen legislatuur werd toegekend aan Mobiliteit. In afwachting van het op kruissnelheid komen van de Lijninvest projecten werd de extra toegekende beleidsruimte de afgelopen jaren immers ingezet voor andere projecten, zoals maatregelen in het kader van het verkeersveiligheidsplan, aanpassen stationsomgevingen en extra investeringen van De Lijn (i.e. niet-Lijninvest projecten). Om binnen deze beleidsruimte te blijven wordt de investeringsdotatie van De Lijn in 2010 met 10 miljoen euro verminderd t.o.v. de BGC II 2009 en de basisallocatie van het VIF waarop projecten in kader van het verkeersveiligheidsplan worden aangerekend in 2011 met 8,9 miljoen euro. Het Fonds voor de Stationsomgevingen ziet haar dotatie in 2010 nog stijgen met 2,9 miljoen euro t.o.v. de BGC II 2009 om in 2011 te verminderen met 4,5 miljoen euro, ter compensatie van het groeipad van Lijninvest.

In de herziene cijfers van 2009 wordt voor de VVM – De Lijn rekening gehouden met de actuele brandstofprijzen en wordt de extra dotatie die werd toegekend bij begrotingsopmaak voor de elektriciteitskosten (+20%) gehalveerd. Dit resulteert in het herzien budget 2009 in respectievelijk 16,7 miljoen en 500 duizend euro minder dotatie. Voor de lonen, brandstoffen, goederen en diensten, vergoeding van de exploitanten en leerlingenvervoer nemen de kredieten vanaf 2010 toe volgens de gangbare indexeringsafspraken en met gebruik van de globaal in de meerjarenbegroting gehanteerde inflatieparameters. In het kader van accijnsrecuperatie, Infolijn en de financiering van interregionaal woonwerkverkeer wordt vanaf 2010 3 miljoen euro extra uitgetrokken, die wordt gecompenseerd binnen het beleidsdomein Cultuur, Sport, Jeugd en Media.

In het kader van de ontwikkeling van het Masterplan Antwerpen, wordt in een beheersvergoeding van 10,7 miljoen euro voorzien aan de BAM vanaf 2011. Dit is lager dan de oorspronkelijk voorziene 24,5 miljoen euro. Aangezien het Oosterweelproject niet voor 2015 zal zijn afgewerkt, zal er nog geen beheersvergoeding voor de onderhoudskosten moeten betaald worden. Vandaar het lagere bedrag.

Voor de overname van de provinciewegen wordt er binnen het VIF 6 miljoen euro aan extra kredieten voorzien vanaf 2010.

Het bij de begrotingsopmaak 2009 extra toegekende krediet om de gestegen elektriciteitskosten van de wegenverlichting op te vangen, wordt gehalveerd tot 2 miljoen euro.

Bij Waterwegen en Zeekanaal en NV De Scheepvaart worden eveneens de in het verleden extra toegekende kredieten voor energie, bijgesteld tot het huidige prijsniveau. Dit resulteert in een verminderde dotatie van 376 duizend euro.

Budgettaire aandachtspunten

Er wordt op gewezen op het overgedragen kredietsaldo op de basisallocaties voor investeringen m.b.t. de Westerschelde en het kanaal Gent-Terneuzen (MG 7305B en MG 5401B). Deze bedragen momenteel ca. 145 miljoen euro. Het effect van eventuele betalingen op dit saldo zijn in de meerjarenbegroting niet meegenomen omwille van de zeer moeilijke inschatting qua timing van de betalingen. Eventuele betalingen op dit saldo zullen in de begrotingsuitvoering evenwel leiden tot een aanzienlijke extra belasting van het vorderingensaldo.

3.5.2.14. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Voor de verwachte meerkost van de nieuwe Verzekering Gewaarborgd Wonen, wordt er vanaf de herziene begroting voorzien in een verhoging van de beschikbare middelen met 2,4 miljoen euro.

Naar aanleiding van de in deze legislatuur doorgevoerde verhogingen van de leningsmachtigingen aan het Vlaams Woningfonds, neemt de rentesubsidie aan het Vlaams Woningfonds in de periode 2009-2014 stelselmatig toe van 40,7 miljoen euro in 2009 tot 59 miljoen euro in 2014. Hierbij wordt vanaf het begrotingsjaar 2010 rekening gehouden met een verlaging van de voorziene vastleggings- en leningsmachtiging ten belope van 100 miljoen euro.

De dotatie aan de LRM in het kader van de mijnwerkersleningen daalt in de periode 2009-2014 van 2,2 miljoen euro in 2009 tot 600 duizend euro in 2014.

Het beschikbare budget voor subsidies voor taalcurssussen in het kader van het nieuw huurbesluit wordt verminderd met 0,5 miljoen euro omwille van het wegvallen van de voorziene inhaalbeweging.

Voor wat betreft de subsidies aan huurdersorganisaties, wordt gelet op het BVR van 29-9-2006, een aanvullende subsidie voorzien voor de verdere uitbouw van regionale steunpunten door erkende huurdersbonden vanaf 1-1-2010.

Voor wat betreft de subsidiëring van sociale verhuurkantoren, wordt vertrokken van het principe van het op kruissnelheid brengen van het huidig aantal gesubsidieerde SVK's vanaf 2010 en van een stijging van het aantal beheerde woningen met 15% in 2010 en 2011 en 10% vanaf 2012. Dit geeft aanleiding tot een verhoging van de beschikbare kredieten met 2,4 miljoen euro in 2014 ten opzichte van 2009.

Naar aanleiding van de hervorming van de private huursubsidies (inclusief subsidies voor kandidaat-huurders), nemen de beschikbare kredieten, voor de aflopende en opstartende reglementering samen, stelselmatig toe van 30,5 miljoen euro in 2009 tot 42,6 miljoen euro in 2014

Voor de huurcompensatie aan gemeentebesturen, OCMW's, VWF en SHM's in het kader van de alternatieve financiering, wordt nog voorzien in een verlenging van het project Poststraat te Menen en in de benodigde indexatie van de huurcompensaties.

Naar aanleiding van het definitief vaststellen van de fundingkost van de VMSW in het jaar x+4 in het kader van het NFS 2 (geraamd op 50%), wordt er voorzien in een toename van de benodigde kredieten voor de woonsector met resp. 14,8 miljoen euro in 2012 en 11 miljoen euro in 2013 en 2014, ten opzichte van het begrotingsjaar 2009.

Voor wat betreft de subsidiëring van de VMSW voor de koopsector, wordt naar aanleiding van het definitief vaststellen van het subsidiepercentage een verlaging van de benodigde kredieten met 3,4 miljoen euro voorzien. Er wordt uitgegaan van de veronderstelling dat dit subsidiepercentage kan worden weerhouden in de periode 2010-2014.

Tot slot loopt de inhaaloperatie inzake de investeringen in Onroerend Erfgoed in de periode 2010-2011 af, waardoor de voorziene kredieten met 14 miljoen euro in 2010 en bijkomend nog eens 3,5 miljoen euro in 2011 afnemen ten opzichte van 2009.

Budgettaire aandachtspunten

Voor de planschadevergoedingen dient volgens RWO een bijkomende dotatie aan het Grondfonds voorzien te worden, gelet op het feit dat er in de periode 2009-2011 voor resp. 28, 58 en 0,3 miljoen euro aan schade-eisen lopen, waarvan evenwel 80% wordt gewonnen.

Binnen de sector Wonen is, gelet op het feit dat in vele gevallen genomen engagementen een meerjarige budgettaire impact hebben, uitgegaan van het principe dat vooreerst de genomen engagementen dienen te worden gehonoreerd (LRM, private huursubsidies, SVK's, VWF, fundingkost VMSW,...).

Anderzijds worden er voor jaarlijks vast te stellen investeringsprogramma's geen bijkomende kredieten voorzien (VMSW-investeringsprogramma's, renovatiepremie, VAP,...)

Voor wat betreft de renovatiepremie wordt er, gelet op het toegepaste principe van geen bijkomende kredieten voor jaarlijks vast te stellen investeringsprogramma's, gewezen op het recurrent tekort aan benodigde kredieten. Zo raamt het Agentschap Wonen een benodigd krediet van 140 miljoen euro in 2009, dit terwijl er momenteel maar 80 miljoen euro beschikbaar is. Gelet op het voorgaande zal vermoedelijk het beschikbare budget opgebruikt zijn midden 2009.

Voor wat betreft de budgettaire vertaling van het nieuwe decreet inzake Ruimtelijke Ordening en het decreet Grond- en Pandenbeleid, worden in voorliggende meerjarenbegroting geen bijkomende ontvangsten of uitgaven opgenomen.

Momenteel wordt in de BGC II 2009 wel voorzien in een verhoging van de kredieten voor het Grond- en Pandenbeleid (luik Wonen) ten belope van 27 miljoen euro. Deze verhoging wordt recurrent aangehouden.

Voor wat betreft de engagementen in het Grond- en Pandendecreet (luik Wonen) inzake het aantal nieuwe sociale huurwoningen (37.000), koopwoningen (22.000) en sociale kavels (1.000) in de periode 2009-2020, werd in samenwerking met RWO een inschatting van de meerkost van dit engagement gemaakt ten opzichte van de in de voorliggende meerjarenbegroting voorziene beleidskredieten. Hierbij volgt een samenvattende tabel die de extra te voorziene beleidskredieten weergeeft indien op dit engagement wordt ingegaan:

In euro	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ALGEMEEN TOTAAL ADDITIONEEL BENODIGDE VASTLEGGINGSKREDIETEN (INCL. BIJKOMENDE VERWERVINGSSUBSIDIE & GSC)	32.479.703	69.241.647	136.305.023	141.268.343	147.353.636	236.514.554
RECURRENT BESCHIKBAAR BUDGET G&P VAN 27 MILJOEN EURO	27.000.000	27.405.000	27.870.885	28.344.690	28.826.550	29.316.601
VERSCHIL MET RECURRENTE BUDGETSVERHOOGING	5.479.703	41.836.647	108.434.138	112.923.653	118.527.086	207.197.953

In euro	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ALGEMEEN TOTAAL ADDITIONEEL BENODIGDE VASTLEGGINGSKREDIETEN (INCL. BIJKOMENDE VERWERVINGSSUBSIDIE & GSC)	246.631.140	258.488.092	271.639.695	285.598.674	300.123.993	316.353.928
RECURRENT BESCHIKBAAR BUDGET G&P VAN 27 MILJOEN EURO	29.814.983	30.321.838	30.837.309	31.361.544	31.894.690	32.436.900
VERSCHIL MET RECURRENTE BUDGETSVERHOOGING	216.816.157	228.166.254	240.802.386	254.237.130	268.229.303	283.917.029

Specifiek voor wat betreft de vergoedingen in het kader van de Gewestelijke Sociale Correctie (GSC) wordt verwezen naar het begrotingsakkoord van 19 juli 2007 waarin wordt gesteld dat de eventuele meerkost van de GSC binnen de totale enveloppe (voor Wonen) dient te worden gecompenseerd. Indien er een bijgevolg een effectieve meerkost is van de GSC (hierbij initieel abstractie makend van het effect op de GSC van de voorziene bijkomende investeringen n.a.v. het Grond- en Pandendecreet), zal dit vervolgens nog aanleiding tot een bijkomend benodigd budget voor de uitvoering van het decreet grond- en pandenbeleid.

Dit bijkomende budgettaire effect op het budget voor het decreet grond- en pandenbeleid kan verklaard worden door het feit dat er in dit geval minder woningen bij een constant blijvend budget kunnen worden gebouwd en bijgevolg de benodigde bijkomende investeringen inzake het grond- en pandendecreet zullen toenemen indien men het engagement ten opzichte van het te voorziene aantal woningen (deels) weerohoudt.

3.5.2.15. Budgettaire aandachtspunten geldend voor alle beleidsdomeinen

Door meerdere beleidsdomeinen wordt de aandacht gevestigd op het feit dat een doorgedreven informatisering/automatisering van operationele taken tevens noopt tot een hogere groei van het onderhoudsbudget dan in voorliggende oefening toegepast (d.w.z. enkel groei door toepassing gezondheidsindex).

Verder wordt er ook door meerdere beleidsdomeinen op gewezen dat er voor diverse entiteiten, raden of instellingen, ressorterend onder het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 (het zogenaamde raamstatuut), een probleem kan rijzen op het vlak van het in voorliggende oefening ter beschikking gestelde loonkrediet (ESR-11).

In voorliggende oefening wordt namelijk, in navolging van de beslissing van de Vlaamse regering van 24 april 2009 (VR 2009 2404 DOC.0572) inzake de procedure personeelsplannen, geen bijkomende anciënniteitskredieten meer voorzien vanaf 2010, gelet op het feit dat onder punt 3.1.1. laatste paragraaf van deze nota het volgende wordt gesteld:

“Bij de opstelling van haar personeelsplan dient elke entiteit ook de budgettaire effecten – in meerjarenperspectief – te verrekenen die het gevolg zijn van geldelijke anciënniteit of functionele loopbaan. Elke lijnmanager wordt geacht, binnen zijn/haar toegekend ‘ESR 11-krediet’ de nodige voorzieningen te treffen om het budgettair effect van deze ‘endogene groei’ hierin op te vangen.”

In voorliggende meerjarenbegroting wordt de verhoging van de bijdrage aan de pool der parastatalen in 2009 van 27 tot 29,5% reeds in de herziene begroting 2009 verwerkt. Gelet op de verdere vergrijzing van de bevolking valt niet uit te sluiten dat er in komende jaren nog bijkomende verhogingen van de bijdragen aan de pool der parastatalen benodigd zijn. Voorlopig zijn er geen bijkomende verhogingen in voorliggende meerjarenbegroting voorzien.

In de begroting 2009 zijn naar aanleiding van verwachte minderontvangsten vanuit de Nationale Loterij (art. 62BIS Bijzondere Financieringswet) aan uitgavenzijde ook beduidend minder kredieten ingeschreven. In voorgaande legislatuur sprak men hierbij over uitgaven inzake het zogenaamde “vast gedeelte” en het “variabel gedeelte” bij eventuele hogere ontvangsten.

Bij de begrotingsopmaak 2009 is er 80% van het “vast gedeelte” ingeschreven aan ontvangsten- en uitgavenzijde van de begroting. Diverse beleidsdomeinen wijzen er in deze op dat ze effectief nog steeds rekenen op een ontvangst van de resterende 20% van het “vaste gedeelte”, gelet op de recurrente uitgaven die hiermee gefinancierd worden. In voorliggende oefening wordt evenwel niet ingegaan op de verhoging van deze uitgaven, omwille van het feit dat vertrokken wordt van het principe dat er eerst duidelijkheid dient te zijn over de te verwachten ontvangsten, alvorens kan overgegaan worden tot het eventueel verhogen van de uitgavenkredieten, gelet op de koppeling van ontvangsten en uitgaven.

Tot slot wordt door meerdere beleidsdomeinen gewezen op de niet-indexatie van basisallocaties waar evenwel onderliggend beheersovereenkomsten, convenanten, ... mee gefinancierd worden waarbij wordt uitgegaan van indexatie van de resp. financiële tussenkomst in meerjarig perspectief. In voorliggende oefening wordt hiermee geen rekening gehouden omwille van het feit dat er wordt uitgegaan van het principe dat engagementen op lange termijn dienen te worden opgevangen binnen de voorziene budgettaire contouren van de evolutie van de begrotingskredieten van de respectievelijke beleidsdomeinen.

3.5.3. Betaalkredieten per beleidsdomein

Onderstaande tabel U.5 geeft een overzicht van de geconsolideerde betaalkredieten per beleidsdomein in de periode 2009herz.-2014 op basis van constant beleid t.o.v. BGC II 2009 in nominale waarden.

Tabel U.5 : Geconsolideerde betaalkredieten 2009-2014 per beleidsdomein – in absolute bedragen (in duizend euro)

	BGC II 2009	HERZ. 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Hogere Entiteiten	123.745	124.555	130.677	133.843	136.769	139.842	143.058
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	128.780	128.926	137.855	147.602	148.907	145.248	145.097
Bestuurszaken (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.h.v. 127 mio €)	2.575.471	2.577.820	2.660.328	2.735.764	2.812.501	2.875.867	2.970.053
Financiën en Begroting	1.518.569	941.163	1.164.807	1.281.566	1.355.955	1.429.260	1.472.432
Internationaal Vlaanderen	181.569	181.964	203.155	204.777	219.775	210.169	201.868
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.046.059	1.013.208	1.043.413	1.071.914	1.111.451	1.132.688	1.147.495
Onderwijs en Vorming (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.h.v. 356 mio €)	9.571.817	9.702.713	9.884.923	10.090.508	10.269.684	10.513.807	10.748.530
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.215.842	3.262.995	3.325.057	3.407.257	3.502.774	3.584.179	3.671.901
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.226.333	1.245.276	1.264.209	1.280.768	1.298.911	1.314.717	1.327.054
Werk en Sociale Economie	1.418.732	1.427.439	1.455.603	1.478.390	1.503.500	1.527.944	1.553.858
Landbouw en Visserij	168.057	168.743	170.358	170.782	169.904	171.212	172.766
Leefmilieu, Natuur en Energie (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.h.v. 203 mio €)	864.980	865.324	890.303	904.563	913.868	929.266	966.671
Mobiliteit en Openbare Werken	2.872.528	2.845.776	2.913.798	3.017.560	3.090.532	3.163.012	3.211.981
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	638.300	640.601	706.528	721.257	765.321	778.089	774.729
TOTAAL (incl. correcties vooruitbetalingen)	25.550.782	25.126.503	25.951.015	26.646.553	27.299.850	27.915.300	28.507.493
Terugdraaien in 2009 van doorgevoerde correcties voor vooruitbetaling in 2008	-685.013	-685.013					
TOTAAL (excl. correcties vooruitbetalingen)	24.865.769	24.441.490	25.951.015	26.646.553	27.299.850	27.915.300	28.507.493

Tot slot wordt in tabel U.6 een overzicht geboden van het verschil tussen de voorziene betaal- en beleidskredieten per beleidsdomein.

Tabel U.6: Verschil tussen de voorziene betaal- en beleidskredieten 2009-2014 per beleidsdomein – in absolute bedragen (in duizend euro)

	BGC II 2009	HERZ. 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Hogere Entiteiten	0	0	0	0	0	0	0
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	-22.794	-22.813	3.665	8.951	8.197	2.941	722
Bestuurszaken (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.b.v. 127 mio €)	-6.142	-6.200	-4.812	-2.156	469	-2.515	-2.728
Financiën en Begroting	-36.470	-36.468	-3.002	6.998	-2	-2	-2
Internationaal Vlaanderen	-5.522	-5.531	-54.085	12.702	28.471	16.750	6.221
Economie, Wetenschappen en Innovatie	-54.246	-80.514	-68.794	-48.371	-34.017	-24.175	-28.084
Onderwijs en Vorming (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.b.v. 356 mio €)	-16.705	-14.492	25.427	12.768	1.765	68.735	62.061
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	76.209	76.698	15.578	155	-1.126	-861	-794
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	9.656	9.813	-56.041	17.374	26.218	21.759	12.999
Werk en Sociale Economie	-7.083	-6.835	-1.174	-1.525	-2.058	-2.095	-2.130
Landbouw en Visserij	8.820	9.551	9.010	7.541	4.479	3.347	2.351
Leefmilieu, Natuur en Energie (2009 incl. vooruitbet. 2008 t.b.v. 203 mio €)	-19.892	-19.456	-13.941	-36.735	-7.706	-8.804	-5.608
Mobiliteit en Openbare Werken	-100.365	-77.750	-47.668	-7.001	14.753	35.572	34.628
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	-56.276	-51.019	12.696	16.920	34.423	37.238	17.620
TOTAAL (incl. correcties vooruitbetalingen)	-230.810	-225.016	-183.141	-12.379	73.866	147.890	97.255

3.6 Budgettaire weerslag PPS - alternatieve financiering

Gelet op de bekommernis van het Vlaams Parlement inzake de budgettaire houdbaarheid van PPS-projecten en alternatieve financieringsprojecten die in de huidige legislatuur zijn uitgewerkt, wordt in onderstaande tabel U.7 een overzicht gegeven van de diverse PPS-projecten. Alle projecten zijn budgettair voorzien binnen de meerjarenbegroting, maar niet alle toenames in beschikbaarheidsvergoedingen t.o.v. 2009 geven aanleiding tot een verhoging van de beleidskredieten, gelet op het feit dat sommige beschikbaarheidsvergoedingen dienen betaald te worden binnen de huidig beschikbare refertekredieten.

Tabel U.7 : In meerjarig perspectief voorziene uitgaven voor alternatieve financiering: Meerkost t.o.v. 2009 al dan niet op te vangen binnen de huidig beschikbare refertekredieten.

						Meerkost t.o.v. 2009 op te vangen binnen de huidig beschikbare refertekredieten?	
In meerjarig perspectief voorziene middelen voor alternatieve financiering:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Ja/Neen
Welzijn							
Rust en verzorgingstehuizen	32.300	61.820	75.550	84.530	84.530	84.530	Neen
Serviceflats-BEVAKS	968	1.039	1.230	1.422	1.614	1.804	Neen
Wonen							
Sociale wooninfrastructuur	1.040	1.717	2.606	2.574	2.541	2.507	Neen
Onderwijs							
Schoolinfrastructuur	0	0	1.028	6.758	71.374	98.002	Ja
Sport							
Sportinfrastructuur	788	3.120	8.500	8.500	8.500	8.500	Neen
Toerisme							
Jeugdverblijfinfrastructuur	Begin 2009 nieuwe projectdefinitie met ontwikkeling op KT en MLT						Ja
Openbare Werken							
6-missing links (voorlopig enkel Noordelijke wegontsluiting van de luchthaven van Zaventem)	0	0	0	1.330	1.330	1.330	Ja
Luchthaven Antwerpen	0	900	918	936	955	974	Ja
Herwaardering en exploitatie van het baggerspeciedepot Callemansputte te Zelzate	0	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700	Ja
Mobiliteit							
Beloodsingsvaartuigen (huur 4 schepen)	0	6.000	10.000	12.200	12.200	12.200	Ja
Lijninvest: Stelplaatsen	0	7.087	11.747	11.747	11.747	11.747	Ja
Lijninvest: Tramverlengingen	0	15.274	15.274	15.274	15.274	15.274	Ja
Lijninvest: Afgezonderde BAM-projecten	15.000	25.000	30.000	30.000	30.000	30.000	Neen
Beheersvergoeding aan BAM	0	0	10.700	10.700	10.700	10.700	Neen
Bestuurszaken							
Globale meerkost ingebruikname VAC's (voorlopig enkel Leuven)	0	4.834	3.961	3.411	3.411	3.411	Neen
TOTAAL	50.096	131.491	176.214	194.082	258.876	285.679	

3.7. Collectieve Arbeidsovereenkomsten (CAO's)

Eén van de belangrijkste kostendrijvers binnen de Vlaamse begroting is het budgettair honoreren van diverse CAO's. De belangrijkste CAO's die ten laste komen van de Vlaamse begroting zijn de CAO's met het onderwijsveld, de social profit sector, de Vlaamse ambtenaren en De Lijn. Hierbij wordt er wel abstractie gemaakt van het mogelijke indirecte effect dat het Interprofessioneel Akkoord kan hebben op de Vlaamse begroting op het vlak van te voorziene subsidiëring.

De in de huidige legislatuur laatst afgesloten CAO's per sector hebben volgende looptijd:

- Onderwijs: CAO VIII (leerplichtonderwijs) en de CAO II (hoger onderwijs): 2005-2009
- Social profit: VIA-III: 2006-2010
- Vlaamse ambtenaren: 2009-2010
- De Lijn: 2007-2008

In hoofdstuk 4.5.2. (zie supra) wordt aangegeven wat het in voorliggende meerjarenbegroting verwerkte budgettaire effect is van deze reeds afgesloten CAO's:

Hierna wordt aangegeven tot welk jaar de huidig afgesloten CAO's per sector een budgettaire meerkost genereren, zoals verwerkt in voorliggende meerjarenbegroting:

- Onderwijs: 2011
- Social profit: 2011
- Vlaamse ambtenaren: 2010
- De Lijn: 2008

Als indicatie voor de te voorziene meerkosten CAO's kan voor alle sectoren samen, uitgegaan worden van een jaarlijkse meerkost van +- 110 miljoen euro (in prijzen 2009). Aangezien het momenteel niet zeker is dat deze indicatieve kost zich ook effectief gaat realiseren, is er in de voorliggende cijfers in het kader van de meerjarenbegroting geen rekening mee gehouden. De reeds voorziene budgettaire opstappen in 2010 en 2011 ten opzichte van 2009 kunnen sowieso ook van dit indicatief cijfer afgetrokken worden.

HOOFDSTUK IV

OVERZICHT VAN DE EVOLUTIE VAN DE VLAAMSE SCHULD

In het regeerakkoord van de vorige twee Vlaamse Regeringen was schuldvermindering het kernwoord. Eind 2008 was het einddoel bereikt: de directe schuld van de Vlaamse overheid was volledig afgelost.

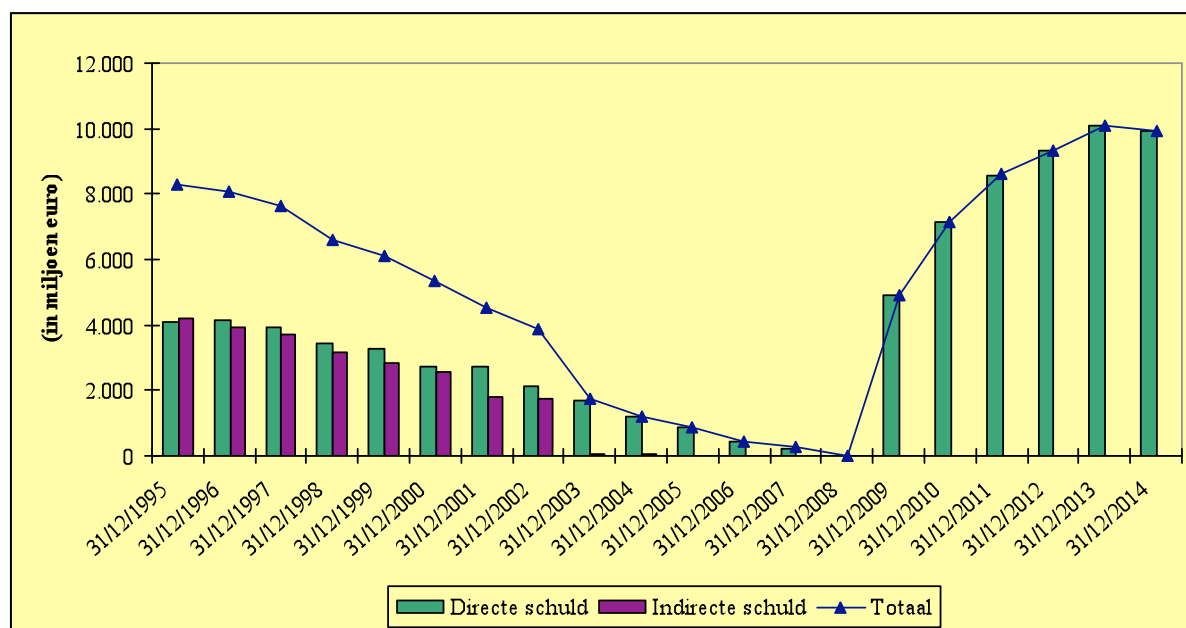
De huidige prognoses in de meerjarenbegroting laten een minder positief beeld zien.

In 2009 heeft de Vlaamse overheid als gevolg van haar participaties in KBC-bank opnieuw nood aan externe financiering. Deze behoefte is gefinancierd via een EMTN-uitgifte (een obligatie) op drie en vijf jaar. Er wordt uitgegaan van een jaarlijkse terugbetaling vanuit KBC van 200 miljoen euro per jaar vanaf het jaar 2011 (dit bedrag is exclusief de ESR-aanrekenbare meerwaarde van 50 %, ofwel 100 miljoen euro).

Bovendien blijkt uit deze meerjarenbegroting dat er reeds in 2009, maar ook in de volgende jaren zonder extra begrotingsmaatregelen, een te financieren kastekort optreedt, waarvoor ook externe bronnen zullen moeten worden aangesproken. Meer bepaald gaat deze meerjarenbegroting ervan uit dat deze tekorten jaarlijks worden gefinancierd via lange termijn leningen, nieuwe uitgiftes op het EMTN-programma. Dit betekent dat er geen tussentijdse kapitaalsaflossingen worden verondersteld.

Beide financieringsbehoeften samen, geven volgende evolutie van het schuldniveau van de Vlaamse overheid gedurende de volgende jaren als er geen besparingsmaatregelen worden genomen.

Grafiek S.1 : Evolutie van de uitstaande Vlaamse niet-geconsolideerde directe en indirecte schuld 1995-2014 (in miljoen euro)

De bovenstaande schuldoperaties brengen een aanzienlijke rentekost met zich mee. Omwille van de jaarlijkse rentebetalingen, dient er in 2009 nog geen rente te worden betaald op de uitgiftes 2009. Echter vanaf het jaar 2010 stijgt de geraamde te betalen intrest jaarlijks van 180 miljoen euro tot 425 miljoen euro in 2014.

De indirecte schuld was bijna volledig terugbetaald eind 2008. Eén lening van de Vlaamse Vervoersmaatschappij blijft actief. De aflossingstabel voorziet een verdere afname van het openstaande saldo van 3 naar 2 miljoen euro tegen 2014.

HOOFDSTUK V

DE MEERJARENBEGROTING IN HET KADER VAN DE NORMERING

5.1. Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid

Tabel N.2 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo wordt het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries berekend. Het begrotingssaldo wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven, zijnde ordonnanceringskredieten (NGK, GOK, VRK en BVJ). Vervolgens worden op dit resultaat een aantal correcties aangebracht. Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (esr code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om schuld af te lossen (esr code 9). De begrotingsuitgaven die het vorderingensaldo beïnvloeden worden dus gecorrigeerd met deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en met aflossingen op de overheidsschuld (code 9).

Een volgende correctie heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten. In concreto wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohieringen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat (7).

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert bovendien dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Om tot slot tot het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries te komen, wordt nog een laatste correctie gemaakt voor de gelopen interesten – enkel de interesten die op het betrokken begrotingsjaar betrekking hebben komen in aanmerking – en voor de reservevorming bij de VZW Vlaams Pensioenfonds en bij het pensioenfonds van de VRT.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de instellingen behorend tot de sector overheid: de DAB's, de VOI's A, B en sui generis, de IVA's met rechtspersoonlijkheid en de EVA's. In de berekening worden de wetenschappelijke instellingen en universiteiten niet meegerekend daar hierover geen begrotingsgegevens gekend zijn. De dotaties aan de wetenschappelijke instellingen en universiteiten worden in de berekening wel als finale uitgaven beschouwd.

Met betrekking tot de te consolideren instellingen wordt een gelijkaardige redenering toegepast. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het vorderingensaldo gekomen. De ESR gecorrigeerde ontvangsten en uitgaven houden ook in dat langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet worden meegerekend. Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend. Vanaf 2005

⁷ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007 - 2011, juli 2007, blz. 89-90.

brenkt de hervorming van de watersector met zich mee dat Aquafin opnieuw aan de voorwaarden voldoet om niet langer met de overheid geconsolideerd te worden. In concreto betreft het vooral het verleggen van 2 van de 3 essentiële risico's. De instellingen VVM-De Lijn, de NV Waterwegen en Zeekanaal en de NV Scheepvaart behoren wel tot de consolidatiekring.

Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid wordt bekomen door de resultaten van het eerste en het tweede deel samen te voegen. Los van de Vlaamse ministeries en van de te consolideren instellingen wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de reservevorming bij het Vlaams Zorgfonds. Hoewel het Vlaams Zorgfonds een IVA met rechtspersoonlijkheid is, werd ze lange tijd niet meegeconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Haar reservevorming verbeterde dus het saldo van de sociale zekerheid. De Vlaamse Overheid mocht deze reservevorming echter op haar conto schrijven. Naar aanleiding van het jaarverslag van de Hoge Raad van Financiën ⁽⁸⁾ wordt het Vlaams Zorgfonds echter opgenomen in de geaggregeerde rekening van de Gewesten en Gemeenschappen en bijgevolg van entiteit II. Het resultaat dat hier uit voortvloeit, is het gecorrigeerde vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid.

Tot slot wordt er nog rekening gehouden met een bepaalde graad van onderbenutting van de kredieten. In het verleden is trouwens gebleken dat de resultaten van begrotingsuitvoering in belangrijke mate verschillen van de bij de opmaak of controle van de begroting geraamde uitgaven en saldi. Zowel voor de Vlaamse ministeries als voor de te consolideren instellingen wordt bijgevolg rekening gehouden met een bepaalde graad van onderbenutting van de uitgavenkredieten. Deze onderbenutting heeft een positief effect op het vorderingensaldo. Het finale resultaat dat hier uit voortvloeit, is het gecorrigeerde vorderingensaldo van de Vlaamse overheid.

5.2. De norm

Met betrekking tot de na te leven norm wordt er vertrokken van het scenario B van de Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005, en van het tienjarig genormeerd traject (2001-2010) van de Hoge Raad van Financiën zoals het in het Jaarverslag 1999 beschreven staat. De Vlaamse regering heeft in het verleden reeds meermaals haar engagement ten aanzien van scenario B - het strengste scenario – benadrukt. Deze cijfers werden bevestigd op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005.

Op dit basisscenario worden normcorrecties toegepast voor kredietverleningen en deelnemingen (normverzwaring ten belope van 126,8 miljoen euro) en voor het verdwijnen van het Alesh mechanisme (normversoepeling ten belope van 43,5 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2009 en 39,7 voor het begrotingsjaar 2010). Bovendien werd er een normverzwaring aanvaard ten belope van 31,1 miljoen euro in ruil voor de vrijstelling van de werkgeversbijdrage (13,07%) op het vakantiegeld van de ambtenaren. Op het Overlegcomité van 6 juli 2005 werd voor de periode 2006-2010 een jaarlijkse normversoepeling onderhandeld, als compensatie voor de zware extra inspanning (bijkomend overschot ten belope van de vermoedelijke overrealisatie van bepaalde categorieën van ontvangsten) die Vlaanderen zou leveren – en ook geleverd heeft - in 2005. Voor het begrotingsjaar 2009 bedraagt de normversoepeling 145 miljoen euro. Voor het begrotingsjaar 2010 bedraagt ze 100 miljoen euro.

Vervolgens verklaarde de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 25 oktober 2005 zich akkoord met een normverzwaring in 2006 ten belope van 145,2 miljoen euro, te compenseren met een gelijkwaardige normversoepeling in 2008 en 2009. Tot slot toonde de Vlaamse Gemeenschap zich op de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006 bereid om de middelen van het Toekomstfonds in 2007 niet uit te geven. In concreto komt dit neer op een normverzwaring in 2007 ten belope van 187 miljoen euro. Deze laatste is niet te compenseren in de daaropvolgende jaren.

⁸ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de begrotingen 2007 en 2008 en het nieuwe Stabieliteitsprogramma 2008-2011, juli 2008, blz. 106-107

Voorlopig voorziet de Vlaamse overheid geen gebruik te maken van de mogelijkheid om op basis van artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 een afwijking op de na te leven HRF-norm te bekomen. Deze afwijking bedraagt 1% van de door de federale overheid aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen en dit bij ongewijzigde financieringsstelsel.

Tabel N.1 toont de berekening van de na te leven norm voor de begrotingsjaren 2006 en volgende (toestand na de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006). Hierbij zijn de vermelde bedragen de resultaten van de in het verleden gevoerde onderhandelingen. Deze onderhandelingen hadden als tijdshorizon steeds het jaar 2010. Dit impliceert dat voor de begrotingsjaren volgend op het jaar 2010 het begrotingsevenwicht als na te leven begrotingsnorm kan gehanteerd worden.

Tabel N.1: Begrotingsnorm (in miljoen euro)

		2006	2007	2008	2009	2010
HRF scenario B Correcties	Basis	242,9	198,3	138,8	74,4	0,0
	<i>Codes 8 (KVD)</i>	126,8	126,8	126,8	126,8	126,8
	<i>Alesb</i>	-51,7	-51,8	-44,7	-43,5	-39,7
	<i>Vakantiegeld 13,07%</i>	31,1	31,1	31,1	31,1	31,1
	<i>HRF-afwijking tbr 1%</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<i>Overlegcomité 6 juli 2005</i>	-75,0	-145,0	-115,0	-145,0	-100,0
	<i>IMCFB 25 oktober 2005</i>	145,2	0,0	-101,4	-43,7	0,0
	<i>IMCFB 16 oktober 2006</i>	0,0	187,0	0,0	0,0	0,0
	Totaal correcties	176,4	148,1	-103,3	-74,4	18,2
	Begrotingsnorm	419,3	346,4	35,6	0,0	18,2

Tabel N.2 toetst het begrote vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid aan de te respecteren norm.

Uit deze toets blijkt dat het vorderingensaldo berekend op basis van de begroting van de Vlaamse ministeries evolueert van 4,4 miljard euro in 2009 naar 6,3 miljard euro in 2014. De bijdrage van de te consolideren instellingen is negatief; ze varieert van -6,5 miljard euro in 2009 naar -7,5 miljard euro in 2014. Dit heeft uiteraard vooral te maken met de wijze van consolideren. In de algemene begroting van de Vlaamse ministeries worden immers uitgaande dotaties buiten beschouwing gelaten (en bijgevolg worden uitgaven genegeerd); bij de instellingen zijn dit inkomende dotaties (en bijgevolg worden hier inkomsten genegeerd).

Uitgaande van de in hoofdstuk 2 geraamde middelen en van de in hoofdstuk 5 geraamde uitgaven bij constant beleid, en rekening houdende met de te respecteren norm zoals beschreven in hoofdstuk 5, toont tabel N.2 de evolutie van de vrije beleidsruimte. Hieruit blijkt dat de vrije beleidsruimte tot het begrotingsjaar 2014 negatief is. Gecumuleerd over de periode 2009 – 2014 is er een negatieve beleidsruimte van 8,3 miljard euro.

Tabel N.2: Normnaleving door de Vlaamse Overheid (in duizend euro)

	ESR-effect	BGC II 2009	HERZ 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Algemene begroting Vlaamse ministeries								
Ontvangsten	+	23.815.818	21.437.682	22.196.637	23.114.012	24.153.769	25.712.178	26.280.192
Uitgaven	-	-27.576.903	-27.195.152	-24.850.391	-25.517.494	-26.073.560	-26.670.121	-27.239.068
Begrotingssaldo Vlaamse ministeries	=	-3.761.085	-5.757.470	-2.653.754	-2.403.482	-1.919.791	-957.943	-958.876
Ontvangsten	+	23.815.818	21.437.682	22.196.637	23.114.012	24.153.769	25.712.178	26.280.192
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-270	-16.270	-300.270	-200.270	-200.270	-700.270	-200.270
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring (esr code 463 / 464 en 663 / 664)	-	-206	-206	-210	-214	-217	-221	-225
Correctie aanrekening ontvangsten	+/-	27.199	-45.834	19.763	31.166	31.712	29.296	34.704
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	=	23.842.541	21.375.372	21.915.920	22.944.695	23.984.995	25.040.982	26.114.400
Uitgaven	-	27.576.903	27.195.152	24.850.391	25.517.494	26.073.560	26.670.121	27.239.068
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-3.912.143	-3.947.143	-120.967	-104.867	-29.867	-29.867	-29.867
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring (esr code 413 / 414 en 613 / 614)	+	-6.335.313	-6.371.522	-6.725.666	-6.853.611	-7.015.604	-7.228.136	-7.367.964
Aflossingen directe schuld (esr code 9)	+	-265	-265	-269	-272	0	0	0
Correctie gelopen intresten	+/-	7.595	112.114	74.557	52.857	47.041	30.602	4.185
Reservevorming Pensioenfondsen VRT	+/-	0	4.500	8.500	10.200	12.700	16.300	19.500
Reservevorming Pensioenfondsen	+/-	-6.943	-5.947	-6.200	-6.463	-6.738	-7.024	-7.323
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	=	17.329.834	16.986.889	18.080.346	18.615.338	19.081.092	19.451.996	19.857.599
Vorderingsaldo Vlaamse ministeries (a)	=	6.512.707	4.388.483	3.835.574	4.329.357	4.903.903	5.588.986	6.256.801
Begrotingen te consolideren instellingen								
ESR gecorrigeerde ontvangsten van instellingen met DAB-vorm	+	314.146	300.146	307.979	314.872	322.007	329.395	333.307
ESR gecorrigeerde ontvangsten van instellingen met VOI-vorm	+	915.362	915.362	935.985	948.754	966.198	983.570	1.001.732
ESR gecorrigeerde uitgaven van instellingen met DAB-vorm	-	-982.764	-977.880	-1.220.479	-1.277.046	-1.325.111	-1.377.895	-1.422.559
ESR gecorrigeerde uitgaven van instellingen met VOI-vorm	-	-6.553.823	-6.587.388	-6.727.047	-6.810.764	-6.946.651	-7.125.287	-7.243.698
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	-	-144.200	-143.300	-128.800	-137.700	-137.700	-137.700	-131.734
Vorderingsaldo te consolideren instellingen (b)	=	-6.451.279	-6.493.060	-6.832.362	-6.961.884	-7.121.257	-7.327.917	-7.462.952
Vorderingsaldo (a) + (b)	=	61.428	-2.104.578	-2.996.788	-2.632.527	-2.217.354	-1.738.930	-1.206.150
Reservevorming/intering Zorgfonds	+/-	-1.025	-5.604	-5.042	-4.993	-6.622	-6.909	-6.113
Onderbenutting	+	125.000	1.032.625	523.133	536.817	824.717	842.786	859.668
Gecorrigeerd vorderingsaldo	=	185.403	-1.077.557	-2.478.697	-2.100.703	-1.399.260	-903.053	-352.596
Te behalen saldo	=	0	0	18.180	0	0	0	0
Verschil tov de te behalen norm in hypothese van constant beleid	=	185.403	-1.077.557	-2.496.877	-2.100.703	-1.399.260	-903.053	-352.596

BIJLAGE I

OVERZICHT VAN DE EVOLUTIE VAN DE BELEIDSKREDIETEN PER BELEIDSDOMEIN

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:						
Hogere entiteiten	2009herz- 2BC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz
Dotatie Vlaams Parlement	0	2.756	5.306	7.383	9.723	12.123
Beschikbaar stellen van 10 Vlaamse kabinetten	0	3.146	3.146	3.146	3.146	3.146
BELEIDSTOENAME (excl. index)	0	5.902	8.452	10.529	12.869	15.269
<i>INDEX</i>	<i>810</i>	<i>220</i>	<i>836</i>	<i>1.685</i>	<i>2.418</i>	<i>3.234</i>
TOTAAL	810	6.122	9.288	12.214	15.287	18.503
Diensten Algemeen Regeringsbeleid						
Renovatie Kazerne Dossin: Terugdraaien éénmalig investeringsbudget	0	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Tweejaarlijkse verhoging machtiging Studiedienst Vlaamse Regering tbv 200 duizend euro	0	200	0	200	0	200
Vlaams Brusselfonds: terugdraaien éénmalige machtigingsverhoging Vlaams Communicatiehuis Brussel (Muntpunt) vanaf 2010 (-2,3 mio euro), wegvallen ontvangsten VGC ihkv verbouwing HOB vanaf 2010 (-1,8 mio euro) en éénmalige verhoging machtiging in herzien budget 2009 nav realisatie eigen ontvangst (+117 Keuro)	117	-4.217	-4.217	-4.217	-4.217	-4.217
AGIV	51	2.965	6.025	6.085	6.147	6.210
<i>Op kruissnelheid brengen uitvoering huidige programma's</i>	<i>0</i>	<i>2.913</i>	<i>5.913</i>	<i>5.913</i>	<i>5.913</i>	<i>5.913</i>
<i>Verhoogde bijdrage aan de Pool der Parastatalen van 27 naar 29,5%</i>	<i>51</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Toename ingeschatte eigen ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>52</i>	<i>112</i>	<i>172</i>	<i>234</i>	<i>297</i>
BELEIDSTOENAME (excl. index)	168	-19.052	-16.192	-15.932	-16.070	-15.807
<i>INDEX</i>	<i>-3</i>	<i>1.503</i>	<i>3.105</i>	<i>4.902</i>	<i>6.638</i>	<i>8.443</i>
TOTAAL	165	-17.549	-13.087	-11.030	-9.432	-7.364

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:							
Bestuurszaken							
	2009herz- 2IBC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz	
Groei Gemeentefonds (+ 3,5%/jaar)	0	66.232	134.782	205.731	279.163	355.165	
Groei Provinciefonds (+ 3,5%/jaar)	0	3.020	6.146	9.381	12.729	16.195	
Groei Stedenfonds (+ 3,5%/jaar)	0	4.345	8.842	13.496	18.313	23.299	
Subsidies i.v.m. fiscaal pact met de lokale overheden: Vooruitschuiven uitgaven 2009 naar 2008 + meerjarentraject	0	41.775	30.275	15.275	275	275	
Compensatie van de afschaffing van de ELIA-taks: Vooruitschuiven uitgaven 2009 naar 2008	0	83.913	83.913	83.913	83.913	83.913	
Organisatie Vlaamse verkiezingen in 2014	0	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	172	
Organisatie Lokale verkiezingen in 2012	0	0	5.072	7.892	0	0	
Verlaging energiefactuur Facilitair Management	-752	0	0	0	0	0	
Pensioenbijdragen (ARTIKEL 12 BIS, WET VAN 28 APRIL 1958)	0	958	1.661	2.436	3.287	4.224	
VAC Leuven (excl. Catering)	0	4.834	3.961	3.411	3.411	3.411	
Inhuring Ellipsgebouw	5.172	-615	-4.552	-4.552	-4.552	-4.552	
DAB Schoonmaak (Wegvallen éénmalige verhoging GVK)	0	-312	-312	-312	-312	-312	
DAB Catering (Meerkost uitbating VAC Leuven)	0	200	387	387	387	387	
SAR Bestuurszaken	0	-10	-10	-10	-10	-10	
Overheveling vanuit provisie Inburgering naar Pr. NE: Verzekering Gewaarborgd Wonen	-2.400	0	0	0	0	0	
VIA-III m.b.t. Bestuurszaken	0	273	393	393	393	393	
BELEIDSTOENAME (excl. index)	2.020	202.613	268.558	335.441	394.997	482.560	
<i>INDEX</i>	387	5.167	12.075	19.432	26.412	33.495	
TOTAAL	2.407	207.780	280.560	354.672	421.022	515.421	

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:							
Financiën en Begroting							
Insourcing verkeersbelastingen: werking en personeelsgerelateerde kosten	0	16.352	16.083	16.083	16.083	16.083	16.083
Organisatie van Vlaamse verkiezingen in 2009 en 2014: Provisie kabinetswissel	0	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	0
Voorzietene toename Lottoprovisie	0	1.362	1.849	2.343	2.846	3.358	3.358
Afloop van het Limburgplan	0	-24.977	-24.977	-24.977	-24.977	-24.977	-24.977
SA 2005-2007 Ambtenaren	0	1.948	1.948	1.948	1.948	1.948	1.948
SA 2008-2009 Ambtenaren	0	2.339	2.339	2.339	2.339	2.339	2.339
Afbouw van de OV van Materiaal en Outillage met een 1 op 1 compensatie aan gemeenten en provincies	0	15.000	30.000	45.000	60.000	60.000	60.000
Vermindering OV voor energiezuinige woningen en gebouwen met 1 op 1 compensatie aan gemeenten en provincies	0	1.000	2.000	3.000	4.000	5.000	5.000
Wegvallen conjunctuurprovisie vanaf herziening 2009	-178.000	0	0	0	0	0	0
Rente op KBC-transactie en Gigarant)	-85.000	144.196	144.196	144.196	145.004	145.004	145.004
Rente op basis van kastekorten	0	37.579	126.512	189.560	243.950	280.452	280.452
Rente op overige nog openstaande leningen	-594	-1.381	-1.142	-1.308	-1.281	-1.329	-1.329
Intrestlasten ingevolge toepassing van art. 54 van de bijzondere wet van 16/1/1989	0	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
VFLD	0	4.172	4.172	4.172	4.172	4.172	4.172
Tenigdraaien van saldo-af bouw	0	-1.828	-1.828	-1.828	-1.828	-1.828	-1.828
Wegvallen van dotatie aan pensioenf onds De Lijn	0	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
BELEIDSTOENAME (excl. index)	-263.594	189.390	294.780	374.156	445.884	487.350	487.350
INDEX	686	711	2.084	3.825	5.402	7.107	7.107
WEGVALLEN INDEXPROVISIE 2009	-314.500	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-577.408	190.178	296.937	378.326	451.631	494.803	494.803

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:							
	2009herz- 2IBC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz	
Internationaal Vlaanderen							
Enamelige investeringsmachtiging: Renovatie Koniging Elisabethzaal	0	57.200	0	0	0	0	0
Europees voorzitterschap	0	11.000	0	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
VIA-III m.b.t. Internationaal Vlaanderen	0	82	235	235	235	235	235
Waarborgfonds Microfinanciering: Op kruissnelheid brengen huidige voorziene programma's	0	223	223	223	223	223	223
Internationaal Ondernemen - FIT: Toename eigen ontvangsten	0	47	100	155	211	267	267
SAR IV: Terugdraaien eenmalige uitgave op overgedragen begrotingssaldo	0	-50	-50	-50	-50	-50	-50
BELEIDSTOENAME (excl. index)	0	68.502	508	-2.437	-2.381	-2.325	
INDEX	404	1.243	4.072	6.246	8.305	10.477	
TOTAAL	404	69.745	4.580	3.809	5.924	8.152	
Economie, Wetenschappen en Innovatie							
Technische correctie indexatie Steunpunten Beleidsrelevant Onderzoek	42	0	0	0	0	0	0
Agentschap Ondernemen: Toename eigen ontvangsten	0	12	27	41	56	71	71
Hereulesstichting: op kruissnelheid brengen van huidige voorziene programma's	0	-612	624	1.860	3.096	4.332	4.332
VITO	900	9.028	740	8.362	1.994	2.637	
<i>Stijging eigen ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>531</i>	<i>1.143</i>	<i>1.765</i>	<i>2.397</i>	<i>3.040</i>	
<i>Aankoop UAV</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>Eenmalige investeringsbijdrage FFEU</i>	<i>900</i>	<i>8.000</i>	<i>-900</i>	<i>-900</i>	<i>-900</i>	<i>-900</i>	
<i>Op kruissnelheid brengen van huidige voorziene programma's</i>	<i>0</i>	<i>497</i>	<i>497</i>	<i>497</i>	<i>497</i>	<i>497</i>	
IWT	0	-3.691	-4.560	-4.620	-4.682	-4.745	
<i>Eigen Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>27</i>	<i>59</i>	<i>91</i>	<i>123</i>	<i>156</i>	
<i>Dotatie van Hermes</i>	<i>0</i>	<i>-3.644</i>	<i>-4.472</i>	<i>-4.472</i>	<i>-4.472</i>	<i>-4.472</i>	
<i>Dotatie aan VRT</i>	<i>0</i>	<i>-74</i>	<i>-147</i>	<i>-239</i>	<i>-333</i>	<i>-429</i>	
BELEIDSTOENAME (excl. index)	942	4.738	-3.170	5.642	464	2.295	
INDEX	-7.525	13.747	29.733	46.104	62.677	79.562	
TOTAAL	-6.583	18.485	26.563	51.746	63.141	81.857	

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:						
Onderwijs en Vorming	2009herz- 2BC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz
Herberekening lonen o.b.v werkelijke uitgaven 2008	9.586	0	0	0	0	0
BVJ lonen	3.939	0	0	0	0	0
Salarissen onderwijspersoneel leerplicht (UC 10): Leerlingenevolutie	0	3.812	3.229	-901	1.380	14.817
Salarissen onderwijspersoneel volwassenenonderwijs (UC15): Leerlingenevolutie	0	2.014	4.043	6.089	8.151	10.230
Salarissen onderwijspersoneel basiseducatie	0	222	446	672	899	1.128
Salarissen onderwijspersoneel DKO (UC 17): Leerlingenevolutie	0	-125	1.622	4.471	7.398	10.454
Loonmodel (alle UC's): Weddedrift (+ 0,129%)	0	7.924	15.889	23.889	31.952	40.122
Evolutie personeelsleden TBS leerplichtonderwijs	0	-7.350	-13.948	-18.718	-24.903	-27.380
Structureel Bijblad	5.520	0	0	0	0	0
Werkingsmiddelen leerplichtonderwijs: Leerlingenevolutie	0	421	727	758	1.217	2.653
Werkingsmiddelen leerplichtonderwijs: Vooruitschuiven uitgaven van 2009 naar 2008	0	355.789	355.789	355.789	355.789	355.789
CAO Onderwijs: Opstap vakantiegeld	0	36.703	76.465	76.465	76.465	76.465
CAO Onderwijs: andere	0	1.000	8.077	8.077	8.077	8.077
Werkingsuitkering Hoger Onderwijs: 2% vanaf 2011 en 2% vanaf 2014	0	0	23.231	23.231	23.231	48.103
Werkingsubsidies muziek, woordkount, dans en beeldkunst: leerlingenevolutie	0	-10	13	59	107	157
Uitstapregeling GO	0	-514	-1.102	-1.920	-2.402	-2.402
GO! - Personeelsleden in overtal	0	-110	-219	-329	-438	-549
AGIOh - rentelast	0	-64	-131	-193	-251	-301
Steunpunt recht en onderwijs	0	0	800	0	0	0
Financiële controle gemeenschapsonderwijs	0	0	0	1.016	0	0
Ouderkoepelverenigingen	0	-2.097	-2.097	0	-2.097	-2.097
Klasse	0	1.402	5.527	0	0	5.527
Studietoelagen	0	4.831	4.515	4.301	4.235	4.243
CAO VIA-III	0	210	287	287	287	287
TBS Hoger Onderwijs	0	-3.359	-3.359	-3.359	-3.359	-3.359
Eigen ontvangsten instellingen	0	385	828	1.279	1.737	2.203
BVJ dotatie UZGent vakantiegeld	306	-110	-110	-110	-110	-110
BVJ dotatie UZGent eindejaarstoelage	353	25	25	25	25	25
BELEIDSTOENAME (excl. index)	19.704	400.997	480.546	480.878	487.389	544.080
INDEX	110.252	96.949	235.110	424.858	595.220	779.249
TOTAAL	128.683	498.080	716.324	906.503	1.083.656	1.325.053

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:						
	2009herz- 2IBC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin						
CAO VIA-III	0	24.913	35.924	35.924	35.924	35.924
Aangroei urencontingent gezinszorg met 2,5%	0	10.337	20.932	31.792	42.923	54.333
Serviceflats (publiek + privaat)	0	2.167	2.167	2.167	2.146	2.146
OPZ Geel: Verhoogde bijdrage aan de pool der parastatalen van 27 naar 29,5%	202	0	0	0	0	0
OPZ Rekem: Verhoogde bijdrage aan de pool der parastatalen van 27 naar 29,5%	147	0	0	0	0	0
Subsidiering animatiewerking (+ 881 duizend euro per jaar)	0	881	1.762	2.643	3.524	4.405
Vermindering investeringsdotatie OPZ Geel (-> VIPA)	0	-3.055	-3.055	-3.055	-3.055	-3.055
Vermindering investeringsdotatie OPZ Rekem (-> VIPA)	0	-914	-914	-914	-914	-914
Samenlevingsopbouw: Weddedrift	0	59	118	177	236	295
VIPA	0	53.630	67.375	76.369	76.384	76.399
<i>Verhoging machtiging m.b.t. de klassieke procedure tot 75 milj oen euro</i>	<i>0</i>	<i>24.100</i>	<i>24.100</i>	<i>24.100</i>	<i>24.100</i>	<i>24.100</i>
<i>Bij komende dotatie voor alternatieve financiering</i>	<i>0</i>	<i>29.518</i>	<i>43.248</i>	<i>52.228</i>	<i>52.228</i>	<i>52.228</i>
<i>Toename eigen ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>12</i>	<i>27</i>	<i>41</i>	<i>56</i>	<i>71</i>
VAPH	188	5.456	13.596	21.295	28.244	35.678
<i>Groeipad residentiële sector (+ 0,75% weddedrift t + ef f eet betaal kalender)</i>	<i>0</i>	<i>5.078</i>	<i>12.372</i>	<i>19.227</i>	<i>25.744</i>	<i>32.307</i>
<i>Weddedrift t in ambulante sector (+ 0,75%)</i>	<i>0</i>	<i>546</i>	<i>1.096</i>	<i>1.630</i>	<i>2.209</i>	<i>2.772</i>
<i>Verhoogde bij drage aan de pool der parastatalen van 27 naar 29,5%</i>	<i>188</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Evolutie eigen ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>-113</i>	<i>183</i>	<i>473</i>	<i>346</i>	<i>654</i>
<i>Af name int ering</i>	<i>0</i>	<i>-55</i>	<i>-55</i>	<i>-55</i>	<i>-55</i>	<i>-55</i>
FJW	0	2.181	4.366	6.556	8.751	10.951
<i>Weddedrift t voorzieningen (+ 0,5%)</i>	<i>0</i>	<i>1.181</i>	<i>2.366</i>	<i>3.556</i>	<i>4.751</i>	<i>5.951</i>
<i>Pleeggezinnen, internaten en preventieve sociale actie</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>	<i>2.000</i>	<i>3.000</i>	<i>4.000</i>	<i>5.000</i>
K&G	558	3.513	5.787	8.094	10.436	12.813
<i>Weddedrift t CKG en vrouwensentra kindermishandeling (+ 282 duizend euro per jaar)</i>	<i>0</i>	<i>282</i>	<i>564</i>	<i>846</i>	<i>1.128</i>	<i>1.410</i>
<i>Stij ging van de bij drage aan de pool der parastatalen van 27% naar 29,5%</i>	<i>558</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Toename eigen ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>1.731</i>	<i>3.723</i>	<i>5.748</i>	<i>7.808</i>	<i>9.903</i>
<i>Bij komende op name tit reservef onds</i>	<i>0</i>	<i>1.500</i>	<i>1.500</i>	<i>1.500</i>	<i>1.500</i>	<i>1.500</i>
Zorgfonds: Aangroei dotatie (+ 3.600 duizend euro per jaar (excl. indexatie))	0	3.600	7.200	10.800	14.400	18.000
BELEIDSTOENAME (excl. index)	1.095	102.768	155.258	191.848	218.999	246.975
INDEX	45.569	20.117	65.252	125.457	179.448	239.126
TOTAAL	46.664	123.182	220.805	317.603	398.743	486.398

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:						
	2009herz- 2IBC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz
Cultuur, Jeugd, Sport en Media						
CAO VIA-III	0	8.894	12.717	12.717	12.717	12.717
Masterplan KMSKA	0	44.000	0	0	0	0
Eénmalig renovatie oud postgebouw Oostende	0	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Budgetair groepad kunstendecreet	0	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Sportinfrastructuurplan (PPS-project)	0	2.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Verlaagde bijdrage aan VRO/VRK (zie VRT)	0	72	138	405	705	905
BLOSO	0	990	179	372	568	768
<i>Heroriëntering middelen richting sportinf rastructuurplan</i>	0	0	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
<i>Toename Eigen ontvangsten</i>	0	165	354	547	743	943
<i>Wegvallen éénmalige saldo-of bouw</i>	0	825	825	825	825	825
FOCI: Waalse Krook	0	21.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
VLOPERA	0	1.941	2.100	2.263	2.430	2.599
<i>Toename eigen ontvangsten</i>	0	157	316	479	646	815
<i>Op kruisnisselheid brengen huidige programma's</i>	0	1.784	1.784	1.784	1.784	1.784
Toename eigen ontvangsten overige te consolideren instellingen CJS	0	54	110	166	224	282
VRT	14.794	-4.301	-10.183	-12.838	-3.785	5.502
<i>Groei eigen ontvangsten (2%/jaar)</i>	0	3.638	7.349	11.135	14.996	18.934
<i>Toename basisdotatie conf' orn beheersovereenkomst tot in 2011. Verder toenemend met de gezondheidsindex vanaf 2012.</i>	0	2.100	7.300	12.286	17.357	22.514
<i>Vergoeding voor vergrijping</i>	-95	0	0	20	40	61
<i>Dotatie inzake de knipperlichtprocedure</i>	4.628	1.385	56	-492	-409	-325
<i>Dotatie ter compensatie van de verhoogde kost n.v. de verzelf standiging van het VRT-zenderpark</i>	3.094	-32	92	6	230	421
<i>Dotatie voor het Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor (I'OK)</i>	0	-72	-138	-405	-705	-905
<i>Verhoogde ontvangst vanuit IWT</i>	0	74	147	239	333	429
<i>Wegvallen schuldaflossing</i>	0	40	40	40	40	40
<i>Saldo-evolutie: + = saldo-of bouw; - = saldo-op bouw</i>	7.167	-11.434	-25.029	-35.667	-35.667	-35.667
BELEIDSTOENAME (excl. index)	14.794	79.150	12.562	10.585	20.358	30.273
INDEX	4.030	5.669	15.404	26.683	37.180	48.367
TOTAAL	18.786	84.787	27.931	37.230	57.495	78.592

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:						
	2009herz- 2BC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz
Werk en Sociale Economie						
CAO VIA III		4.246	5.309	5.309	5.309	5.309
Stijging aanvragen aanmoedigingspremies openbare sector 2%	0	282	569	862	1.161	1.466
Jaarlijks groepad beschutte werkplaatsen	0	886	1.772	2.658	3.544	4.430
Syntra Vlaanderen		3.854	5.891	8.015	10.233	12.552
<i>Leerlingenevolutie</i>	0	2.497	4.518	6.625	8.825	11.127
<i>Wegvallen eenmalige saldo-opbouw 2009</i>	0	1.342	1.342	1.342	1.342	1.342
<i>Toename eigen ontvangsten Syntra</i>	0	15	31	48	66	83
VDAB	1.250	3.096	5.035	7.007	9.012	11.051
<i>Opstart VOF-premie</i>	0	1.411	1.411	1.411	1.411	1.411
<i>Verhoogde bijdrage aan de Pool der parastatalen van 27 naar 29,5%</i>	1.250	0	0	0	0	0
<i>Terugplaatsen dotatie aan het Kringloopfonds aan VDAB</i>	0	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
<i>Toename eigen ontvangsten VDAB</i>	0	1.685	3.624	5.596	7.601	9.640
<i>Saldo-evolutie: Wegvallen eenmalige saldo-opbouw in 2009</i>	0	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
BELEIDSTOENAME (excl. index)	1.250	12.364	18.576	23.851	29.259	34.809
<i>INDEX</i>	7.209	10.140	27.065	47.433	66.507	86.906
TOTAAL	8.459	22.503	45.641	71.284	95.766	121.715
Landbouw en Visserij						
Verlaging energiefactuur Onderzoekscentra	-205	0	0	0	0	0
EV ILVO		133	285	84	242	402
<i>Wegvallen bij komende dotatie nav recuperatie van teveel betaalde bedrijfsvoorheffing vanaf 2012</i>	0	0	0	-357	-357	-357
<i>Toename eigen ontvangsten</i>	0	133	285	441	599	759
BELEIDSTOENAME (excl. index)	-205	133	285	84	242	402
<i>INDEX</i>	160	1.487	3.582	5.962	8.239	10.623
TOTAAL	-45	2.156	4.049	6.233	8.673	11.223

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:							
	2009herz- 2BC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz	
Leefmilieu, Natuur en Energie							
Enmalige piek beheersovereenkomsten met de landbouwers (in 2011)	0	0	29.988	0	0	0	
CAO VIA-III	0	254	353	353	353	353	
MINA: Werkingstoeloge drinkwatermaatschappijen (incl. prismaplan)(incl. vooruitschuiven uitgaven van 2009 naar 2008)	0	200.579	199.282	199.779	205.670	228.868	
waarbij : toename exploitatiekosten Aquaf in	0	123.283	129.097	135.081	141.239	148.021	
waarbij : toename hoof dkantoorkosten Aquaf in	0	40.570	42.158	43.718	45.331	45.701	
VLM: Op kruissnelheid brengen uitgaven Grondenbanken	0	16.186	16.186	16.186	16.186	16.186	
EV INBO: Wegvallen bijkomende dotatie nav recuperatie van teveel betaalde bedrijfsvoorheffing vanaf 2012	0	0	0	-645	-645	-645	
Grondfonds: Voorziene afname uitgaven	0	-1.620	-3.438	-3.920	-4.024	-4.083	
BELEIDSTOENAME (excl. index)	0	215.399	242.371	211.753	217.540	240.679	
<i>INDEX</i>	<i>-1.325</i>	<i>7.151</i>	<i>16.396</i>	<i>26.439</i>	<i>36.283</i>	<i>46.473</i>	
TOTAAL	-92	222.028	259.082	239.358	255.854	290.063	

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:	2009herz- 2BC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz
---	----------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Mobiliteit en Openbare Werken

Lijninvest Stelplaatsen	-18.538	22.361	27.021	27.021	27.021	27.021
Lijninvest Rollend Materieel	-4.007	8.766	18.377	18.377	18.377	18.377
Lijninvest BAM		10.000	15.000	15.000	15.000	15.000
De Lijn	5.397	-30.973	-27.507	-23.168	-18.719	-14.124
Actualisatie brandstof prijzen	-16.693	0	0	0	0	0
Elektriciteit (-50% van extra krediet bij BO 2009)	-455	0	0	0	0	0
Aankoop Rollend Materieel	22.545	-22.545	-22.545	-22.545	-22.545	-22.545
Af name investeringsdotatie in het kader van Lijninvest Stationsomgevingen		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Accijnsrecuperatie. Inf olij n. Interregionaal woon-werkverkeer		3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Toename Eigen Ontvangsten, aanleiding gevend tot de toename aan investeringen		4.542	9.604	14.793	20.114	25.570
Rente		-1.297	-2.893	-3.743	-4.613	-5.476
Dotatie VIF		1.327	1.327	1.327	1.327	1.327
Vermindering dotatie VFLD		-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Pendelfonds: Afname éénmalige inhaalbeweging	0	-6.045	-6.045	-6.045	-6.045	-6.045
Fonds Stationsomgevingen:	0	3.900	-600	-1.100	-1.100	-1.100
Meerj arig. Investeringsstraject		2.900	-1.600	-2.100	-2.100	-2.100
Inhaaloperatie		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Beheersvergoeding BAM	0	0	10.700	10.700	10.700	10.700
Energiekost verlichting wegen (-50% van extra krediet bij BO 2009)	-2.000	0	0	0	0	0
VIF	0	3.000	-5.965	-5.465	-5.465	-5.465
Meerj arig. investeringsstraject in het kader van Lijninvest Stationsomgevingen		0	-8.965	-8.465	-8.465	-8.465
Cargovill. Af lopen voorziene opnames vanaf 2010		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Provinciewegen: Extra inspanning in het kader van het pact met de lokale besturen		6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Waterwegen en Zeekanaal	224	-6.934	-6.053	-5.096	-4.123	-3.133
Energie (actualisatie brandstof parameters en -50% van extra krediet voor elektriciteit bij BO 2009)	-270	0	0	0	0	0
Verhoogde bij drage aan de Pool der parastatalen van 27 naar 29,5%	494	0	0	0	0	0
Toename eigen ontvangsten		818	1.699	2.656	3.629	4.619
Renovatie Katendij ksluis: Af lopen éénmalige investering		-7.752	-7.752	-7.752	-7.752	-7.752
De Scheepvaart	-1.106	563	1.211	1.870	2.539	3.221
Toename eigen ontvangsten		563	1.211	1.870	2.539	3.221
Correctie BO 2009	-1.000	0	0	0	0	0
Energie (actualisatie brandstof parameters d.i. en -50% van extra krediet voor elektriciteit bij BO 2009)	-106	0	0	0	0	0
De Scheepvaart, Loodswezen en Vloot: Toename eigen ontvangsten	0	3.894	8.148	12.599	17.257	19.074
Fonds voor Waaslandsluis (Er wordt in geen ontvangst voorzien vanaf herzien budget 2009)	-18.000	0	0	0	0	0
BELEIDSTOENAME (excl. index)	-38.030	8.532	34.286	44.693	55.443	63.526
INDEX	-10.837	29.515	66.863	107.587	148.498	190.328
TOTAAL	-49.367	37.941	101.035	152.253	203.914	253.827

Verklaring evolutie ESR-Beleidskredieten per beleidsdomein:						
	2009herz- 2BC2009	2010- 2009herz	2011- 2009herz	2012- 2009herz	2013- 2009herz	2014- 2009herz
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed						
Verlaagde ontvangsten leegstandsheffing	-600	0	0	0	0	0
Opnieuw vastleggen EFRON-projecten	0	0	0	0	0	355
Verzekering Gewaarborgd Wonen (in mindering gebracht bij Provisie voor inburgering)	2.400	0	0	0	0	0
Rentesubsidie Vlaams Woningfonds (Uitgangspunten: Machtiging -100 mio vanaf BO 2010 en toekomstige fundingskost van 4,33%)	232	8.570	10.773	13.095	15.589	18.302
Dotatie aan de LRM (mijnwerkersleningen)	0	-129	-645	-1.035	-1.339	-1.571
Subsidie voor taalcursussen in het kader van het nieuw sociaal huurbesluit: Wegvallen inhaalbeweging	0	-465	-465	-465	-465	-465
Subsidies aan huurdersorganisaties (Aanvullende subsidie voor uitbouw regionale steunpunten door erkende huurdersbonden vanaf 1-1-2010, Art. 8 BVR 29/09/2006)	0	356	356	356	356	356
Sociale verhuurkantoren: Op kruissnelheid brengen huidige aantal gesubsidieerde SVK's: +74 Keur vanaf 2010 + stijging van aantal beheerde woningen 15% in 2010 en 2011 en 10% vanaf 2012	0	540	1.079	1.491	1.945	2.445
VIA-III Wonen	0	14	14	14	14	14
Huursubsidies (aflopend systeem)	0	-3.747	-4.795	-5.508	-6.054	-6.458
Huursubsidies (nieuw systeem)	0	4.465	9.019	12.164	15.372	18.644
Huurcompensatie aan gemeentebesturen, OCMW's, VWF en SHM's in het kader van de alternatieve financiering (verlenging Poststraat Menen en Indexatie)	0	315	556	-947	-947	115
NFS 2: Definitief vaststellen van de fundingskost in jaar x+4 (huursector)	0	0	0	14.798	10.919	11.082
Definitieve vaststelling van het subsidiepercentage voor de koopsector in 2009.	-3.393	0	0	0	0	0
Vergoeding voor Sale en rent back-operatie + regularisatie BBB	0	-52	-55	-59	-63	-67
VIA-III Onroerend erfgoed.	0	56	77	77	77	77
Wegvallen éénmalige budgetten inhaaloperatie Onroerend Erfgoed	0	-14.000	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
BELEIDSTOENAME (excl. index)	-1.361	-4.077	-1.586	16.481	17.904	25.330
INDEX	-1.607	6.444	14.406	22.897	31.423	40.250
TOTAAL	-2.956	2.212	12.717	39.278	49.231	65.489

BIJLAGE II

OVERZICHT VAN DE EVOLUTIE VAN DE BELEIDSKREDIETEN PER BELEIDSDOMEIN TEN GEVOLGE VAN INDEXATIE

Indexeringsmechanismen

De begroting van de Vlaamse gemeenschap werkt hoofdzakelijk met twee indexmechanismen⁹. Enerzijds maakt men gebruik van de zogenaamde indexprovisie en anderzijds wordt het klassieke indexeringmechanisme gebruikt.

Indexprovisie

Een aantal kredieten binnen de Vlaamse uitgavenbegroting wordt geïndexeerd op basis van het indexeringsmechanisme dat voor de lonen van de ambtenaren (wet van 1 maart 1977) toegepast wordt. Het principe hierbij is dat de tweede maand nadat het voortschrijdende gemiddelde van de gezondheidsindex de waarde van de spilindex overschreden heeft, de lonen toenemen met 2%. Dit betekent dat men een budgettaire weerslag krijgt in het jaar van de overschrijding van de spil, behalve wanneer de spilindex wordt overschreden in de laatste twee maanden van het jaar.

Op basis van de in de begroting toegekende code wordt voor elke basisallocatie bepaald of gebruik gemaakt wordt van de loonprovisie of niet. Voor iedere basisallocatie, opgenomen in de loon/indexprovisie, past men het hierboven beschreven mechanisme toe op het loonaandeel van de desbetreffende basisallocatie.

Om voorspellingen van de sprongen van de spilindex voor de periode 2009-2014 te maken, wordt gekeken naar de maandelijkse evolutie van de gezondheidsindex. Het Planbureau geeft voorspellingen op maandbasis voor 2009 en 2010. Op basis van de historisch gerealiseerde maandelijkse indexen en de voorspelde maandelijkse indexen van het Planbureau wordt een gemiddelde maandelijkse indexafwijking berekend ten opzichte van de gemiddelde jaarindex. Voor de berekening wordt steeds gebruik gemaakt van de gezondheidsindex. Voor 2011 t.e.m. 2014 worden deze maandelijkse afwijkingen verrekend op de door het Federaal Planbureau vooropgestelde jaarindexen om een raming te krijgen van de maandelijkse gezondheidsindexen. Op basis van deze cijfers wordt dan het (4-maandelijks) voortschrijdende gemiddelde berekend.

⁹ Naast deze twee indexmechanismen, zijn er ook een aantal specifieke indexmechanismen (bijv. fondsen lokale besturen of werkingsmiddelen onderwijs).

Op basis van het hierboven beschreven mechanisme komt men tot overschrijdingen van de spilindex op basis van de indexcijfers zoals gekend medio mei 2009.

Tabel B.II.1: Overschrijdingen spilindex 2009-2014

Te overschrijden waarde	Geraamde waarde	Maand
112,72	112,90	jul/10
114,97	115,12	okt/11
117,27	117,46	dec/12
119,62	119,75	jan/14

Indexatie buiten de loonprovisie

Het tweede indexmechanisme werkt op een andere wijze dan het provisiemechanisme. Er wordt wederom vertrokken van de indexcode, die aangeeft in welke mate rekening gehouden moet worden met een aanpassing aan indexstijgingen zowel voor het loonaandeel als het werkingsaandeel van het betrokken krediet. Voor de basisallocaties onder dit regime werden in de meerjarenbegroting de parameters van tabel B.II.2 gebruikt.

Tabel B.II.2: Indexparameters kredieten buiten indexprovisie.

	BGC II 2009	HERZ. 2009	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Gehanteerde indexparameters kredieten buiten indexprovisie	2,0%	1,1%	1,5%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%

Evolutie beleidskredieten ten gevolge van indexatie

In de kredieten BGC II 2009 is voor de kredieten die buiten de indexprovisie vallen, een indexatie van 2% toegepast. Op basis van de meest recente cijfers van het planbureau, wordt in de meerjarenbegroting een index van 1,1% gehanteerd voor het te herziene budget 2009, wat dus een desindexatie met 0,9% inhoudt t.o.v. BGC II 2009. Daarnaast werd, voor basisallocaties die vallen onder de indexprovisie, het budgettaire effect van de overschrijding van de spilindex in augustus 2008 verrekend in de desbetreffende basiskredieten vanaf het herziene budget 2009. De budgettaire middelen voor deze overschrijding zijn bij BGC II 2009 voorzien op de zogenaamde indexprovisie (CB11.01B).

In onderstaande tabel B.II.3 wordt een overzicht geboden van de af- en toename van de kredieten per beleidsdomein ten gevolge van de desindexatie en de verrekening van de overschrijding van de spilindex van augustus 2008. Tevens is de vermindering van de kredieten op de indexprovisie (beleidsdomein Financiën en Begroting) weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel B.II.3 : Af- en toename van de kredieten per beleidsdomein ten gevolge van de desindexatie en verrekening van de overschrijding van de spilindex van augustus 2008 bij herzien budget 2009 t.o.v. BGC II 2009.

	HERZ. 2009		
	Desindexatie	Overschrijding Spilindex Aug 08	Totaal
Hogere Entiteiten	-2	812	810
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	-588	585	-3
Bestuurszaken	-1.539	1.926	387
Financiën en Begroting	-146	-313.168	-313.314
<i>Index</i>	<i>-146</i>	<i>832</i>	<i>686</i>
<i>Annulatie Indexprovisie</i>		<i>-314.000</i>	<i>-314.000</i>
Internationaal Vlaanderen	-569	973	404
Economie, Wetenschappen en Innovatie	-7.939	414	-7.525
Onderwijs en Vorming	-16.664	126.916	110.252
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	-2.375	47.944	45.569
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	-2.182	6.212	4.030
Werk en Sociale Economie	-3.789	10.998	7.209
Landbouw en Visserij	-728	888	160
Leefmilieu, Natuur en Energie	-3.665	2.340	-1.325
Mobiliteit en Openbare Werken	-22.256	11.419	-10.837
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	-2.676	1.069	-1.607
TOTAAL	-65.118	-100.672	-165.790

Voor de berekening van de voorziene indexatie in de periode 2010-2014 wordt vertrokken van de kredieten zoals ze in meerjarig perspectief worden voorzien in voorliggende meerjarenbegroting. In onderstaande tabel B.II.4 wordt een overzicht gegeven van de toename van de kredieten per beleidsdomein ten gevolge van de indexatie in de periode 2010 – 2014 ten opzichte van de herziene begroting 2009. De tabel bevat zowel het effect van de indexatie volgens het systeem van de indexprovisie, de indexatie van de kredieten buiten de indexprovisie, alsook het specifiek regime van de werkingsmiddelen onderwijs¹⁰. De inherent voorziene indexatie binnen de bij decreet verankerde groei van de fondsen voor de lokale besturen is niet opgenomen in deze tabel.

Tabel B.II.4 : Toename van de kredieten per beleidsdomein ten gevolge van indexatie in de periode 2010-2014 ten opzichte van de herziene begroting 2009

	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Hogere Entiteiten	220	836	1.685	2.418	3.234
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	1.503	3.105	4.902	6.638	8.443
Bestuurszaken	5.167	12.075	19.432	26.412	33.495
Financiën en Begroting	711	2.084	3.825	5.402	7.107
Internationaal Vlaanderen	1.243	4.072	6.246	8.305	10.477
Economie, Wetenschappen en Innovatie	13.747	29.733	46.104	62.677	79.562
Onderwijs en Vorming	96.949	235.110	424.858	595.220	779.249
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	20.117	65.252	125.457	179.448	239.126
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	5.669	15.404	26.683	37.180	48.367
Werk en Sociale Economie	10.140	27.065	47.433	66.507	86.906
Landbouw en Visserij	1.487	3.582	5.962	8.239	10.623
Leefmilieu, Natuur en Energie	7.151	16.396	26.439	36.283	46.473
Mobiliteit en Openbare Werken	29.515	66.863	107.587	148.498	190.328
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	6.444	14.406	22.897	31.423	40.250
TOTAAL	200.063	495.983	869.510	1.214.650	1.583.640

¹⁰ Deze werkingsmiddelen worden in jaar x geïndexeerd volgens de evolutie van de gezondheidsindex van januari x-1 t.o.v. januari x-2. Een versnelling van het inflatieritme vertaalt zich dus pas later in extra indexkredieten.

In onderstaande tabel B.II.5. wordt de in de voorliggende meerjarenbegroting geraamde evolutie van de gezondheidsindex op de kredieten in de indexprovisie voor de jaren 2010-2014 weergegeven. Hieruit blijkt dat een overschrijding van de spilindex in juli 2010 op kruissnelheid 221 miljoen euro kost. Het effect van een één maand vroegere (of latere) overschrijding van de spilindex op het lopende jaar, is afhankelijk van het moment van overschrijding. Dit omwille van het feit dat een jaarloon niet gelijkmatig maandelijks in 12den wordt uitbetaald. Zo is er de uitbetaling van het loon van december van de ambtenaren in januari en is er de uitbetaling het vakantiegeld (rond het midden van het jaar) en de eindejaarspremie (op het einde van het jaar). Voor 2010 zou een overschrijding van de spilindex in juni i.p.v. in juli een bijkomend kost hebben van 16,6 miljoen euro op 2010. Een overschrijding van de spilindex in september 2011 i.p.v. oktober 2011 zou dan weer een effect hebben van 25,3 miljoen euro. Dit verschil is te verklaren omdat in dit laatste scenario ook de eindejaarspremie bijkomend wordt geïndexeerd.

Wat betreft de indexatie van de kredieten buiten de indexprovisie kan worden meegegeven dat een indexatie met 1,5% (op de kredieten 2009) overeenkomt met een kost van 110 miljoen euro. Een verhoging van het gehanteerde indexpercentage met 0,1% komt overeen met een extra kost van 7,3 miljoen euro.

Tot slot wordt ook het indexatie-effect van de werkmiddelen onderwijs meegegeven. Hierbij kan worden meegegeven dat op kruissnelheid (i.c. 2014) een indexatie met 1,7% overeenkomt met een bijkomende kost van 27 miljoen euro. Anders gesteld komt een indexatie met 0,1% overeen met een kredietverhoging met 1,6 miljoen euro.

Tabel B.II.5 : Toename van de kredieten ten gevolge van index in de periode 2010-2014 ten opzichte van de herziene begroting 2009 per indextype

	MJBG 2010	MJBG 2011	MJBG 2012	MJBG 2013	MJBG 2014
Totale Index	200.063	495.983	869.510	1.214.650	1.583.640
Index Provisie	58.622	221.930	448.564	646.854	866.757
jul/10	58.622	221.317	221.317	221.317	221.317
okt/11		613	227.247	227.247	227.247
dec/12				198.290	232.293
jan/14					185.900
Index buiten provisie	110.541	238.029	364.950	494.944	626.998
Werking Onderw	30.900	36.024	55.996	72.852	89.885

BIJLAGE III

RAMING ONDERBENUTTING 2009-2014

Tabel B.III.1 geeft de uitvoering¹¹ van de begroting 2008 weer in beleidskredieten per beleidsdomein op geconsolideerde basis. Het totaal beschikbare beleidskrediet bestond in 2008 uit het voorziene beleidskrediet bij de derde begrotingscontrole 2008 plus de overgedragen vastleggingssaldi. Uit de tabel blijkt dat in 2008 in totaal 280,7 miljoen euro minder beleidskrediet werd benut dan voorzien bij de derde begrotingscontrole 2008. Bij de beleidsdomeinen valt onmiddellijk het uitvoeringscijfer van het beleidsdomein Financiën en Begroting op. Dit lage uitvoeringscijfer valt te verklaren door het feit dat binnen dit beleidsdomein voor 268 miljoen aan provisies waren voorzien in de begroting, met als belangrijkste de indexprovisie, die tijdens het jaar werden verdeeld naar de andere beleidsdomeinen. De verdeling van de provisies verklaart eveneens waarom een aantal beleidsdomeinen meer beleid hebben kunnen voeren dan voorzien bij de derde begrotingscontrole 2008. Globaal gezien kan echter gesteld worden dat het voorziene beleidskrediet, grotendeels is benut. Over het niet benutte krediet van 280,7 miljoen euro moet nog worden opgemerkt, dat hiervan 188 miljoen euro is overgedragen naar het FFEU, zodat uiteindelijk slechts 92,7 miljoen euro (of 0,38%) niet benut zal zijn.

Tabel B.III.1: Geconsolideerde uitvoering van de begroting 2008 in beleidskredieten (op basis van voorlopige uitvoeringscijfers).

Beleidskredieten	BGCI 2008	UITVOERING 2008	Uitv. vs BGC III	
			Delta	%
Hogere Entiteiten	122.874	119.985	-2.889	-2,35%
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	112.662	113.260	598	0,53%
Bestuurszaken	2.614.466	2.605.374	-9.092	-0,35%
Financiën en Begroting	636.779	305.920	-330.859	-51,96%
Internationaal Vlaanderen	177.731	169.782	-7.949	-4,47%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.083.326	1.042.600	-40.726	-3,76%
Onderwijs en Vorming	9.655.493	9.781.812	126.319	1,31%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	2.981.214	3.087.007	105.793	3,55%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.172.266	1.171.648	-618	-0,05%
Werk en Sociale Economie	1.362.098	1.298.166	-63.932	-4,69%
Landbouw en Visserij	162.680	174.930	12.250	7,53%
Leefmilieu, Natuur en Energie	852.978	844.568	-8.410	-0,99%
Mobiliteit en Openbare Werken	2.952.145	2.891.853	-60.292	-2,04%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	628.264	627.359	-905	-0,14%
Totaal	24.514.976	24.234.265	-280.711	-1,15%

Tabel B.III.2 geeft de uitvoering van de begroting 2008 weer in betaalkredieten per beleidsdomein op geconsolideerde basis. Opnieuw valt onmiddellijk het uitvoeringscijfer van het beleidsdomein Financiën en Begroting op. Naast het reeds vermelde effect van de verdeling van de provisies over de andere beleidsdomeinen, heeft in betaalkredieten ook de conjunctuurprovisie een effect op de uitvoeringscijfers van Financiën en Begroting. Er was in 2008 binnen dit beleidsdomein immers een conjunctuurprovisie van 236 miljoen euro voorzien. Deze voorziene betaalkredieten zijn niet volledig uitgegeven. Slechts 54 miljoen euro werd herverdeeld (naar het beleidsdomein Onderwijs) en leidde tot betaalkredieten. Bij de andere beleidsdomeinen vallen de lagere uitvoeringscijfers op van Mobiliteit en Openbare Werken, Economie, Wetenschappen en Innovatie en Leefmilieu, Natuur en Energie op. Binnen elk van die beleidsdomeinen zijn er verschillende posten waarvan de betaalkredieten niet volledig benut worden. De belangrijkste zijn respectievelijk het programma Haven- en waterbeleid en Maritieme toegang, het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid en het Mina-fonds. Bij de onderbenutting van de betaalkredieten

¹¹ voorlopige cijfers

Haven- en waterbeleid en Maritieme Toegang, dient wel te worden opgemerkt dat een deel van het niet aangewende saldo 2008 is overgedragen naar 2009.

Tabel B.III.2: Geconsolideerde uitvoering van de begroting 2008 in betaalkredieten (op basis van voorlopige uitvoeringscijfers).

Betaalkredieten	BGCI 2008	UITVOERING 2008	Uitv. vs BGC III	
			Delta	%
Hogere Entiteiten	122.874	118.903	-3.971	-3,23%
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	110.875	99.888	-10.987	-9,91%
Bestuurszaken	2.647.759	2.609.831	-37.928	-1,43%
Financiën en Begroting	868.242	287.508	-580.734	-66,89%
Internationaal Vlaanderen	175.422	145.460	-29.962	-17,08%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.033.581	907.366	-126.215	-12,21%
Onderwijs en Vorming	9.442.308	9.536.742	94.434	1,00%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.089.530	3.149.309	59.779	1,93%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.192.955	1.146.355	-46.600	-3,91%
Werk en Sociale Economie	1.360.985	1.331.209	-29.776	-2,19%
Landbouw en Visserij	170.418	164.999	-5.419	-3,18%
Leefmilieu, Natuur en Energie	870.323	772.265	-98.058	-11,27%
Mobiliteit en Openbare Werken	2.843.326	2.554.701	-288.625	-10,15%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	600.892	560.357	-40.535	-6,75%
Totaal	24.529.490	23.384.892	-1.144.598	-4,67%

De totale onderbenutting in 2008 bedroeg 1,145 miljard euro. Zonder het effect van de conjunctuurprovisie bedroeg het overschot 963 miljoen euro¹². Op basis van de begrotingsmonitoring kan het onderbenuttingcijfer 2008 in 2009 worden gehandhaafd. Op 1 juni 2009 werd de onderbenutting van de betaalkredieten geraamd op ca. 1 miljard euro. Deze 1 miljard onderbenutting in 2009 is ten opzichte van het herzien budget 2009, waarin geen conjunctuurprovisie meer is opgenomen.

Ervan uitgaande dat de Vlaamse Regering voor 2009 de thans voorziene, niet-aangewende kredieten niet gaat herbestemmen voor snel uitvoerbare verbintenissen, mag de onderbenutting van circa 1 miljard euro, ofwel 4%, zoals voorzien voor 2009 als een correct uitgangspunt aanzien worden, dat in belangrijke mate het effectief gerealiseerd ESR-vorderingensaldo zal helpen bijstellen naar het initieel objectief.

Het zou echter onverantwoord zijn, deze onderbenutting onveranderd door te trekken. Immers, de hoge onderbenutting, die de laatste jaren werd vastgesteld, is in grote mate te wijten aan vertragingen in de invulling van de expansieve begrotingstrend van de voorbije jaren. De uitgestelde uitvoeringen brengen dan evenwel een versnelling teweeg, precies bij de meest onderaangewende kredieten. Bovendien worden noodzakelijke besparingen in de eerste plaats doorgevoerd op de minder benutte kredieten, waardoor de onderbenuttingsgraad exponentieel dreigt te dalen.

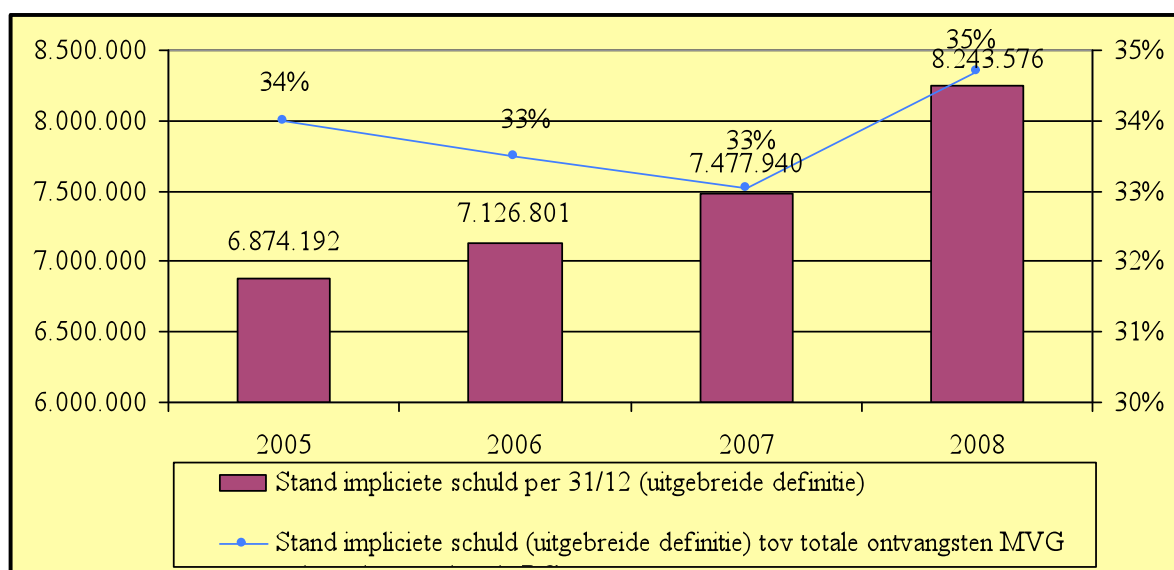
De expansieve begroting en de onderbenutting van de betaalkredieten uit zich ook in de evolutie van de impliciete schuld¹³. De impliciete geconsolideerde schuld (exclusief FFEU) zal in 2008 8,2 miljard euro bedragen t.o.v. 7,5 miljard euro in 2007. Op basis van de hogere uitvoeringscijfers in beleidskredieten t.o.v. de betaalkredieten zou men een iets sterkere toename van de impliciete schuld verwachten. Door het schrappen van openstaande vastleggingen tijdens het jaar wordt de toename van de impliciete schuld evenwel beperkt.

¹² $1,145 - 0,236 + 0,054 = 0,963$

¹³ Uitstaand bedrag aan engagementen die in de toekomst dienen te worden nagekomen.

Voor de berekening van de stand van de impliciete schuld (uitgebreide definitie), wordt de berekening zoals vooropgesteld in de brief aan het rekenhof van 19 september 2005 toegepast, inclusief de beschreven aanvulling op p.5.

Grafiek B.III.1: Stand impliciete schuld per 31-12-2008 (uitgebreide definitie)

Dat er in de komende jaren niettemin steeds een onderbenutting zal zijn - tenminste voor zover de betalingskredieten zoals in het verleden correct en voorzichtig worden ingeschat - blijkt ook uit de analyses van de twee vorige periodes van budgettaire austeriteit (1993-1994 en 2002-2004) waarbij het onderbenuttingspercentage nog steeds 2% bedroeg.

In de voorgestelde oefening wordt ervan uitgegaan dat dit percentage, bij correcte inschatting van de betalingskredieten, in 2010 en 2011 een realistisch verwachtingspatroon is. Vanaf 2012 wanneer de begroting normaliter na doorvoering van een reeks structurele saneringen terug een voorzichtig structureel groeipad zou kennen, wordt het onderbenuttingspercentage geplaatst op het gemiddelde van 3 %.

Er dient nogmaals de aandacht op gevestigd te worden, dat bij een geforceerd, te lage inschatting van de betalingskredieten, de onderbenuttingsgraad evenredig mee daalt.

BIJLAGE IV

MONITORING VAN DE UITVOERING VAN DE BEGROTING 2009 VAN DE GECONSOLIDEERDE VLAAMSE OVERHEID DOOR HET AMBTELIJK COMITÉ – APRIL 2009

1. Algemene inleiding.

Ingevolge de verplichtingen van Vlaanderen ten aanzien van de federale overheid in het kader van de te behalen begrotingsdoelstellingen, werd een permanente opvolging van het ESR-vorderingensaldo opgezet. Dit gebeurt voor de gehele Vlaamse overheidssector, dus inbegrepen de Vlaamse openbare instellingen (VOI's), de diensten met afzonderlijk beheer (DAB's), de IVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid en de EVA's die tot de consolidatiekring behoren.

Daartoe werd aan de instellingen, die tot de consolidatiekring behoren, gevraagd tegen uiterlijk 25 mei gedetailleerde uitvoeringsgegevens per 30 april 2009 aan te leveren. De uitvoeringsgegevens van de DAB's, met uitzondering van DAB Vloot en DAB Loodswezen, worden gerapporteerd op basis van Orafin.

De gegevens werden door de entiteiten in de Financial Consolidation Hub (FCH) opgeladen en met deze tool verwerkt.

2. Geconsolideerde uitvoeringsgegevens per 30 april 2009

Zoals geweten, dient men de tussentijdse uitvoeringsgegevens met grote voorzichtigheid te hanteren en kunnen ze niet als dusdanig gehanteerd worden, om de toestand per 31.12 uit af te leiden.

Deze cijfergegevens worden dan ook hierbij enkel ten titel van inlichting verstrekt.

De totale begrotingsontvangsten (exclusief VOI's) gerealiseerd per 30 april 2009 bedragen 7.980.320.115 euro (zie onderstaande tabel, kolom uitvoering).

De totaal geboekte ordonnancerings (exclusief VOI's) t.e.m. april 2009 bedragen 13.264.548.041 euro (excl. titel III). (zie onderstaande tabel, kolom uitvoering)

Met de Financial Consolidation Hub (FCH) werd het vorderingensaldo op geconsolideerde basis berekend wat impliceert dat de financiële stromen naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Naast de dotaties moeten ook de kredietverleningen en deelnemingen (code-8) en de aflossing van de schuld (code-9) van de totale uitgaven worden afgetrokken om de gecorrigeerde uitgaven te bekomen. Een gelijkaardige redenering wordt toegepast voor de ontvangsten. Vervolgens wordt het vorderingensaldo van de VOI's berekend en toegevoegd.

Op deze wijze kan een snelle consolidatie worden doorgevoerd op het eindresultaat.

De ontvangstenrealisatie voor de entiteit : Vlaamse Gemeenschap – rechtspersoon (= Ministerie + Dab's) is samengevat in volgende tabel :

	Begroting (BC)	Uitvoering maart	Uitvoering april
O - Totaal ontvangsten	25.233.681.000	5.875.980.422	7.980.320.115
Overgedragen saldi (ontvangsten)	349.698.000	18.614	115.068
Interrelaties (ontvangsten)	795.553.000	71.486.215	352.040.479
ESR-8 (ontvangsten)	270.000	16.000.000	16.000.000
ESR-9 (ontvangsten)	108.000	0	0
ESR-ontvangsten	24.088.052.000	5.788.475.594	7.612.164.567

De uitgavenrealisatie voor de entiteit : Vlaamse Gemeenschap – rechtspersoon (= Ministerie + Dab's) is samengevat in volgende tabel :

	Begroting (BC)	Uitvoering maart	Uitvoering april
U - Totaal uitgaven	28.967.567.000	10.961.503.465	13.264.548.041
Overgedragen saldi (uitgaven)	346.964.000	0	179.831
Interrelaties (uitgaven)	6.380.058.000	4.449.824.605	5.263.433.640
ESR-8 (uitgaven)	3.912.143.000	43.831.750	344.337.404
ESR-9 (uitgaven)	306.000	0	0
ESR-uitgaven	18.328.096.000	6.467.847.110	7.656.597.165

Samen geeft dit aanleiding tot een (partieel)geconsolideerd vorderingensaldo van :

	Begroting (BC)	Uitvoering maart	Uitvoering april
ESR-Vorderingensaldo	5.759.956.000	-679.371.516	-44.432.598

De realisaties voor de instellingen is samengevat in volgende tabel:

Instellingen	Begroting (BC)	Uitvoering		uitvoerings%		absoluut verschil
		MRT-09	APR-09	MRT-09	APR-09	
AGION	187.241.000	34.325.585	47.028.863	18,33	25,12	12.703.278
AGIV	18.824.000	4.515.595	5.589.120	23,99	29,69	1.073.525
BLOSO	98.018.000	17.285.076	25.711.048	17,63	26,23	8.425.971
DS	82.551.000	(4.159.782)	(340.668)	-5,04	-0,41	3.819.114
FFEB	293.124.000	36.825.656	98.713.194	12,56	33,68	61.887.538
FFEU	140.200.000	24.573.000	41.952.949	17,53	29,92	17.379.949
FIT (VLAIO)	50.075.000	10.791.160	16.596.553	21,55	33,14	5.805.393
FIVA	3.514.000	168.182	307.885	4,79	8,76	139.703
FJW	304.032.000	272.364.306	278.383.521	89,58	91,56	6.019.215
FOCI	12.530.000	1.831.555	2.532.789	14,62	20,21	701.234
GARANTIE	1.040.000	210.515	308.934	20,24	29,71	98.419
GO!	68.235.196	14.842.270	18.763.082	21,75	27,50	3.920.812
GRIND	4.400.000	904.688	984.055	20,56	22,36	79.367
HERPLAATSING	2.966.000	165.585	165.585	5,58	5,58	0
ILVO	4.420.682	81.259	1.460.968	1,84	33,05	1.379.709
IWT	243.775.497	52.128.179	79.076.080	21,38	32,44	26.947.901
K&G	442.582.822	97.988.004	169.268.148	22,14	38,25	71.280.144
OVAM	56.376.000	8.840.735	12.282.138	15,68	21,79	3.441.403
PENDEL	8.785.000	54.673	2.552.057	0,62	29,05	2.497.384
RUBICON	2.148.000	0	0	0,00	0,00	0
SERV	10.193.000	2.357.758	2.978.574	23,13	29,22	620.816
STATIONSOMGEVINGEN	10.740.000	0	0	0,00	0,00	0
SYNTRA	60.134.000	14.535.905	27.343.609	24,17	45,47	12.807.704
TV	59.751.000	7.377.238	14.594.573	12,35	24,43	7.217.335
VAPH	1.101.952.067	285.354.413	402.539.779	25,90	36,53	117.185.367
VDAB	446.139.000	93.778.541	150.511.431	21,02	33,74	56.732.890
VFL	3.951.000	856.810	2.023.848	21,69	51,22	1.167.037
VFLD	47.966.000	739.454	1.300.409	1,54	2,71	560.955
VIPA	152.786.000	27.531.725	30.953.088	18,02	20,26	3.421.363
VITO	46.355.000	10.649.251	14.388.142	22,97	31,04	3.738.891
VLABINVEST	804.000	60.335	4.362.552	7,50	542,61	4.302.216
VLAO	0	0	0	0,00	0,00	0
VLBRU	6.041.000	(639.929)	(562.920)	-10,59	-9,32	77.010
VLIF	57.697.000	5.873.782	15.960.160	10,18	27,66	10.086.378
VLM	80.882.000	20.220.500	21.663.988	25,00	26,78	1.443.488
VLOPERA	16.919.000	120.144	1.575.463	0,71	9,31	1.455.319
VLOR	3.036.120	512.663	901.202	16,89	29,68	388.539
VLTOEK	0	(326.860)	(386.694)	0,00	0,00	(59.833)
VLZORG	1.025.000	(126.296.963)	(126.731.453)	-12.321,65	-12.364,04	(434.490)
VMM	115.526.000	23.108.965	33.528.894	20,00	29,02	10.419.929
VREG	3.377.000	855.644	1.172.085	25,34	34,71	316.441
VRM	1.518.000	359.689	494.571	23,69	32,58	134.882
VRT	322.820.000	78.296.107	111.577.726	24,25	34,56	33.281.620
VVM-DELIJN	965.393.000	175.969.800	313.900.468	18,23	32,52	137.930.668
W&Z	206.393.000	27.710.875	48.329.491	13,43	23,42	20.618.616
WB	6.238.000	(101.443)	(224.865)	-1,63	-3,60	(123.422)
TOTAAL	5.752.474.384	1.222.640.646	1.873.530.423	21,25	32,57	650.889.777

Voor VLM werd in maart bij gebrek aan gegevens 1/4 van de begrotingsgegevens genomen

3. Voorlopige prognose per 31 december 2009

De prognose is gebaseerd op volgende hypothesen :

= de gedeelde en samengevoegde belastingen zijn gebaseerd op de parameters van het economisch budget van 13/2/2009, zijnde :

- CPI 2008 = 4,49%
- CPI 2009 = 0,30%
- BBP 2008 = 1,10%
- BBP 2009 = -3,80%

= voor de uitgaven werden de uitgaven van het Ministerie gebaseerd op het uitgavenritme 2008, enkel gecorrigeerd voor de (ESR-8 operaties) : KBC en Waarborgvennootschap.

= voor het vorderingensaldo van de DAB's en de VOI's werd het saldo gebaseerd op dezelfde uitvoeringspercentages als het vorig jaar. Uit de vergelijking tussen het eerste trimester 2008 en 2009 blijken de individuele uitvoeringspercentages wel sterk te verschillen, maar gesommeerd blijkt de uitvoering voor het eerste trimester nauwelijks te verschillen.

Wel worden bij het FFEB extra-uitgaven ad 100 mln € voorzien : het lijkt onlogisch dat de Vlaamse Regering niet maximaal dit budget zou uitputten voor economie-versterkende maatregelen.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de verschillende elementen die het vorderingensaldo op 31 december 2009 bepalen.

VORDERINGENSALDO	ESR-effect	BGC II 2009	Prognose 2009
Ontvangsten		23.815.818.000	21.306.668.850
dotaties van DAB's en VOI's	-	-206.000	-206.000
ESR8-ontvangsten	-	-270.000	-16.270.000
ESR- ontvangsten		23.815.342.000	21.290.192.850
Uitgaven		27.576.903.000	25.437.794.210
dotaties naar DAB's en VOI's	-	-6.460.313.000	-6.562.795.484
ESR8-uitgaven	-	-3.912.143.000	-2.425.514.245
ESR9-uitgaven (excl titel III)	-	-265.000	0
ESR- uitgaven		17.204.182.000	16.449.484.481
correcties			
Aanrekeningsregels gewestbelastingen	-	27.199.000	27.199.000
Aanrekening interesten	-	-7.595.000	-7.595.000
Opname trekkingsrechten Investeringsfonds (*)	-	0	0
Pensioenfondsen		6.943.000	6.943.000
ESR-vorderingensaldo MVG (excl. DAB's)	=	6.637.707.000	4.867.255.369
ESR-vorderingensaldo DAB's	=	-668.618.000	-610.036.565
ESR-vorderingensaldo MVG (incl. DAB's)	=	5.969.089.000	4.257.218.804
Vorderingensaldo te consolideren instellingen (**)	=	-5.783.686.000	-5.309.776.606
Niet verwerkte instellingen: Muhka, de Strategische Raden, Singel,			-25.000.000
ESR-Saldo	=	185.403.000	-1.077.557.802
NORM	=	0	0

(*)Raming opname trekkingsrechten op de centralisatierekening van het Investeringsfonds in 2009

Bijlage 2: ESR-saldo's DAB's

DAB	ESR-VORDERINGENSALDO			
	ESR-saldo BO 09 na amendementen	ESR-ontvangsten tot 30/04/09	ESR-uitgaven tot 30/04/09	ESR-saldo 2009 april
Alden Biesen	-284.000,00	246.738,35	296.474,19	-49.735,84
Catering	-5.398.000,00	922.769,38	2.907.512,72	-1.984.743,34
CICOV	-395.000,00	10.527,37	89.694,43	-79.167,06
Fonds inschrijvingsgelden centra	-6.342.000,00	99.587,00	658.712,25	-559.125,25
Gaasbeek	-673.000,00	27.497,18	201.382,09	-173.884,91
Grondfonds	-1.048.000,00	87,50	576.421,61	-576.334,11
Herstelfonds	-504.000,00	822.718,44	456.400,42	366.318,02
Hogere Zeevaartschool	-1.396.000,00	73.407,14	791.417,22	-718.010,08
ICT	-55.289.000,00	0,00	13.261.446,30	-13.261.446,30
KMSKA	-2.909.000,00	232.969,54	1.564.618,70	-1.331.649,16
Loodswezen	17.196.000,00	23.616.951,36	20.719.394,02	2.897.557,34
MINA	-51.520.000,00	3.334.615,42	56.061.242,38	-52.726.626,96
Overheidspersoneel	-736.000,00	263.933,65	402.005,75	-138.072,10
Schoonmaak	-9.525.000,00	25.966,79	3.441.953,37	-3.415.986,58
ULDK	-541.000,00	103.374,85	193.437,59	-90.062,74
Urgentiefonds soc huisvesting	-34.670.000,00	0,00	12.820.052,29	-12.820.052,29
VIF	-456.039.000,00	19.225.986,11	159.932.240,08	-140.706.253,97
VIOE	-6.682.000,00	137.631,49	2.518.644,92	-2.381.013,43
Vloot	-51.863.000,00	272.632,23	14.154.183,27	-13.881.551,04
Waarborgfonds Microfinanciering		248.317,06		248.317,06
Totaal DAB's	-668.618.000,00	49.665.710,86	291.047.233,60	-241.381.522,74

Bijlage 3: Prognose ESR-saldo's DAB's

DAB	ESR-VORDERINGENSALDO				Prognose ESR-saldo 2009 volgens uitvoering % 2008
	ESR-saldo 2e BC 08 na amendementen	ESR-saldo 2008	Uitvoering %	ESR-saldo BO 09 na amendementen	
Alden Biesen	-273.000,00	-273.247,33	100,09%	-284.000,00	-284.257,30
Catering	-5.304.000,00	-4.455.185,73	84,00%	-5.398.000,00	-4.534.142,64
CICOV	-424.000,00	-342.699,98	80,83%	-395.000,00	-319.260,59
Fonds inschrijvingsgelden centra	-5.289.000,00	-2.015.285,50	38,10%	-6.342.000,00	-2.416.513,64
Gaasbeek	-572.000,00	-546.753,54	95,59%	-673.000,00	-643.295,69
Grondfonds	-4.652.000,00	-1.841.792,66	39,59%	-1.048.000,00	-414.918,04
Herstelfonds	-104.000,00	917.553,42	-882,26%	-504.000,00	4.446.605,04
Hogere Zeevaartschool	-1.186.000,00	-943.754,64	79,57%	-1.396.000,00	-1.110.861,28
ICT	-59.577.000,00	-53.358.419,44	89,56%	-55.289.000,00	-49.517.996,08
KMSKA	-2.862.000,00	-2.869.617,89	100,27%	-2.909.000,00	-2.916.742,99
Linkerscheideoever	-6.482.000,00	-4.916.401,18	75,85%		0,00
Loodswegen	14.834.000,00	14.711.069,90	99,17%	17.196.000,00	17.053.495,89
MINA	-260.957.000,00	-233.531.818,26	89,49%	-51.520.000,00	-46.105.524,19
Overheidspersoneel	-406.000,00	-108.076,77	26,62%	-736.000,00	-195.922,42
Schoonmaak	-9.350.000,00	-9.345.936,83	99,96%	-9.525.000,00	-9.520.860,78
ULDK				-541.000,00	-541.000,00
Urgentiefonds soc huisvesting	-35.510.000,00	-31.772.155,08	89,47%	-34.670.000,00	-31.020.574,95
VIF	-465.065.000,00	-442.414.135,40	95,13%	-456.039.000,00	-433.827.744,28
VIOE	-6.891.000,00	-6.764.514,40	98,16%	-6.682.000,00	-6.559.350,63
Vloot	-48.476.000,00	-38.890.440,00	80,23%	-51.863.000,00	-41.607.700,51
Waarborgfonds Microfinanciering		1.202,56			0,00
Ondersteuning Gouverneurs (*)					0,00
Totaal DAB's	-898.546.000,00	-818.760.408,75	91,12%	-668.618.000,00	-610.036.565,09

*nog niet operationeel

Bijlage 4 : Prognose ESR-saldo's Instellingen

Instelling	ESR-saldo 2008 laatst goedgekeurd budget	ESR-saldo 2008	Uitvoering %	ESR-saldo INI 09	Prognose ESR-saldo 2009 (op basis van uitvoering 2008)
AGION	-171.572.000	-172.864.800	100,75	-187.241.000	-188.651.866
AGIV	-13.392.000	-11.628.596	86,83	-18.824.000	-16.345.332
BLOSO	-88.352.000	-82.703.720	93,61	-98.018.000	-91.751.780
DS	-68.207.300	-69.836.562	102,39	-82.551.000	-84.522.889
FFEB	-299.788.000	-193.099.916	64,41	-293.124.000	-188.807.490
FFEU	-149.496.000	-132.559.990	88,67	-140.200.000	-124.317.109
FIT (VLAIO)	-48.980.750	-45.068.698	92,01	-50.075.000	-46.075.551
FIVA	-3.514.000	-2.161.553	61,51	-3.514.000	-2.161.553
FJW	-283.119.000	-275.413.185	97,28	-304.032.000	-295.756.984
FOCI	-15.582.000	-8.493.146	54,51	-12.530.000	-6.829.619
GARANTIE	-710.000	-589.023	82,96	-1.040.000	-862.794
GO!	-58.415.539	-58.050.697	99,38	-68.235.196	-67.809.024
GRIND	-4.400.000	-390.167	8,87	-4.400.000	-390.167
HERPLAATSING	-3.465.000	-748.295	21,60	-2.966.000	-640.532
ILVO	-5.879.608	-3.768.178	64,09	-4.420.682	-2.833.168
IWT	-228.202.626	-212.588.799	93,16	-243.775.497	-227.096.160
K&G	-380.225.187	-359.554.061	94,56	-442.582.822	-418.521.593
OVAM	-53.506.000	-48.016.433	89,74	-56.376.000	-50.591.979
PENDEL	-4.160.000	-854.063	20,53	-8.785.000	-1.803.593
RUBICON	-1.012.000	0	0,00	-2.148.000	0
SERV	-9.864.510	-8.652.723	87,72	-10.193.000	-8.940.860
STATIONSOMGEVINGEN	-7.100.000	0	0,00	-10.740.000	0
SYNTRA	-59.330.000	-59.137.128	99,67	-60.134.000	-59.938.515
TV	-61.600.000	-47.634.177	77,33	-59.751.000	-46.204.378
VAPH	-1.075.050.307	-1.071.912.087	99,71	-1.101.952.067	-1.098.735.317
VDAB	-434.063.000	-402.601.090	92,75	-446.139.000	-413.801.793
VFL	-3.999.000	-4.149.754	103,77	-3.951.000	-4.099.944
VFLD	-47.606.000	-25.700.751	53,99	-47.966.000	-25.895.102
VIPA	-160.838.000	-142.851.008	88,82	-152.786.000	-135.699.487
VITO	-40.765.000	-40.781.937	100,04	-49.419.000	-49.439.533
VLABINVEST	-880.000	324.955	-36,93	-804.000	296.891
VLBRU	-6.024.000	-4.143.739	68,79	-6.041.000	-4.155.433
VLIF	-55.386.000	-54.964.073	99,24	-57.697.000	-57.257.468
VLM	-72.411.000	-58.721.672	81,09	-80.882.000	-65.591.226
VLOPERA	-19.673.000	-17.560.000	89,26	-16.919.000	-15.101.796
VLOR	-2.851.168	-2.708.734	95,00	-3.036.120	-2.884.446
VLTOEK	0	12.109.473	#DEEL/0!	0	#DEEL/0!
VLZORG	201.032.420	213.069.942	105,99	-1.025.000	-1.086.375
VMM	-107.209.000	-95.274.211	88,87	-115.526.000	-102.665.340
VREG	-3.539.950	-3.173.755	89,66	-3.377.000	-3.027.662
VRM	-1.679.000	-1.023.944	60,99	-1.518.000	-925.757
VRT	-314.782.181	-288.826.528	91,75	-322.820.000	-296.201.581
VVM-DELIJN	-918.173.000	-870.726.191	94,83	-965.393.000	-915.506.086
W&Z	-250.637.000	-180.249.871	71,92	-206.393.000	-148.431.044
WB	-5.634.000		0,00	-6.238.000	0
TOTAAL	-5.340.041.706	-4.833.678.885	90,52	-5.755.538.384	-5.209.776.606

Bijlage 5 : Evolutie NFS

Evolutie NFS

	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2003	-243.391	-544.842	-193.080	-794.083	-516.442	-719.737	-1.045.912	-277.042	126.918	17.956	106.866	470.604
2004	-386.073	-778.289	-600.458	-688.424	-467.410	-687.365	-1.148.256	-149.403	421.436	257.765	710.232	95.977
2005	-454.490	-832.417	-498.708	-730.037	-568.405	-203.499	-637.316	3.461	434.841	358.928	490.534	330.104
2006	-546.254	-106.949	-321.524	-609.968	-112.586	-149.330	-386.559	468.537	1.241.246	1.167.263	1.402.730	497.947
2007	-768.841	-76.715	66.678	-69.817	298.772	415.265	-18.968	1.011.582	1.529.429	1.031.982	1.377.682	674.746
2008	-889.710	-339.042	-29.047	-513.010	-229.186	-224.666	-599.389	307.524	857.090	438.881	54.560	-1.111.911
2009	-799.155	-450.952	-24.427	-744.634								

